NUMMER 224 VRIJDAG 25 SEPTEMBER 74ste JAARGANG.

NIEUWE VENLOSCHE COURANT

v. h. Venloosch Nieuwsblad en Venlosche Courant

Utrique Fidelis.

Uitgave der N. V. Nieuwe Venlosche Courant Venlo

GROOTE KERKSTRAAT 12 · TELEFOON REDACTIE 260 · ADMINISTRATIE 617 · POSTREKENING 714

Werkloosheidsbestrijding

:o:

DE FRIESCHE VOORSTELLEN

:o:

Een anti-revolutionair oordeel

:o:

In het Friesche Urgentie-program, dat wij gisteren publiceerden, — de welwillende lezer zal wel begrepen hebben, dat waar gesproken werd van afschaffing of beperking der directe belastingen, dit moet zijn in-directe — zagen we, dat, in verband met de werkloosheidsbestrijding, sterke verkorting van arbeidsduur en vroegere pensionneering gevraagd werd. Ook wij zijn voor zooveel mogelijk gevolg geven aan deze wenschen, maar dat hier toch met tact moet opgetreden worden, blijkt wel uit een tweetal artikelen, die de A.R. Standaard, het orgaan van dr. Colijn juist aan deze onderwerpen wijdde.

Ofschoon er zeer veel bezwaren gemaakt worden, is er ook hier toch een zekere instemming, zoodat deze ideeën, die, naar wij meenen, ook wel voor een gedeelte door Minister Prof. Dr. Ir. Gelissen, — wiens ideeën in de Troonrede, volgens de Haagsche briefschrijver van „De Tijd", door zijn eigen collega-minister(s) toch wel al te grof werden verworpen — als noodzakelijk geacht worden, niet onvervulbaar zijn.

We laten nu hier de „Standaard"-beschouwingen volgen, niet omdat wij 't er geheel eens mee zijn, zooals men uit vroegere beschouwingen onzerzijds weten kan, doch wijl er wel gedachten in zijn, die overweging verdienen.

Uit de choc des opinions kan het goede komen. Niets is doodender dan negeeren. Deze brandende kwestie verdient de volle belangstelling.

OUDEREN UIT HET WERK.

De omvangrijke werkloosheid onder de jongeren — vooral in de leeftijdsklasse van 18-30 jaar, — heeft sommigen het pleit doen voeren voor het geven van ontslag aan oudere arbeiders. Hun plaatsen zouden dan door jeugdige personen ingenomen kunnen worden. Men heeft zelfs uitgerekend, dat bij ontslag van alle 55-jarige en oudere arbeiders aan de jeugdwerkloosheid radicaal een einde zou zijn te maken.

Op papier zullen de cijfers wel kloppen. Maar de werkelijkheid zou een ander beeld vertoonen.

Vooreerst zou het een volstrekte onmogelijkheid zijn, om alle 55-jarige en oudere handarbeiders, kantoorbedienden, etc. uit het bedrijfsleven te stooten en hen te vervangen door jeugdige personen, zonder veel ervaring. Zelfs door opschuiving zou men in een aantal gevallen de moeilijkheden niet kunnen overwinnen. Het kan ook niet in het belang van de volkswelvaart zijn, om alle ouderen, hoe bekwaam en ervaren ook, tot werkloosheid te noodzaken. Het komt in de bedrijven niet alléén aan op lichamelijke kracht!

In de tweede plaats zouden zeker niet alle ouderen vervangen worden door jongeren. Er zijn nog werkgevers, die moreele verplichtingen gevoelen tegenover oude arbeiders, die vele jaren lang aan de onderneming waen verbonden. Zij worden aan den gang gehouden, ook al is hun prestatie niet meer zoo groot als voorheen. Zegt evenwel de Overheid: gij moet die arbeiders ontslaan, ik zal voor hen zorgen, dan staat het lang niet vast, dat steeds in hun plaats anderen tewerk gesteld zouden worden.

De 150 á 160.000 ouderen, die men zou willen ontslaan, zouden natuurlijk schadeloos gesteld moeten worden. Dat zou een aanzienlijk bedrag eischen, ook al keerde men aan deze personen, door een **Overheidsmaatregel** werkloos geworden, niet meer uit dan aan andere werkloozen wordt gegeven. Men zegge niet, dat daartegenover uitkeeringen aan jonge werkloozen vervallen. Vast staat, dat onder laatstgenoemden velen nog geen steun trekken óf althans als ongehuwden een lagere uitkeering ontvangen dan gegeven zou moeten worden aan de opzettelijk ontslagenen, die veelal gehuwd zijn en dikwijls nog de zorg hebben voor schoolgaande kinderen. Het totale steunbedrag zou dan ook niet onbelangrijk **stijgen.** Wie acht dat mogelijk, gezien de financieele positie der openbare lichamen en de reeds hooge belastingen?

Het ontslag van oudere personen, — waaronder er niet weinig zijn met betrekkelijk jeugdige kinderen — zou nog andere gevolgen hebben. Velen zouden op allerlei manieren zoeken naar werk en naar bijverdiensten. De nood van hun gezin zou daartoe dringen. Maar ook de lust tot arbeid. Personen, nog in het bezit van hun volle werkkracht — en die zijn er gelukkig nog genoeg onder de mannen van 55 jaar en ouder! — zouden niet rustig thuis blijven zitten. Zij zouden zich soms openlijk als zelfstandig ondernemer gaan vestigen en dus van steun afzien. Of wel, zij zouden bij hun vrienden en kennissen gaan beunhazen en zoo voor het normale bedrijf een schadelijke concurrentie in het leven roepen. Men zegge weer niet, dat de Overheid dit alles wel door een scherpe contrôle zou kunnen voorkomen. Dit zou in casu theorie zijn. Men zou toch ook wel moeilijk alle opzettelijk ontslagenen en op dien grond blijvend gesteunden, tot voortdurend „stempelen" kunnen verplichten.

Om al deze redenen achten wij de leus: „vervanging van ouderen door jongeren" zeker niet vatbaar voor breede toepassing. In den Overheidsdienst en waar elders pensioenfondsen zijn, kan er in deze richting ten aanzien van de 60-jarigen wel iets gebeuren. Maar ook hier zijn, zooals reeds bij de onderwijzers blijkt, vele moeilijke gevallen. Het ontslag van 60-jarigen kan, in verband met de verminderde inkomsten, die daarvan het gevolg zijn, de opleiding en de toekomst van jeugdigen in gevaar brengen. De werkelijkheid is meer gevariëerd dan sommigen, die met algemeene leuzen werken, wel denken.

Het streven, om den arbeid van vrouwen in fabrieken en kantoren te beperken, ten einde meer plaats te maken voor jonge mannen, juichen wij toe. De Overheid heeft hier reeds een en ander gedaan. Een nieuwe poging, om dit proces te stimuleeren, wordt ondernomen. Maar ven vergete niet, dat hier, blijkens de cijfers, slechts zeer **beperkte** mogelijkheden aanwezig zijn.

De jongeren en oudere werkloozen kunnen weer op grootere schaal worden ingeschakeld in het bedrijfsleven, wanneer dit zich herstelt. Maatregelen, die leiden tot aanzienlijke vermeerdering van de publieke uitgaven of tot verhooging der productiekosten houden dat herstel **tegen.** Zij verminderen het aantal werkloozen niet, maar doen het veeleer toenemen.

KORTERE ARBEIDSTIJD.

Nog steeds wordt, met het oog op de omvangrijke werkloosheid, gepleit voor verkorting van den wekelijkschen arbeidstijd.

Alles hangt hier af van de vraag, welken invloed een eventueele verkorting zal hebben op de productiekosten en op de prijzen der artikelen.

Een arbeidsweek van 40 uren, in plaats van 48 uren, beteekent een verlaging van het eindloon met 16½ pct. Wil men hiervoor compensatie geven, dan worden de productiekosten hooger. Zelfs indien men geen verhooging van de uurloonen wil, is er nog eenige verhooging van de productiekosten, wanneer voor hetzelfde totale loonbedrag méér arbeiders te werk gesteld worden. Men denke aan de sociale kosten, aan eventueele uitbreiding van fabrieken en werkplaatsen.

Maar hierin zijn toch niet de grootste moeilijkheden gelegen. Hier en daar zou men enkele bezwaren door ploegwisseling ten deele kunnen overwinnen. **De** moeilijkheid schuilt in de loonen.

Stijging van productiekosten en prijzen zou onder de huidige omstandigheden voor vele bedrijven in Nederland bedenkelijke gevolgen hebben. Zij zouden dan afzetmogelijkheden verliezen. Niet alleen in het buitenland, maar ook in het binnenland. Men denke hierbij vooral aan de agrarische volksgroepen. En zijn er ook niet anderen, die op een prijsverhooging moeten reageeren door minder verbruik?

Men zou bij arbeidsverkorting met verhooging van de uurloonen in sommige bedrijven het rationalisatieproces versnellen, ten einde de concurrentie op de wereldmarkt te kunnen volhouden. Maar in dat geval zou er voor de directe bestrijding van de werkloosheid al heel weinig zijn gewonnen. De verkorting van den arbeidstijd in **snel** tempo, gedurende de eerste na-oorlogsjaren, heeft de rationalisatie in sterke mate gestimuleerd. Zij heeft ook wel tot een onverstandige rationalisatie den stoot gegeven, onder de gevolgen waarvan men nu nog in menig bedrijf lijdt. In die fout moge men niet opnieuw vervallen!

Het is wel mogelijk, dat eerlang de technische ontwikkeling leidt tot verkorting van den arbeidstijd. Wel moet men niet vergeten, dat er nog heel wat geproduceerd zou moeten worden, wilde men aan de wereldbevolking een levenspeil verschaffen, als bijv. in Nederland door de groote massa is bereikt. Maar met dit al is het waarschijnlijk, dat een verdere verkorting van den arbeidstijd in een aantal bedrijven tot de gevolgen behoort van de technische ontwikkeling. Dit moet dan evenwel zeer **geleidelijk** geschieden, om nadeelige schokken voor het bedrijfsleven te vermijden.

Thans zou de invoering eener 40-urige arbeidsweek voor vele **Nederlandsche** bedrijven schadelijk zijn, indien zij leidde tot belangrijke verhooging van de productiekosten. Er is alleen in deze richting wat te doen, wanneer men de uurloonen niet, of niet noemenswaard wil verhoogen. Maar dat zou toch voor vele werkende arbeiders, die hun loonen reeds belangrijk verlaagd zagen, een zeer zwaar offer beteekenen. In een aantal gevallen zou men het niet mogen vergen.

Nu zegt men wel: laat dan de Overheid het loonverschil geheel of gedeeltelijk compenseeren. De publieke kassen worden immers ook gebaat door de vermindering van het **aantal** werkloozen, waartoe de invoering van de 40-urige arbeidsweek, naar men hoopt, zou leiden.

WANDELWEKEN?

De Overheid zou dus feitelijk **loonbijslagen** moeten geven. En wanneer zou zij er mee moeten ophouden?

Een beter systeem zou zijn een arbeidsverspreiding, waarbij men zoogenaamde „wandelweken" invoerde. Wanneer in een bedrijf 25 pct. der valide vakbekwame arbeiders werkloos is, zou men **allen** 3 van de 4 weken kunnen laten werken. In de werklooze week zou men dan een kasuitkeering kunnen ontvangen. Ook dit zou niet onbelangrijke offers eischen, zoowel van de arbeiders als van de subsidieerende Overheidslichamen. Maar de Overheid bleef dan althans buiten de loonregeling zelve. En bij verlevendiging in het bedrijf zou de „wandelweek" ingekrompen kunnen worden. In een krachtig georganiseerd bedrijf zou men bij samenwerking van gevers, arbeiders en Overheid, in deze richting wel iets kunnen doen. Het **moreele** voordeel zou zijn, dat aan de permanente werkloosheid van een groep bedrijfsgenooten een einde zou komen.

Overigens blijven wij waarschuwen tegen allerlei experimenten, die de productiekosten verhoogen. Men ziet thans in Frankrijk, dat de werkloosheid daardoor omvangrijker wordt.

De oplossing moet vooral gezocht worden in bevordering van den export, in uitbreiding van ons bedrijfsleven langs normalen weg. Tijdelijk kunnen ook openbare werken, droogmakingen en ontginningen een gunstigen invloed oefenen. Zijn zij werkelijk productief, scheppen zij — zooals bijv. de drooglegging van den Noord-Oostpolder — blijvende werkgelegenheid, dan zijn dergelijke werken in elk opzicht toe te juichen. Tegen improductieve werken, waardoor straks de publieke lasten verhoogd worden, al kan men er in dezen tijd niet steeds aan ontkomen. Maar met den aanleg van sportterreinen e.d. past groote voorzichtigheid. Beter is, dat men al het mogelijke doet voor krotopruiming en saneering van slechte woonwijken.

Nederland kan ten aanzien van alles, wat er geschieden kan voor de bestrijding van de werkloosheid, de vergelijking met andere landen glansrijk doorstaan. Ook op het gebied van de volkshuisvesting zijn wij alle landen vooruit. Maar in sommige steden en dorpen moet hier nog een en ander gebeuren, waarvoor deze tijd van werkloosheid en goedkooper materialen bijzonder geschikt is".

In alle geval doen.

Ofschoon we de te groote vrees voor experimenten van de A. R. „Standaard" niet deelen — we denken hier weer aan het woord, dat we gisteren gaven: **men doet niets uit angst misschien iets verkeerds te doen** — is er in deze artikelen toch wel iets goeds.

Er lijkt ons hier door overleg en samenwerking ook met de A. R. — met wie nog wel samen te werken is, gelijk Baron van Wijnbergen blijft bepleiten: als zij maar werkelijk toonen te willen — omtrent het eerst noodige bij de crisisbestrijding: **dat meer mannen en vooral de jongeren aan het werk gezet worden. Er zal hier echter een krachtige, vooruitstrevende en doortastende regeering voor noodig zijn.**

DAT ER, OM AAN DE VOLKSTUBERCULOSE DER WERKLOOSHEID ZOO SPOEDIG MOGELIJK EEN EINDE TE MAKEN, RADICALE MAATREGELEN GETROFFEN MOETEN WORDEN, OOK DAT ZAL DE A. R. „STANDAARD" TOCH NIET KUNNEN ONTKENNEN, ALS ZIJ ZICH INDENKT HOE ONTZETTEND ERG DE TOESTAND IS, AL IS HET HIER DAN NOG .NIET ZOO SLECHT ALS ELDERS, WAT NIET WIL ZEGGEN, DAT HET HIER OOK NIET VOOR ZEER VELEN SLECHT IS.

MAAR HET IS OOK ONZE OVERTUIGING, DAT ER IN ONS LAND NOG MEER GELD IS DAN ELDERS, WAT HIER DUS MAKKELIJKER WERK MOGELIJK MAAKT; DAT ER MEER WERKGELEGENHEID IS, DAN NU UITGEBUIT WORDT; TERWIJL HET GEEN KWAAD ZOU KUNNEN ALS MENIGEEN — HIERBIJ ZIJN ZELFS NOG WEL ARBEIDERS — WAT MINDER KREEG OM ZOO HEN, DIE NU NIETS VERDIENEN, WERK EN BROOD TE GEVEN.

WIJ BLIJVEN ER OP HAMEREN, DAT VOORAL DE — OOK DE INTELLECTUEELE ! — JONGEREN WERK MOETEN KRIJGEN, WANT ANDERS GAAT ONS VOLK VERLOREN.

INSTEMMING.

Dat het Friesche program zou inslaan, hadden wij wel verwacht. Het is een cry als 't ware.

Dat we echter zoo spoedig een ingezonden stuk er over zouden krijgen, hadden we niet verwacht. We laten dit hier volgen.

Geachte Redactie,

Ik las in uw veelgelezen blad van gisteren het frisch-friesche actieprogram voor 1937.

Deze frissche friesche taal doed weldadig aan; ze is opwekkend tevens en geeft houvast voor den aanstaanden strijd .

Temeer vind ik het daarom jammer, dat U in uw naschrift de gunstige werking van dit program onmiddellijk verzwakt door o.m. te zeggen: verschillende punten lijken ons nu niet doorvoerbaar. O.a.... de invoering van de 40-urige werkweek.

Waar U dit zoo pertinent zegt, zult U voor uwe meening wel zeer gegronde motieven hebben.

Mag ik die motieven eens vernemen?

Bij voorbaat dank.

Gs. H.

NASCHRIFT.

Wij zijn overtuigd, dat de Friesche voorstellers zelf niet verwachten, dat hun radicaal program letterlijk wordt overgenomen.

Er zijn natuurlijk enkele bezwaren tegen. Wij wezen maar terloops op enkele, waarvoor wij echter niet te kennen gaven, dat het onze bezwaren waren. Dat het wijzen hierop de aandacht scherpte is intusschen dus reeds gebleken.

Dat wij pertinent tegen de invoering van een 40-urige werkweek zijn, kan de inzender trouwens nergens gelezen hebben.

Maar dat er bezwaren zijn, zal hij met ons moeten erkennen. Wil men in deze goed handelen, dan moet men ze kennen.

We vinden alle — we veronderstellen tenminste, dat ze van die zijde zoo naarstig mogelijk bijeen zijn gezocht — weergegeven in het artikel, dat we hier boven over namen en dat reeds gezet was, voor we dit ingezonden blijk van belangstelling kregen.

Inzender zal het met ons eens zijn, dat deze kwestie nu maar niet zoo heel eenvoudig is.

Nog een valsch dilemma

Vele tegenstanders van de R. K. Staatspartij maken, behalve het valsche dilemma, dat het zou gaan om te kiezen òf voor communisme òf voor nationaal-socialisme, wat niet waar is: wij zijn tegen beide en vóór positief christendom —

ook nog de tegenstelling, dat het zou gaan tusschen het kabinet-Colijn of een rood-roomsch bloc.

Tegen dit valsch dilemma hebben wij ons steeds gekeerd.

Ook de HAAGSCHE BRIEFSCHRIJVER van DE TIJD deed het nu zeer scherp en komt tot een conclusie, zooals wij reeds eer uitten. Het slot van zijn laatste brief luidt aldus:

Het is niet alleen mijn vaste overtuiging maar ook eene in leidende politieke kringen, dat het dilemma: verzet tegen de Regeeringspolitiek, met als gevolg, een samenwerking in het Parlement met de Sociaal-Democratische Fractie, òf prijsgeven van alle verzet, dat tot een stemming tegen het Kabinet, welke S. D. A. P. en R. K. Kamerfractie in ééne meerderheid zou samenbrengen, zou kunnen leiden, niet langer kàn en màg worden aanvaard! Dit is een verouderde theorie uit den tijd van het twee partijenstelsel, althans uit den tijd van coalitie contra concentratie!

Maar: àls het niet meer wordt aanvaard, dan zal noodwendig de kabinetsvorming meer en meer het stempel gaan dragen niet van bepaalde daarin vertegenwoordigde partijen, maar van representatieve persoonlijkheden. Dit ligt ook ontegenzeglijk méér in de lijn van den tijd.

Heb ik het oor goed te luisteren gelegd, dan meen ik te kunnen zeggen, dat het in 1937 ook in deze richting zal gaan of misschien zelfs eerder, als zou blijken, dat de nieuwe krachtproef, waarvoor het Parlement, door het aanvaarden van de Begrooting voor 1937 ontegenzeglijk wordt gesteld, te zwaar mocht blijken, wat misschien niet waarschijnlijk maar toch ook niet geheel uitgesloten mag worden geacht!

BINNENLAND

Apothekers werken mede.

DESKUNDIGE BIJSTAND BIJ LUCHTAANVALLEN.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, Mr. J A. de Wilde heeft vergezeld avn luitenant-generaal P. H. A. de Ridder, hoofd van den rijksluchtbeschermingsdienst een bezoek gebracht aan het te Amsterdam gevestigde laboratorium van de Nederlandsche maatschappij ter bevordering der pharmacie, welk doel geruimen tijd in beslag heeft genomen. Omtrent de aanleiding tot dit bezoek kan worden medegedeeld, dat de maatschappij aan den minister, onder wiens departement de organisatie met betrekking tot de luchtbescherming ressorteert, het aanbod heeft gedaan om naar de mate harer krachten, als goede staatsburgers.

Geheel belangeloos mede te werken om de burgerbevolking zoo min mogelijk te doen lijden onder de gevolgen van eventueele luchtaanvallen.

Dit aanbod, hetwelk door den minister is aanvaard, heeft te meer waarde omdat de apothekers de eenige groep vormen, die op de academie geschoold worden in toxicologisch onderzoek en derhalve in het kader van de luchtbescherming de gemeenschap uitnemende diensten bewijzen kunnen.

Als gevolg van de aanvaarding van het aanbod heeft het hoofdbestuur der Nederlandsche maatschappij ter bevordering der pharmacie een oproep tot haar leden gericht en dit heeft tot resultaat gehad, dat bereids een 75-tal apothekers, die over het geheele land verspreid zijn, aan dezen eersten oproep gevolg hebben gegeven en zich geheel belangeloos en uitsluitend als goede vaderlanders bereid verklaard hebben, hun volledige medewerking, o.m. met het ter beschikking stellen van hun particuliere laboratoria, te verleenen, opdat in het kader van den rijksluchtbeschermingsdienst een organisatie van op dit terrein waardevolle krachten tot stand kome. Welk een waarde aan de medewerking van den apothekersstand in de onderhavige materie kan worden toegekend, moge, bij wijze van een enkel voorbeeld, blijken uit het feit, dat een apotheker te Middelburg, die eveneens zijn diensten heeft aangeboden, door een onderzoek zijnerzijds bereids heeft weten te voorkomen, dat voor een belangrijk bedrag gasmaskers worden aangeschaft, welke, dank zij het resultaat van het onderzoek, waardeloos bleken te zijn.

Overwegen van alle zijden is noodig. Doch snel. En dan snel handelen.

Dat er radicaal moet gehandeld worden, is toch zeker. Daarbij zijn moeilijkheden te overwinnen, ook dat is zeker maar deze mogen niet afschrikken.

Er zullen offers gebracht moeten worden door velen; dit vooral zal men moeten beseffen. Wil men dit niet met liefde doen, dan moet een sterke Regeering er desnoods toe dwingen.

Gebeurt dat niet, dan.....

Nog eens: het gaat hier om de toekomst van ons volk.

UITVALLEN

FATALE AANMATIGING.

De toestand wordt steeds nijpender en dus de tegenstellingen scherper.

Komt zoowel het goede evolutionaire als het revolutionaire sentiment door de geestelijke en economische crisis steeds sterker naar voren, ook de oer-conservatieve liberale reactie gaat zich krasser uiten: het liberaal kapitalisme — niet alleen in liberale kringen — voelt zich blijkbaar bedreigd.

Als een der meest-reactionaire organen in ons land mogen we wel beschouwen de „N. Rott. Crt." met de nevenzaak „Het Vaderland".

De voornaamste conclusie van dit Haagsche oudliberale blad uit de millioenennota was:

Ordening en verder gaande steun en bescherming zijn verwerpelijk.

Het Rotterdamsche conservatieve blad — dat, niettegenstaande zijn negativiteit, helaas in de hoogere Haagsche ambtenaars-kringen (ook militaire) nog al te veel de toon aan geeft — kwam nu met een artikel over „Fatale aanmatiging", dat werkelijk in zijn oud-liberale hoogmoedige aanmatiging zoo fataal is als anarchisme, communisme en nationaal-socialisme maar zijn kunnen. Het lijken diametrale tegenstellingen, maar allen voeren naar de geestelijke ondergang, die ook de economische kladderadatsch uiteindelijk tengevolge moet hebben.

De „N. R. Crt." gaat natuurlijk fel te keer tegen S. D. A. P. en R. K. Staatspartij, wijl zij een betere maatschappij willen. De combinatie rood-zwart is weer zeer misleidend, maar dat mag bij deze eerlijke en alwetende voorlichters wel.

Doch dan wordt er ook met grof geschut, zelfs naar eigen gelederen geschoten. Er begint ook al in het liberale kamp kentering te komen, vooral bij de jongeren. Men voelt ook daar, dat het, zooals het nu gaat, mis moet loopen onder alle opzichten: als er geen radicale verandering komt, zal het einde veel erger zijn dan wat we nu beleven. Iedereen, die even z'n oogen de kost geeft, moet zien, dat het zoo mis loopt, maar verstarde liberalen gelijk de „N. R. Crt." en „Het Vaderland" zijn schijnbaar totaal verblind. Hoor nu wat zelfs naar eigen zijde gekapitteld wordt:

Ook mr. H. L. van Zanten, die in het September-nr. van De Jonge Liberaal met de mogelijkheid van uitspattingen rekening houdt en het noodig acht dit „argument" te gebruiken, omdat hij met betrekking tot de steunverlaging niet aan de zijde van de regeering staat, is naar liberaal inzicht op den verkeerden weg. „Met zorg vragen wij ons af, hoe lang, op deze wijze voortgaande, een erge uitbarsting nog zal kunnen uitblijven" en „De hemel geve, dat een uitbarsting nog zal uitblijven! In 1918 kropen wij door het oog van een naald", zoo lezen wij in zijn artikel. De vergelijking van de sociaaldemocratische machtsdreiging in 1918 met zijn bezwaren op dit oogenblik hinkt pijnlijk. Buitengewoon pijnlijk! Deze schrijver moest echter begrijpen, dat zulke uitlatingen koren op den molen zijn van revolutionaire agitatoren; en niet alleen ergerlijk, maar des te bedenkelijker achten wij die uitlatingen, omdat hij deel uitmaakt van het hoofdbestuur der liberale partij! Zoo iets kan in die partij toch niet worden geduld?

Als er zoo tegen het eigen bloed wordt gefulmineerd, wat zal er dan tegen het roode geschieden?

Er is o.i. geen sprake van dreigen met wapenen, doch het gaat om een andere wijze van regeeren. Denkt de „N. R. Crt.", dat de noodlijdenden nu maar steeds het liberale stelsel, dat deze ellende bracht in de wereld, blijven goedkeuren? Of zullen zij niet trachten met alle kracht, die in hen is, dit te vernietigen? Als wij bij deze hervorming geen goede leiding geven, nemen de slechte elementen deze en komt de ergste ellende.

Dan zullen velen hun jasje draaien navenant de wind draait: de eigen beurs is toch maar 't voornaamste, meenen ze, maar de dwazen vergeten, dat ze dan mogelijk alle geld verliezen, om van de gewetens- en geloofsvrijheid maar te zwijgen: die vinden ze minder belangrijk dan de gulden.

Bereidt de „N. R. Crt." zich ook al op een dergelijke kentering voor? Wat te denken van de volgende uitlating?

Wij hopen, dat de geestesgesteldheid, die zich in de laatste maanden sterker dan te voren openbaart, de Kamerfractie, aan welke wij ons nog altijd het meest verwant gevoelen, aanleiding zal geven bij de algemeene beschouwingen in November eens categorisch haar standpunt hiertegenover te bepalen. Categorisch en duidelijk.

Er is lang genoeg op gewacht.

Het wordt tijd, dat er duidelijke taal wordt gesproken!

Het kan zijn, dat wij het verkeerd verstaan, maar verdacht klinkt deze duidelijke taal toch wel. Als nu zelfs de Liberale Partij al te vooruitstrevend is, hoe reactionair moet dan wel de „N. R. Crt." zijn! En die zou de richting voorschrijven aan dit Kabinet??

BUITENLAND

BELGIE

Onderzoek naar wapenvoorraden

VOORRADEN VAN ENKELE FABRIEKEN VERBEURD VERKLAARD.

Het Parket van Brussel heeft bij een maatschappij te Vilvoorde, welke een contract had gesloten met de vertegenwoordigers van een buitenlandsche mogendheid voor de levering van 20.000 granaten, een onderzoek ingesteld.

Het contract was gesloten voor Mexico, maar men weet nog niet de definitieve bestemming.

Eveneens heeft men een onderzoek ingesteld in een ijzergieterij te Haren, waar men den laatsten tijd onderdeelen van granaten maakte, zoomede bij een onderneming te Berchem St. Agatha.

Er was geen uitvoervergunning gevraagd.

De machinerieën zijn in beslag genomen, terwijl het gefabriceerde materiaal is verbeurd verklaard.

Sportieve mantels
in duffel en fancy stoffen van zeer goede kwaliteit, reeds voor f **15,90** bij . . . .
J. Ex-Deckers
VENLO

Internationaal Congres van Katholieke Journalisten

Scholen voor journalistiek

Op 22 en 23 September werd in het Angelicum te Rome een reeks conferenties gehouden op het Formatie-Congres van Katholieke Journalisten.

Verschillende der meest vooraanstaande katholieke journalistieke leiders, voerden het woord, o.a. Na Conte Della Torre, redacteur van den Osservatore Romano, de heer Jos. Demarteau, van de Gazette de Liège, de heer O'Sullivan van Milwaukee, Thom Greenwood van Londen, de directeur van de El Debate te Madrid, prof. Paul Verschave uit Rijssel, Paul Sury d'Aspremont uit Freiburg in Zwitserland enz.

Onder de aanwezigen waren o.m. P. Merklen van „La Croix", Mgr. Oliger van Luxemburg, dr. Grumbach van München, dr. Vinolas uit Madrid, dr. Martin uit Barcelona, Mgr. Pucci, directeur te Rome van de N. C. W. C., P. Boyer S.J. van de Gregoriana te Rome, P. de Stark S.J. uit Calcutta, rev. Thompson uit Brisbane, Australië, P. Gaetani, van de Civiltà Cattolica, P. Bernardt O.P. uit Parijs, P Mathew O.P. uit Oxford, prof. Lolli te Rome, rev. Clancy uit Londen, Mgr. Fontenelle, enz.

Graaf Della Torre opende met een geestdriftige toespraak de eerste vergadering.

De heer de Marteau, van de „Gazette de Liège" sprak Dinsdagochtend over: „De bestaansredenen der katholieke scholen voor journalistiek".

De korte inhoud van dit referaat is als volgt:

Na de groote evolutie, van de journalistiek in de laatste eeuw, is het duidelijk, dat de journalist thans, een serieuze voorbereiding hebben moet, en zeer ontwikkeld moet zijn.

De cultuur is algemeen geworden, en om katholieke lezers te houden en andere aan te trekken, moet de journalist zich zoodanig ontwikkelen dat hij voor de maatschappij en voor de toekomst een nuttige opbouwer wezen kan.

Vervolgens sprak mr. O'Sullivan van de journalistieke faculteit van Milwaukee U.S.A. over het onderwerp: „De scholen voor journalistiek in de Ver. Staten". In Amerika zijn die scholen geboren in 1908; begon de eerste school in Missouri, de technische zijde van het vak hield de overhand.

Onder leiding hunner professoren drukken en redigeeren de studenten hun blad. In 1920 richtte Pater Copus S.J. een dergelijke faculteit op aan de universiteit te Marquette en gaf ze naast de techniek, de meer principieele richting van algemeene cultuur.

In den namiddag werd een kort overzicht gegeven van de journalistieke opleiding in Engeland. Men werkt daar niet met scholen voor journalistiek, maar sinds eenige jaren geeft de universiteit van Londen cursussen in die materies, welke noodig of nuttig kunnen zijn voor journalisten, zooals talen, geschiedenis, politiek, philosophie en psychologie.

Dr. Vinolas van „El Debate" sprak over de onderneming van dit blad te Madrid, die er een eigen formatie-school op na houdt. Lessen worden gegeven in de criteriologie en apologie, en sociale en ethische cultuur. De candidaat-journalisten studeeren er talen, stenografie, dactylografie en alles wat met een vlugge en pittige reportage verband houdt.

Mr. Henri David en de abbé Evrard spraken Woensdag, over de pogingen in Frankrijk om een gezonde katholieke journalistiek in stand te houden; over de faculteit voor journalistiek te Rijssel, aan de katholieke universiteit aldaar, over de moreele vorming van katholieke journalisten, die met alle problemen van geest en geweten op de hoogte hooren te zijn.

Prof. Verschaeve uit Rijssel, die de intellectueele leider dezer conferenties was, gaf een overzicht van de resultaten van deze scholen van katholieke journalistiek en over hun hoopvolle toekomst.

Hij legde den nadruk op het contact dat er steeds blijven moet tusschen professoren en studenten, op de financieele hulp, die van het katholiek publiek moet komen en op het vertrouwen, dat krantendirecteuren moeten hebben in deze scholen en dit moeten toonen door gaarne die candidaten in de open gevallen posten te plaatsen.

DE WAPENSMOKKELARIJ.

Onderzoek in volle gang.

HUISZOEKINGEN TE ANTWERPEN.

Te Ostende zijn, zooals gemeld, aan boord van het s.s. „Raymond" wapens tot een bedrag van 2 millioen francs ontdekt.

In verband hiermede heeft de rechter van instructie uit Antwerpen gister den geheelen dag den algemeen secretaris van den socialistischen Transportarbeidersbond, de Witte, gehoord, daar gebleken is, dat de Witte de „Raymond" had gecharterd.

Bovendien zijn ten huize van de Witte en in de lokalen van den Antwerpschen Transportarbeidersbond te Antwerpen huiszoekingen gedaan. Verder zijn huiszoekingen verricht bij zekeren F., die bestuurder is van de Mij. „Armat", waarvan de kantoren gevestigd zijn in het Antwerpsche torengebouw.

Het was aan het licht gekomen, dat de kleine machinegeweren, die enkele dagen geleden in beslag genomen zijn, bestemd waren om te Antwerpen in entrepot te worden opgeslagen ten name van F. De huiszoekingen hebben echter tot dusver voorzoover bekend niets opgeleverd.

GRANATENFABRIEK TE TONGEREN ONTDEKT.

Leverde 500 granaten per dag.

Door middel van de documenten, die zich in de gevonden actetasch van den Spaanschen kapitein Huerta bevonden, heeft het parket te Luik een geheime granatenfabriek ontdekt in een ijzergieterij te Tongeren.

Deze fabriek had een opdracht ontvangen voor de levering van 50.000 granaten, waarvan er 500 per dag werden afgeleverd.

Van Zeeland vormt geen nieuwe partij.

Minister-president van Zeeland heeft in een verklaring in de „Soir" medegedeeld, dat de geruchten, als zou hij voornemens zijn, een nieuwe politieke partij te vormen, absoluut onjuist zijn.

Er is nooit sprake geweest van de vorming eener nieuwe partij, terwijl hijzelf nooit politicus is geweest, doch steeds boven de partijen wenscht te staan.

DE VOLKENBOND

De Negus is dankbaar.

De Negus heeft de pers een boodschap overhandigd, waarbij hij uitdrukking geeft aan zijn dankbaarheid jegens de Assemblé, welke Abessynië recht heeft doen wedervaren.

In naam van het volk van Abessynië, dat „in ellende is gedompeld" spreekt hij zijn erkentelijkheid uit tegenover den Volkenbond.

FRANKRIJK

ANTI-VOLKSFRONT.

Binnenkort krachtige campagne.

De beide rechtsche kamerleden Bouissoud en Bataille hebben besloten een anti-revolutionaire beweging op touw te zetten, welke tegen het Fransche volksfront is gericht.

In alle provincies zal propaganda worden gemaakt om binnen afzienbaren tijd een krachtige beweging te organiseeren.

Disconto verhoogd.

De Banque de France heeft het disconto verhoogd tot 5 procent.

Vechtpartij te Rouen.

TUSSCHEN RECHTS EN LINKS.

Te Rouen heeft een vechtpartij plaatsgehad tusschen leden van het volksfront en volgelingen van kolonel de la Roque.

De volksfronters wilden aanplakbiljetten van de vuurkruisen afscheuren en dezen verzetten zich hiertegen.

Enkele schoten werden gelost en vijf vuurkruisers en twee volksfronters werden gewond.

CHINA

3500 MAN JAPANNERS TE SJANGHAI.

JAPANSCHE KOLONIE EISCHT VERSTERKING VAN HET LEGER.

De toestand in Sjanghai blijft gespannen. Gistermiddag zijn verder versterkingen van de Japanners aan land gezet, zoodat zich thans 3500 man Japansche troepen in Sjanghai bevinden. Naar verluidt willen de Japanners hun landingsdivisies verdrievoudigen.

In politieke kringen acht men het waarschijnlijk, dat de Japanners de Zilver-eilanden willen bezetten, welke de Jang tse Kiang beheerschen.

De Japansche kolonie in Sjanghai eischt, dat het Japansche leger in China wordt versterkt en verlangt verder, dat drie kruisers worden gezonden naar Dairen. Het doel van deze Japansche beweging is onbekend.

STANDPUNT DER CHINEESCHE REGEERING.

De Chineesche regeering heeft thans haar standpunt bepaald omtrent het incident van Sjanghai, waarbij een Japansche matroos werd gedood en twee gewond. De regeering verklaart, dat men haar niet de schuld hiervan kan geven, aangezien het incident plaats had in de internationale concessie. In verband met den ernst van de kwestie heeft zij evenwel het stadsbestuur opdracht gegeven de Japansche autoriteiten bij het onderzoek zooveel mogelijk te steunen.

WEDEROM EEN JAPANNER VERMOORD ?

Lijk langs spoorlijn gevonden.

Een gezelschap Japansche journalisten, dat Woensdagavond uit Peiping was vertrokken, miste bij aankomst te Tientsin een van de leden.

Gisteren werd een onderzoek ingesteld en het lijk van den vermiste werd gevonden, liggend langs den spoorlijn bij het laatste station voor Tientsin.

Het onderzoek duurt nog voort.

SPANJE

SUCCES DER NATIONALISTEN.

Bilbao en Santander opnieuw gewaarschuwd.

Het militaire commando te Burgos deelt mede, dat de rechtsche troepen, die te Oviedo ingesloten zijn, een uitval hebben gedaan en een afdeeling regeeringstroepen op de vlucht hebben geslagen. Verder hebben de nationalisten het dorp Ituz aan den weg naar Santander, dat door de regeeringstroepen aanzienlijk was versterkt, ingenomen. Ook hebben de vliegtuigen van de rechtsche troepen in den loop van Woensdag het hoofdkwartier van de regeeringstroepen in Asturië, Langreo gebombardeerd.

EEN NIEUWE WAARSCHUWING.

Het radiostation van Bilbao heeft de bewoners van Bilbao en Santander aangespoord zich over te geven en de vertegenwoordiger van het internationale Roode Kruis, Brocat wordt eveneens aangeraden Bilbao, waar hij op het oogenblik vertoeft, te verlaten aangelien een verder verblijf gevaarlijk voor hem zou kunnen worden.

Verder deelt radio-Burgos mede, dat de Volksfronters hebben getracht de voorhoede van het rechtsche leger dat Toledo nadert, te verdrijven. De artillerie van de nationalisten heeft hen evenwel verdreven.

De nationalisten hebben verder in vijf dagen 22 vliegtuigen van de regeeringstroepen omlaag geschoten, terwijl zijzelf in dien tijd slechts twee toestellen verloren.

FILMAC
MARKT VENLO
VANAF HEDEN
GEHEEL NIEUW PROGRAMMA
met meer dan
50
interessante en belangwekkende filmverslagen uit alle deelen der wereld.
500.000 oudstrijders demonstreeren voor den vrede te Lourdes.
500.000 personen defileeren voor Hitler.
Het Congres te Neurenberg
Koning Eduard te Weenen
Gebeurtenissn uit Spanje
De strijd om het Alcazar
Manoeuvres in Engeland, U.S.A.
Tsjecho-Slowakije en vele andere actueele gebeurtenissen.
Steeds het eerst het laatste nieuws
Een schitterende reisfilm
Een prachtige cultuurfilm
Een Oergeestige Teekenfilm in natuurlijke kleuren.
EEN VOLLEDIG PROGRAMMA VAN 1 UUR VOOR SLECHTS 20 CENT
STEED TOEGANG ALLE LEEFTIJDEN
DAGELIJKS DOORLOOPENDE VOORSTELLING VAN 12–8 UUR, OOK ZONDAGS.

AZANA AFGETREDEN ?

Radio-Sevilla deelt mede, dat de president van de Spaansche republiek Azana, zou zijn afgetreden en dat hij ad interim wordt vertegenwoordigd door Martinez Barrio.

TEGENSPRAAK.

Bevoegde kringen te Madrid verklaren, dat het gerucht inzake een aftreden van Azana van allen grond ontbloot is.

Radio Sevilla heeft o.a. het volgende medegedeeld:

„Aan het Noordelijk front hebben de naar Bilbao oprukkende strijdkrachten van Mola 't Devia-dal en de dorpen Durango en Valmaseda bezet.

Aan het Sierra-front beheerschen de nationalen alle reservoirs te Loyoza voor de watervoorziening van Madrid.

Aan het front van Toledo naderen de troepen onder kolonel Yague, Toledo waarvan de inneming spoedig zal plaats vinden."

DAL VAN TALAVERA OVERSTROOMD

Sluizen der Alberco geopend.

Uit Madrid wordt gemeld, dat de regeeringstroepen de sluizen van den stuwdam in de Alberco-rivier hebben geopend, waardoor tien millioen kubieke meter water in het dal van Talavera zijn gestort, waar de nationalisten een aanzienlijke opslagplaats van geschut en ander oorlogstuig hadden.

De regeeringstroepen hoopen op deze wijze hun tegenstanders onschadelijk te maken.

40 jaren Kreijmborg Venlo

Dat in onze tijd het reclame maken bijzondere vormen heeft aangenomen, dat kan de kranten-lezer elke dag opnieuw constateeren. Dit behoeft tenslotte niemand te verwonderen. Zoolang het gebruik van advertenties, het smaakvol soigneeren van etalages en de aangename wijze van „service" slechts werd toegepast door enkele handige zakenlieden, die de voortrekkers waren van hun tijd en daardoor in het zakenleven van een stad of streek naam en vaste voet kregen, deed het er tenslotte minder toe op welke wijze er reclame gemaakt werd. Het reclame-maken vroeg meer initiatief dan kunstzinnigheid, die in onze dagen met een goede geest van koopmanschap verbonden, even noodzakelijk als zeer gelukkig en voordeelig is.

De urgentie van een goed gevoerde reclame, met de uiteindelijke bedoeling belangstelling te trekken, is echter — de laatste jaren vooral — sterker dan ooit op de voorgrond getreden. De algemeene wijze van zakendoen is er voor een zeer voornaam deel op gericht. Zij wisselt naar gelang de mentaliteit, zij richt zich naar de geestesgesteldheid van hen, die men als kooper verwacht. Reclame maakt thans vrijwel iedereen en het vernuft, een juist aanvoelen en daarnaast de kunstzinnigheid, gaan 'n belangrijk woordje meespreken. Dat de psychologie in dit geval zware eischen stelt, is zeer begrijpelijk. Het jaar brengt in het zakenleven in het algemeen van die momenten, die wij met een profane uitdrukking als „gemeenplaatsen" zouden willen aanduiden, waarin de belangstelling en de aandacht van het koopend publiek vanzelfsprekend geprikkeld wordt. Zoo b.v. bij de seizoenwisseling en in de aangewezen dagen van opruiming en uitverkoop. Daar tusschendoor nog andere gunstige momenten te vinden om weer eens bijzonder op den voorgrond te kunnen treden, is lang zoo licht niet.

De herdenking van het 40-jarig bestaan van Kreymborg kleedingmagazijn, schept voor deze firma thans op zeer natuurlijke wijze zoo'n gunstige gelegenheid. Het is begrijpelijk, dat de directie dit onmiddellijk aanvoelde. Een zaak, die 40 jaren bestaat, als onderdeel van een Nederlandsch grootbedrijf, dat, dank zij zijn koopmanschap en wijze van service naam maakte in ons land en daarvan de mooiste erkenning ondervond in de bewezen mogelijkheid van dertig handelshuizen te kunnen stichten, kon een jubilé als dit, ook moeilijk zonder meer laten voorbijgaan.

Het aanzien van het Venlosche filiaal werd voor deze bijzondere gelegenheid dan ook reeds zeer aanmerkelijk verfraaid. Het front van het winkelhuis, dat thans zoo lange jaren 'n vaste plaats innam in de lange rij winkelzaken van onze hoofdstraat, heeft een frisch uiterlijk gekregen, waardoor het opnieuw beantwoord aan de eischen van stijl en aanzien, die men aan een moderne winkelbouw stellen kan. De breede étalage-kasten, die nu zoo langen tijd reeds hun keurige collecties heeren- en jongeskleeding exposeerden, springen thans nog beter en op meer voordeelige wijze in 't oog.

Ook het interieur van de zaak heeft reeds, en zal nog verschillende wijzigingen ondergaan, die als evenzooveel verbeteringen en verfraaiingen mogen gelden. De interne leiding van het filiaal, die sinds eenigen tijd in andere handen is, vraagt thans de bijzondere aandacht van 't publiek voor dit zakenjubilé. Het is overbodig een opsomming te geven van de kwaliteiten en specialiteiten, die het Kreymborg kleedingmagazijn te Venlo biedt en voert. Op de advertentie-pagina in ons blad vindt men daar overigens voldoende aanwijzingen voor, die als een hernieuwde aanmoediging moge dienen. Wel wilden wij nog de belangstelling, die er ongetwijfeld reeds zal bestaan, wijzen op de manier waarop de firma haar koopers een herinnering aanbiedt aan haar 40-jarig bestaan. Het jubileerende filiaal stelt aan iederen klant, die minstens voor f 23.— besteedt, als geschenk een der 500 prachtige zwaar verchroomde klokjes beschikbaar, die een bijzonder en kostbaar souvenir zijn. Het belangstellend publiek zal deze geste, bij den aanvang van de nieuwe periode, die naar het gouden bestaansfeest leidt, wel bijzonder op prijs stellen.

De strijd in het Alcazar.

NATIONALISTEN VERDEDIGEN ZICH TOT HET UITERSTE.

Volgens de laatste berichten uit Spanje zijn de regeeringstroepen thans meester van het Alcazar, doch een klein aantal nationalisten zou zich nog verdedigen in de kelders.

Geen delegatie van Burgos naar Genève.

De junta van Burgos ontkent, dat zij voornemens is een delegatie naar Genève te zenden. Zij wil alleen haar aandacht geven aan de bevrijding en wederopbouw van Spanje.

VATICAANSCHE STAD

Internationaal katholiek perscongres geopend.

DOOR KARDINAAL PACELLI.

In de groote zaal van het Angelicum is in tegenwoordigheid van het college van kardinalen en het diplomatieke corps het internationaal katholiek perscongres geopend, waaraan 25 landen deelnemen.

Kardinaal staatssecretaris Pacelli heeft de openingsrede in acht talen uitgesproken.

VEREENIGDE STATEN

Aanslag op Pater Coughlin beraamd ?

Pater Coughlin is te Cincinnati aangekomen onder bescherming van een speciale politiepatrouille, daar de leiders der nationale Unie voor sociale rechtvaardigheid brieven hadden ontvangen, waarin het leven van den „radiopriester" wordt bedreigd.

Militair vliegtuig neergestort.

VLIEGER OP SLAG GEDOOD.

Donderdag is bij het houden van oefenvluchten een militair vliegtuig neergestort te Petit-Roeulx nabij Nyvel in Henegouwen.

Het toestel, een jachtvliegtuig, werd geheel vernield. De vlieger werd op slag gedood.

Agenda

LOMM.

Vrijdag 25 Sept. 8 uur nam. Algemeene vergadering R. K. Jonge Boerenvereeniging, Café Wismans.

TEGELEN.

Vrijdag 25 Sept. — Om 8 uur Patronaat a.d. Spoorstraat: bijeenkomst Jonge Mannen-Vereeniging.

Vrijdag 25 Sept. — Om 8 uur vergadering R. K. Jongemannenvereeniging in het St. Aloysiuspatronaat.

Vrijdag 25 Sept. — R.K.V.V. Steijl. Om 8 uur jaarvergadering in het clublokaal Jos. van Heel, Steyl.

VENLO.

Zondag 27 Sept. — Vergadering Noord-Limb. Beugelbond om half drie in lokaal Zaeyen.

Rembrandt-Theater, Venlo. — Van 25 Sept. „Schluszakkord".

Scala, Venlo. — Van 25 Sept. t./m. 1 Oct. „De mooiste dag van mijn leven" en „Chasseur 14."

City-Theater, Venlo. — Vanaf 25 Sept. „Tanzmusik" en „De vechtende piloot".

WELL.

Zondag 27 September n.m. direct na het Lof halfjaarlijksche vergadering van de Coöp. „Eigen Hulp" in he tvereenigingsgebouw.

Correspondentie

J. J. V. te B. — Wendt U tot het Gemeentebestuur of de eigen organisatie: zij zullen U beter voorlichten.

GRATIS
Zij, die zich per 1 October a.s. op ons blad per kwartaal abonneeren, ontvangen de tot dien datum verschijnende nummers
GRATIS

BINNENLAND

Eén belastingplaatje voor de tandem.

BIJ ONTBREKEN ECHTER TWEE BEREKENINGEN EN DUS DUBBELE BOETE

Men vestigt er de aandacht op, dat voor een tandem slechts één belastingplaatje noodig is. Ontbreekt het belastingplaatje echter, dan worden beide berijders van het rijwiel bekeurd en is dus een dubbele boete verschuldigd.

Kokend water over het lichaam.

KIND VAN ENKELE MAANDEN ERNSTIG GEWOND.

Te Amsterdam heeft een kind van enkele maanden oud kokend water over het lichaam gekregen, waardoor het ernstige brandwonden opliep en naar het Ziekenhuis moest worden vervoerd.

Kou!
Als Ge U rillerig gevoelt, als Ge begint te niezen, of Uw keel voelt dik worden, dan weet Ge dat Ge hebt kou gevat. Neem dan dadelijk zoo'n "AKKERTJE". Morgen zijt Ge weer fit!
AKKERTJES
AKKER-CACHETS
Koker met 12 stuks 52 ct. Zakdoosje, 3 stuks 20 ct.

Provinciaal Nieuws

BAKKERS-VAKWEDSTRIJD.

Op 21 October te Tegelen.

Het uitvoerend comité voor den vakwedstrijd van de Noord-Limburgsche Bakkerij Saneering en het Gewest Noord-Limburg van den R.K. Ned. Bakkerspatroonsbond, is met hun werkzaamheden reeds zoo ver gevorderd, dat thans definitief kan worden medegedeeld dat de vakwedstrijd zal plaats hebben op Woensdag 21 October in de Harmoniezaal, Posthuisstraat, Tegelen.

Op dienzelfden datum, in den namiddag, zal in de zaal van Paviljoen Modern, eveneens te Tegelen, een algemeene ledenvergadering van bovengenoemd gewest worden gehouden.

40-Jarig dienstjubileum.

Morgen, Zaterdag, viert de heer Henri de Smedt, meesterknecht bij de N.V. De Nieuwe Koerier te Roermond, zijn 40-jarig dienstjubileum. Sinds 1919 is de jubilaris, die zich kenmerkt door een grooten ijver en nauwgezette plichtebetrachting, meesterknecht.

Het geschil bij „de Sphinx" te Maastricht.

BESPREKINGEN OP HET DEPARTEMENT.

Gisterenmiddag heeft de 's Gravenhage een conferentie plaats gehad onder leiding van den rijksbemiddelaar mr. Verschuur met de partijen, betrokken bij het geschil aan de N.V. „de Shinx'" te Maastricht.

De conferentie zal Maandag a.s. te 11 uur op het departement van sociale zaken worden voortgezet.

Officiëele Crisispublicaties

Groene erwten oogst 1936.

De telers worden er opmerkzaam op gemaakt, dat de standaardmonsters van groene erwten van oogst 1936 ter inzage liggen bij de controleurs van de L. C. O. en bij onderstaande adressen:

pakhuizen G. T. O. Roermond, Weerst, Maastricht en Wijlre;

pakhuizen van den L. L. T. B. Panningen, Wanssum, Sevenum I, Ottersum I.

Van over de grenzen

HET DOODELIJK AUTO-ONGEVAL TE HüLS.

Venlonaar in Krefeld tot 8 maanden gevangenisstraf veroordeeld.

WAS DE KAR WEL VOLDOENDE VERLICHT?

Voor de Groote Strafkamer te Krefeld diende gisteren de zaak tegen den heer J. W. uit Venlo, die zich in verband met een doodelijke aanrijding te Hüls in voorarrest bevond.

Het ongeluk had plaats in den nacht van 8 Augustus j.l.

De heer W. werd „fahrlässige Tötung" (dood door schuld) ten laste gelegd, terwijl hier tevens nog werd bijgehaald, dat hij onder invloed van drank zou verkeerd hebben.

De heer W. die van een jachtpartij uit Simmern terugkeerde, was volgens de aanklacht, via Koblenz, Westerwald naar Düsseldorf gereden. Van daaruit begaf hij zich naar Krefeld om vervolgens via Hüls naar Nieukerk te rijden, waar men in het jachthuis overnachten wilde.

In de nabijheid van Hüls was de auto op de laatste kar van een bedevaart gereden, die op weg was naar Kevelaer. In dit voertuig, dat als een soort volgwagen de pelgrimsstoet besloot, bevond zich de proviand der bedevaartgangers. Ook de ouden van dagen en gebrekkigen, die den tocht niet meer te voet konden afleggen, hadden in deze kar plaatsgenomen.

De voerman van de kar was nog door angstige vrouwen, die de auto zagen naderen, opmerkzaam gemaakt met de uitroep: „Pass op Martin, do kömp ne wagel, dä fährt os en de kis". Daarna trok de voerman de rem aan en bijna tegelijkertijd had het ongeval plaats.

Bij de botsing viel de voerman en een vrouw die naast hem zat van het voertuig. Door de laadbak, die onder aan de kar met behulp van kettingen bevestigd was, werd de vrouw een eindweegs meegesleurd en tenslotte door de kar overreden. Het slachtoffer overleed spoedig na het ongeval. De voerman en nog drie andere personen, die in de kar gezeten waren, bekwamen lichte verwondingen.

De eisch tegen den heer W. was 1 jaar gevangenisstraf.

De Groote Strafkamer veroordeelde hem tot 8 maanden gevangenisstraf. Het voorarrest — de heer W. bevindt zich vanaf 13 Augustus in voorarrest — zal hem in mindering worden gebracht.

Nog 8 dagen blijft de heer W. in de gelegenheid, in hooger beroep te gaan.

WAS DE KAR NIET VERLICHT?

Nader bericht men ons nog:

De heer J. W. had zich gisteren wegens „fahrlässige Tötung" en „Körperverletzung" voor de Groote Strafkamer van Krefeld te verantwoorden. De beklaagde besteed absoluut, dat hij dronken zou zijn geweest. Hijhad ook de kar, die voor hem uitreed, niet gezien, **omdat deze niet verlicht was.** Een feit was in elk geval, dat de reflector te hoog was aangebracht en slingerde, zoodat hij nu en dan onzichtbaar was.

Hiernaast werd echter aangehaald, dat op 't oogenblik van de botsing, in de wagen zelf twee fakkels gebrand zouden hebben. Over de al of niet verlichting en over de zichtbaarheid daarvan waren de getuigen het niet volkomen met elkander eens.

Voorts werd nog aangemerkt, dat de heer J. W. onmiddellijk tot helpen bereid was geweest en toegezegd had, dat, in geval hij schuldig zou zijn, hij de aangerichte schade betalen zou. De raadsman van de getroffenen beaamde dit nog volkomen door te zeggen, dat elke eisch van schadevergoeding tot tevredenheid werd ingewilligd. De slachtoffesr haddeen geen verdere interesse meer en verlangden evenmin een strafrechtelijke veroordeeling van den beklaagde.

Ober-ingenieur Diesterweg, die als deskundige optrad, wees er in de eerste plaats op, dat de reflector van het aangereden voertuig niet volgens voorschrift was bevestigd geweest en de eigenaar of voerman hierdoor op eenigerlei wijze mede schuldig was aan het ongeval.

De Staatsanwalt constateerde echter in zijn requisitoir zonder meer aan de hand van het verhandelde „ein grobes und leichtfertiges Verschulden" van den beklaagde, waardoor weer eens voor de zooveelste maal, de dood van een medemensch en de verwonding van meerdere anderen, veroorzaakt werd. Dagelijks eischen dergelijke ongevallen hun slachtoffers en de schuldigen moeten, aldus het O.M., streng gestraft worden.

Hij eischte in dit geval 1 jaar gevangenisstraf.

Zooals hierboven reeds gemeld, luidde de uitspraak van de gezworenen, die een zeer lange tijd in de Raadskamer bleven, 8 maanden met aftrek van voorarrest.

Oost-Indië

DE LEVENSLOOP VAN EEN OUDEN VECHTJAS.

Zijn zwaard tenslotte tot een ploeg omgesmeed.

Het is gelukkig niet zoo gemakkelijk als velen wel denken, om de Nederlandsche nationaliteit te verwerven. Men moet vijf jaren hier wonen, niet armlastig zijn, van onbesproken gedrag zijn, hetgeen uit een getuigschrift van politieautoriteiten moet blijken en een bedrag betalen, dat varieert naar gelang het inkomen groot is, maar dat minstens 200 gulden bedraagt.

Van deze voorwaarden wordt zelden dispensatie gegeven: slechts een enkele maal komt het voor, dat om bijzondere redenen een uitzondering wordt gemaakt. Zoo is dezer dagen de Nederlandsche nationaliteit verleend aan Traugott Richard Ludwig Oehmke met vrijstelling van de kosten. Doch hiertegenover staat dan ook, dat de heer Oehmke veertig jaar in Nederlandsche gewesten heeft vertoefd en het Rijk belangrijke diensten heeft bewezen. In oude Indische militaire kringen kent men zijn naam zeer goed; hij heeft met zijn werk „Twaalf jaren Koloniaal" veel opgang gemaakt.

Wij zijn, aldus de Telegr., met den heer Oehmke, die te Laren woont, eens gaan praten en hij bevestigde verheugd het bericht, dat hij uit hoofde van zijn verdiensten het Nederlanderschap gratis deelachtig is geworden.

De heer Oehmke is 64 jaar geleden in Breslau geboren en was op zijn 20e jaar onderwijzer; na een paar jaar had hij hiervan genoeg. Hij wilde de wereld zien en meldde zich voor het leger in Oost-Afrika, waarin hij een officiersloopbaan dacht te volgen. Tot zijn teleurstelling werd hij wegens te smalle borst afgekeurd. Toen rijpte het plan om in Nederlandsch-Indië te gaan dienen; een verre verwant had het daar tot den kapiteinsrang gebracht.

In 1894 vertrok Oehmke met de „Sajak" in 1896 was hij te Atjeh, waar een conflict met Toekoe Oemar was uitgebroken. Hij lag in den uitersten voorpost: het bivak van Seulimeum, de plaats die onder militair gezag stond van den 1en luitenant Colijn, den tegenwoordigen minister-president.

„Driemaal per week werden wij overvallen; de kogels floten om ons heen. Het was gevaarlijk maar interessant, dan wist je tenminste dat je leefde".

Als sergeant-majoor van het 12e bataljon maakte hij onder Van Heutz de Pedir-expeditie mede en werd bevorderd tot adjudant-onderofficier. Maar door hevige aanvallen van dysenterie werd hij in 1900 naar Zutfen gezonden. In de reconvalescenten-compagnie. De doktoren ontrieden hem den terugkeer naar Indië, omdat zij dachten dat hij dan na vier jaar dood zou zijn, doch hij had zijn hart aan het Indische leger verpand. Hij werd plaatselijk militair commandant van Amahel op Ceram, waar hij met 37 man van de wereld afgesloten zat. Het was een zeer moeilijke post, daar de bevolking vanwege de belastingen zeer opstandig was en het koppensnellen nog uitoefende. Na nog in Ambon en op Fort de Kock gediend te hebben, werd Oehmke in 1906 weer zwaar ziek. Hij werd opnieuw naar Zutfen gestuurd en hier afgekeurd voor alle diensten.

De groote tegenslag.

De heer Oehmke noemt dit den grooten tegenslag in zijn leven. Wat hem zoo bijzonder trok tot de militaire loopbaan? „De discipline; het samenwerken voor één doel. Dat komt natuurlijk het beste uit te velde. Het Indische leger is prachtig; het werkt als een zeef; het schuim wordt van het goud gescheiden. De edele bestanddeelen blijven over". Oehmke zal dit aantoonen in een boek, dat ter perse ligt: „Neerlands helden op Atjeh".

Generaal Snijders heeft hiervoor een voorwoord geschreven, waarin Z. Exc. o.a. schrijft, dat „Onze jeugdliteratuur een overvloed van verhalen bevat over strijd, heldenmoed en doodsverachting in vreemde streken. Maar aan hetgeen strekt tot onvergankelijken roem onzer eigen landszonen, aan de glansrijke daden van dapperheid, taaie volharding en zelfopoffering van den Nederlandschen en Nederlandsch-Indischen soldaat, onder de banen van Neerlands Vlag verricht, hebben onze schrijvers slechts bij uitzondering hun aandacht gewijd". De generaal vertrouwt, dat onze jongens en meisjes met belangstelling naar Oehmke's boek zullen grijpen.

Toen Oehmke zich de militaire loopbaan zag afgesloten, schreef hij een brief naar burgemeester Van Leeuwen van Amsterdam om een betrekking en hij werd aangesteld bij de afdeeling rentegevende eigendommen. Hij werd allengs de vraagbaak op wiskundig gebied. Na bijkans twintig jaren dienst, noopte zijn gezondheid hem ook deze loopbaan op te geven. Hij vestigde zich in 1927 met pensioen te Laren.

Hier kon hij zich geheel wijden aan zijn philosophische en wiskundige studies, hetgeen leidde tot zijn geschriften over de vierde dimensie, de Kabbala en tal van artikelen in tijdschriften. Hij werd opgenomen in de redactie van een encyclopaedie voor jongeren, schreef over Silezische folklore en is een van de beste astronomen in den Gooischen studiekring. Hij heeft zijn zwaard tot een ploeg op het veld des geestes omgesmeed.

Sinds 1933 wilde hij zijn Duitsche nationaliteit tegen de Nederlandsche wisselen. De financieele bezwaren die hieraan verbonden bleken te zijn, zijn radicaal opgelost, toen de bevoegde instanties van zijn Indisch militair verleden op de hoogte werden gebracht. Hiermede heeft zijn vrouw, die geboren Nederlandsche is, na 30 jaren haar Nederlandschap teruggekregen, dat zij verloren heeft zonder ooit in het buitenland gevestigd te zijn geweest. Zij behoort tot de strijdsters voor een wetswijziging, waarbij de vrouw niet meer, zooals thans, door huwelijk haar nationaliteit ongewild zal kunnen verliezen!

22 September 1766. — Burgemeester, Schepenen en Raad der stad Venlo verklaren, „dat Karel du Clos met zijn knechten gedurende zijn verblijf binnen de stad zich goed heeft gedragen en dat dezelve met hun verlof heeft laten zien een z g. leeuwin en dansende hondjes tot eenieders genoegen."

Rembrandt THEATER

Zondag 3 uur

Speciale Jeugd-voorstelling

met een dolkomisch FILMPROGRAMMA

Zie advertentie morgen

Latere Berichten

VERNIETIGING VAN GROENTEN

Minister zet de oorzaak uiteen.

Vernietigde groenten meestal ongeschikt voor conserveering.

Schriftelijk beantwoorde vragen.

Op de vragen van mevr. Bakker—Nort betreffende het aan werkloozen uitreiken van groenten, welke op de veilingen de minimumprijzen niet kunnen opbrengen, heeft de minister van sociale zaken geantwoord:

Inderdaad zijn den laatsten tijd nog — en niet alleen te Venlo, maar ook wel op andere veilingen — groenten vernietigd worden.

De minister is van oordel, dat vernietiging van groenten, voor zoover mogelijk, dient te worden voorkomen. Zijnerzijds werden daarvoor dan ook reeds voor eenigen tijd maatregelen genomen. Het blijkt echter onmogelijk te voorkomen, dat van tijd tot tijd een hoeveelheid noodwendig vernietigd worden. De ministedr meent goed te doen, de oorzaak daarvan in het kort uiteen te zetten.

De distributie van versche groenten kan slechts beperkt zijn, omdat, indien in bepaalde gemeenten versche groenten worden gedistribueerd, er voldoende zekerheid moet bestaan, dat het benoodigde quantum met regelmaat beschikbaar gesteld zal worden.

Er moet daarom mede rekening worden, dat bij deze versche groentendistributie niet meer gemeenten worden ingeschakeld dan de hoevelheid groenten, die in doorsnee z.g. „doordraait", toelaat.

Heeft er nu plotseling een buitengewoon groote aanvoer van groente plaats, dan blijft er steeds een hoeveelheid over, die niet in de distributie kan worden opgenomen.

Uit het oog moet niet worden verloren, dat het niet vooruit bekend is, wanneer een hoeveelheid groenten zal „doordraaien." Voorts, dat versche groente een product is, dat vrij spoedig aan bederf onderhevig is, althans niet meer voor consumptie beschikt is.

Deze twee factoren maken het ondoenlijk, om het surplus teg doen vervoeren naar gemeenten, die niet bij de regelmatige distributie kunnen worden betrokken en daarom niet over een behoorlijk distributie-apparaat beschikken.

Waar derhalve naar andere maatregelen moest worden omgezien, besloot de minister voor eenigen tijd om de groente, die doorgedraaid zijn en niet in de verschegroente-distributie kon worden opgenomen, voor zoover deze daarvoor geschikt was, te doen inblikken, daartoe in staat gesteld door den minister van landbouw en Visscherij, die deze groente ter beschikking van den Minister stelde.

Practisch kan worden gezegd, dat alle groente, die in den laatsten tijd doordraaide en voor conserveering geschikt was, voor de distributie bestemd is geworden.

Behoudeens enkele kleinere hoeveelheden moeten dan ook de groenten, die in den laatsten tijd zijn vernietigd, als ongeschikt voor conserveering worden gequalificeerd.

Hierbij zij voorts opgemerkt, dat tomaten en augurken niet tot de producten kunnen worden gerekend, die voor distributie in aanmerking komen.

Van de doorgedraaide sla is een hoeveelheid geconserveerd, om den komenden winter te worden gedistribueerd.

Wat Mussert „karakter' noemt.

UITSTEKEN VAN DE HAKENKRUISVLAG BIJ EEN NEDERLANDSCHE NATIONALE FEESTDAG

In deze dagen van nationale vreugde, zoo schrijft de heer Mussert in „Volk en Vaderland" heeft alleen de N. S. B. karakter getoond. En dat zou dan gebleken zijn uit het feit, dat de N. S. B., naast de Nederlandsche driekleur, de Hakenkruis heeft geheschen en uit het feit, dat de Nationaal-socialisten den fascistengroet hebben gebracht.....

Is dat karakter toonen, vraagt de „Gelderlander".

Als men de nationale eenheid verbreekt en in dagen, dat heel het volk zich één toont in vreugde om het Vorstenhuis, uiting geeft aan politieke gevoelens?.....

Wie karakter heeft onthoudt zich daar juist van in deze dagen.

Gelukkig zijn tal van N. S. B.ers nationaler geweest dan hun leiders. Velen van hen hebben in deze dagen de hakenkruisvlag niet uitgestoken en hebben niet den fascistengroet gebracht.

Wat van karakter getuigt?.....

Als wij onze Hollandsche gebruiken, onzen groeten, onze vlag handhaven en ons te fier achten om dit in te ruilen wat van vreemden bodem is.

Dat getuigt van karakter en oud-Hollandsche vasthoudendheid.

De heer Mussert goochelt met woorden en zijn volgelingen zijn slaafsch genoeg om zich te laten begoochelen.

BOLSJEWISME EN JODENDOM.

Opperrabijnen doen een beroep op het wereldgeweten.

De opperrabijnen van verschillende gemeenten in de wereld publiceeren een verklaring op den vooravond van den grooten verzoendag, waarin zij stelling nemen tegen uitingen aangaande het jodendom op het jongste Nazi-congres te Neurenberg.

De chief-rabbi of the British Empire (dr. J. H. Hertz) heeft tot den opperrabijn van den Haag het verzoek gericht om zich bij het protest aan te sluiten. Deze voldoet daaraan in de volgende bewoordingen:

De Duitsche machthebbers leidden op het jongste congres te Neurenberg een campagne van fanatieke onteering in tegen de geheele Jodenheid over de wereld. Zij pogen het Jodendom — de moeder der godsdiensten — te vereenzelvigen met bolsjewisme, een stelsel, dat getoond heeft elke religie omver te werpen. Zij willen zeventien millioen Joden, verspreid over de vier hoeken der aarde, strafbaar stellen voor de daden van een handvol menschen in Rusland, die zich volkomen hebben losgemaakt van de Jodenheid en van hun voorvaderlijk geloof.

De beschuldiging van de Duitsche machthebbers, dat 98 pCt. van de leiders van de Sovjet-en-Boeren-republieken Joden zijn", is onwaar. Van de presidenten der verschillende Sovjet republikeinen en de volkscommissarissen zijn op een totaal van negentien slechts twee van Joodsche afkomst.

Zij lanceeren verder ongegronde beweringen omtrent de verantwoordelijkheid der jodenheid voor het afgrijselijke bloedbad aan beide kanten in het tragische conflict in Spanje.

Deze fantastische en uit de lucht gegrepen beschuldiging is klaarblijkelijk bedoeld om overal de hartstochten van de groote massa op te zweepen tegen den jood.

Israël is dikwijls vertrapt en was vaak hulpeloos, maar het verloor nooit de hoop en het vertrouwen, uit het geloof voortgesproten.

„Geen wapen, dat tegen u wordt gesmeed, zal slagen", luidt de belofte van den profeet Jesaja. Israël's ondoordringbaar pantser tegen de nazi-beschuldiging is vertrouwen in den God der Gerechtigheid. Hij alleen kan de boosaardige plannen verijdelen, Hij alleen kan de harten van hen, die door haat verblind zijn, reinigen en hun oogen openen voor het heilige karakter van de rechtvaardigheid en van de broederschap tusschen de menschenkinderen.

Nimmer zag U zooveel schoenpracht bij één

Wat van Haren U thans biedt, is ongekend. De fijnste keurcollectie met de allernieuwste modellen en mooiste leervariaties staan voor U gereed. Komt daaruit eens Uw keus maken. Het zal U niet moeilijk vallen vooral niet omdat de prijzen zoo verbazend laag zijn. Koopt met een welbewust eigen belang van Haren's schoenen, de mooiste en allergoedkoopste.

Ondervindt 't, van Haren wint 't, zie slechts de gloedvolle najaarscollectie.

'n Bijzonder fraai schoentje van zeer fijn calfsleder in bruin en zwart

2.75

Zeer sierlijk model met prachtige stijle hak. Van prima blauw en bruin suède.

2.75

'n Buitengewoon chic sportschoentje van zeer fijn bruin calfsleder. Uiterst solide, prachtig bewerkt.

3.90

Met rubber onderwerk en prima bovenleer, oersolide. Zeer gemakkelijke pasvorm

2.95

Molière met leder. of rubberonderwerk. Onverwoestbaar. Mooi royaal model.

2.75

van Haren

SCHOENFABRIEKEN WAALWIJK

VLEESCHSTRAAT 39, VENLO.

472ste STAATSLOTERIJ

(officieel)

5de klasse, 4de lijst

Trekking van Donderdag 24 September 1936

Hooge Prijzen

f 1500 — 780

f 1000 — 6568

f 400 — 14716 15617 17844

f 200 — 8139 8777 12006 13425 14057

f 100 — 5648 7785 17820 18944 20182

Prijzen van f 70.—

18 503 535 739 749 867 914 937
1186 1207 1343 1430 1646 1686 1737 1813
2066 2092 2093 2176 2300 2555 2574 2758
2778 3115 3143 3195 3464 3487 3756 3793
3799 4009 4029 4184 4300 4304 4364 4489
5529 4779 4969 5249 5365 5454 5561 5659
5910 5971 6011 6089 6236 6482 6499 6505
6680 6759 6802 7025 7047 7092 7122 7135
7451 7465 7502 7638 7703 7888 8094 8218
8373 8506 8508 8583 8605 8852 8990 9171
9232 9249 9284 9463 9470 9722 9908 9962
10112 10124 10518 10596 10612 10737 10800 11174
11300 11563 11590 12134 12294 12320 12660 12907
13172 13177 13252 13468 13609 13637 13698 13707
13786 13892 14082 14139 14166 14419 14464 14544
14675 14850 14878 14966 15128 15164 15302 15305
15737 16045 16181 16254 16307 16498 16608 16673
16718 16735 16793 16842 16989 17198 17235 17272
17451 17433 17519 17929 17938 17984 18011 18124
18155 18197 18207 18325 18544 18639 18647 18907
19035 19150 19158 19230 19349 19364 19476 19560
19571 19596 19629 19631 19869 19990 20009 20233
20409 20593 20658 20701 20737 20793 20836

Nieten

166 211 339 352 369 387 550 584
692 705 710 747 794 803 831 839
882 896 932 1029 1032 1126 1221 1237
1242 1400 1425 1429 1435 1507 1525 1724
1751 1753 1808 1851 1860 1903 2095 2133
2196 2205 2296 2301 2411 2433 2447 2508
2530 2603 2620 2665 2810 2814 2898 2920
2938 2948 2984 3001 3015 3026 3096 3154
3210 3218 3244 3310 3356 3389 3432 3433
3479 3517 3592 3634 3672 3728 3730 3772
3813 3904 3912 3928 3998 4039 4065 4106
4113 4115 4182 4227 4246 4345 4401 4414
4461 4502 4519 4543 4561 4569 4634 4666
4667 4669 4680 4719 4729 4738 4767 4833
4870 4889 4896 4986 5089 5140 5194 5200
5234 5335 5382 5422 5435 5471 5484 5518
5544 5601 5630 5652 5662 5732 5786 5788
5828 5885 5904 5919 6078 6088 6130 6231
6232 6246 6251 6275 6321 6338 6352 6392
6423 6437 6569 6596 6611 6685 6695 6742
6748 6772 6788 6822 6852 6866 6930 6944
6948 6995 7040 7056 7193 7208 7215 7368
7381 7385 7405 7513 7519 7523 7528 7530
7531 7580 7617 7661 7679 7684 7743 7794
7844 7900 7905 7906 7985 8012 8072 8082
8113 8165 8170 8224 8241 8244 8245 8278
8327 8346 8381 8386 8464 8469 8470 8501
8557 8642 8683 8688 8702 8749 8754 8756
8801 8963 8965 9059 9073 9088 9107 9128
9161 9216 9327 9375 9391 9467 9518 9560
9605 9610 9657 9676 9730 9822 9839 9865
9937 9939 9957 10015 10070 10221 10363
10378 10394 10403 10505 10582 10603 10657 10720
10795 10796 10842 10866 10896 10954 11085 11115
11239 11246 11291 11341 11352 11358 11370 11449
11467 11630 11635 11712 11762 11815 11832 11834
11851 11862 11986 12082 12090 12200 12212 12235
12285 12375 12384 12405 12429 12439 12520 12529
12579 12581 12657 12671 12683 12797 12834 12867
12868 12899 12950 12987 13012 13032 13113 13142
13149 13158 13176 13221 13259 13260 13263 13294
13346 13380 13382 13397 13455 13569 13576 13580
13611 13624 13649 13697 13737 13759 13859 13902
13935 13957 14063 14084 14255 14304 14331 14341
14356 14357 14359 14390 14399 14403 14410 14434
14471 14627 14632 14635 14706 14734 14778 14804
14816 14818 14923 14961 14978 15009 15024 15031
15033 15100 15110 15112 15179 15269 15367 15368
15526 15609 15662 15675 15692 15723 15856 15886
15987 15999 16093 16114 16117 16173 16286 16296
16374 16379 16420 16455 16480 16494 16501 16512
16542 16555 16556 16565 16682 16717 16760 16766
16768 16855 16975 17062 17100 17212 17259 17387
17459 17493 17515 17603 17617 17622 17677 17761
17877 17895 17908 17962 17996 18042 18088 18153
18214 18241 18252 18285 18338 18372 18449 18592
18693 18763 18773 18776 18817 13900 18908 18909
18923 18942 18946 18967 19055 19072 19102 19122
19128 19153 19178 19246 19267 19281 19291 19360
19384 19500 19510 19539 19542 19678 19688 19832
19839 19847 19944 19978 19980 20003 20114 20127
20171 20242 20428 20466 20532 20558 20610 20622
20805 20855 20875 20938 20966 20971 20980

Verbet.: 5e kl. 3e lijst: 9766 m.z. 9756; 14588 m.z. 14556; 16480 m.z. 16488, 16577 m.z. 16527.

Marktberichten

's HERTOGENBOSCH, 24 September 1936.

Paardenmarkt. — Op de markt van heden waren aangevoerd: 544 stuks. 416 paarden; 128 veulens. De aanvoer was zeer goed, vooral in voljarige merries, waarnaar veel vraag was. Voljarige paarden van f 260—400. Handel goed. 1½-jarige paarden van f 220 tot f 300. Handel wat stroever. Eenjarige paarden goed aangevoerd met veel koudbloed van f 110—f 200. Luxe paarden van f 250—350. Matige aanvoer, echter veel belangstelling, waardoor goede prijzen werden besteed. Slachtpaarden van 18—21 cent per pond. Afloop der markt vlot.

27 September 1838. — Werd door Burgemeester en Schepenen vergunning verleend aan P. Driessen, om vóór zijn huis, Beekstraat no. 743 een schild uit te hangen met het opschrift „De Kantonnier."

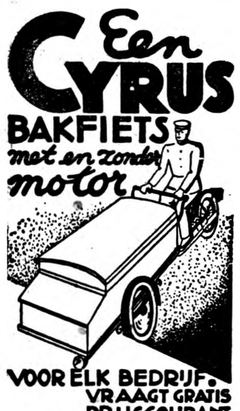

U ziet ze dagelijksch op den weg de vele

CYRUS CARRIERS

met en zonder motor.

Er zijn inrichtingen welke meer dan 25 stuks tot volle tevredenheid gebruiken.

Wij vragen voor directe indiensttreding flinke

HULPVERKOOPSTERS

boven 18 jaar. Uitsluitend zij, die reeds eerder als verkoopster werkzaam geweest zijn, gelieven zich Vrijdagmiddag (25 September) om 3 uur persoonlijk te vervoegen aan onze afd. Personeel H. Geeststraat

V&D VROOM & DREESMANN VENLO

WAARSCHUWING.

Alvorens in te gaan op dienstbetrekkingen, aangeboden in advertenties, ook van Katholieke bladen, verzuime men nimmer vooraf inlichtingen aan te vragen, welke **gratis** gegeven worden door de **Ned. R.K. Centr. Vereeniging tot Bescherming van Meisjes;**

te VENLO:
Mevr. Dubois-Canoy, Houtstraat;

te ROERMOND:
Mevr. J. Coenegracht Steegstraat 9.

te WEERT:
Mevr. F. v. d. Sande-Borret Stationstraat 5;

te SITTARD:
Mevr. C. Delhougne-Pijls Wilhelminastraat 17;

te KERKRADE:
Mej. M. Habets, Wilhelminastraat 20;

te HEERLEN:
Mevr. Dr. Crobach, Akerstraat;

te MAASTRICHT:
Mevr. v. Oppen-Dankelman Groote Gracht 18;

N.B. Verdere adressen in deze en andere plaatsen, vindt men op de wit-gele kaart, die achter in de Parochiekerk hangt.

KLOKADVERTENTIES

kosten voor eenzelfde annonce van ten hoogste 5 regels per keer 50 ct., voor drie **achtereenvolgende dagen** 1 gulden.

Drie verschillende annonces op een dag kosten tot maximum 5 regels *f* 1.50.

De Administratie.

„Ik zou het zeker niet aan een ander vertellen, Mr. Cowboy,

maar, de jongere generatie begint me langzamerhand voorbij te streven. Ik heb die fut niet meer van vroeger; ik zit graag in mijn makkelijke stoel en toch .... ik ben pas 45."

„Draagt U wel Cowboy schoenen?" vroeg ik, „want men kan zich onmogelijk fit voelen wanneer die doorloopend vermoeide voeten alle energie uitputten. U is wat zwaarder geworden, zoodat Uw voeten meer werk moeten verrichten. Uw schoenen moeten dus makkelijk zitten. Een paar heerlijk-passende Cowboy schoenen zullen een ware omwenteling in Uw leven brengen. Zij geven U een nieuwen veerkrachtigen tred en een enorme hoeveelheid energie."

Op aanvraag stuur ik U gaarne het adres van den dichtstbijzijnden Cowboy-schoenwinkelier.

f 4.50 4.95 5.50 5.95

COWBOY-PRIJSVRAAG.

Ook U kunt f 250.— winnen. De Cowboy-prijsvraag loopt tot 30 November. U hoeft slechts het fabrieksnummer, dat binnen in de voering van Uw Cowboy schoenen staat, op onderstaanden bon in te vullen. Uw schoenwinkelier geeft gaarne inlichtingen.
Inzendingen aan Cowboy Schoenfabrieken, Dongen.

BON:
Fabrieksnummer: _____
Naam en adres van Uw schoenwinkelier: _____

Elken Vrijdagavond 8. u. 45 Prijsvraagprogramma op RADIO-LUXEMBURG.

COWBOY

SCHOENFABRIEKEN, DONGEN (N. Br.)

TOP, daar koop ik COW-BOY Schoenen op!

Fa. JOS. v. HEIJSTER & Zonen

KLEINE KERKSTRAAT 15 TELEFOON 1380

Verkrijgbaar bij

Th. Nabben-v. d. Laar, Blerick, Pontanusstr.

Verkrijgbaar bij:

Th. Amendt-Donders Blerick Kloosterstraat

Cowboy-Schoenen verkrijgbaar bij:

HET SCHOENENHUIS

GELDERSCHEPOORT 19 — VELO — TELEFOO 9 72

Cowboy-schoenen in alle modellen verkrijgbaar bij

H. v. HOORN, Kaldenkerkerweg, Tel. 765

Verkrijgbaar bij

Jos. Ariaens-Peters, Straelscheweg 11, Tel. 1367

U ziet het direct

HIER IS IETS BIJZONDERS!

DE BEKENDE ZAALBERG JAQUARD DEKENS

De zwaarste kwaliteiten, in prachtdessins en kleuren, 150×200 cM.

7.75

WOLLEN DEKENS

Bijzonder mooie kwaliteit, in fraaie bloemdessins. Doet Uw voordeel!

170 × 210 cM. **4.95**

190 × 230 cM. **6.30**

RECLAME WOLLEN DEKENS

140×180 cM. Deze prijs spreekt voor zich zelf!

3.25

V&D VROOM & DREESMANN VENLO

Aanstaande Zaterdag wegens hooge feestdag

GESLOTEN

Magazijn „London" Klaasstr. 18

Klok-Advertentiën

drie plaatsingen voor een gulden
Maximum 5 regels
Elke regel méér wordt in rekening gebracht

Hartelijk dank ter eere van den H. Gerardus en het bidden der 3 Weesgegroeten voor verkregen gunst. E. P. te B. 4821

Verloren collier (Lourdes) van Stalberg naar H.-Blerick Tegen belooning terug te bezorgen Wed. Knippenberg, 4833 H.-Blerick 77.

Verloren een gouden armband te Horst op Kermis-Maandag. Tegen belooning terug te bezorgen bij J. Titseler, Horst. 4809

Degene die op Kermis-Maandag in zaal van dhr. P. Peeters te Horst met vergissing een **blauwe Falconjas heeft medegenomen,** gelieve deze terug te bezorgen bij dhr. M. v. Munckhof, Horster Machinefabriek, daar zijn signalement bekend is. 4808

Zaterdag 26 Sept. groote aanvoer hoogdragende en versche **KOEIEN** in café G. Boom, Venlo. Ook ruilen. 4827 De Wijze.

Voor een lekker kopje **thee**
TERVOETS THEESLAG
4836

f 1.50 — *f* 1.75
Dames! Wella Reclame Permanent; v.m. *f* 1,50 namid. *f* 1,75 compl. **Maison Desar,** Tegelscheweg 18, bij Sportfondsenbad. **Let wel: no. 18.** 4813

Radio. Wij repareeren alle merken Radio toestellen, vlug, goed en billijk. Het adres voor Radio-onderdeelen, accu's, batterijen, luidsprekers, enz. J. Theunisz, Radio Techniker, Gr. Kerkstraat 23, Venlo. 4826

Voor rheumatiek, spit in de rug, verstuikingen, enz. neemt **„Huterniak"** en uwe pijn verdwijnt; flacon *f* 1.— Verkrijgbaar Comp. Huterniak, Peperstraat 36, Venlo. 4832

BEL OP: 1510. Toer-Tax, Venlo. Winterprijzen 5—7 persoons wagens tegen 5 ct. per K.M. Stadsritten 25 ct. Wachtuur 25 ct. Frans Trynes, v. Pontstraat 4. 4814

Deze week te Venlo aan de Maas **kluit- en poederkalk.** Voorradig 1ste nabouw **Petkuser zaairogge.** Aanbev. H. Tilmanns, Venlo, Tel. 1285, Urbanusweg no. 8. 4829

VIOOL- en PIANOLESSEN geeft L. Tulfer, Pastoor Stassenstraat 9 te Blerick. 4797

GROOTE PRIJSAFSLAG. De Electr. Worstfabriek „De Wielder", Vliegenkampstraat Blerick biedt U 1e kwaliteit vleesch aan onderstaande prijzen: Bief, rosbief, contrefilet 50 ct. p. pd., filet 55 ct. p. pd., beenschijf en platte rib 25 ct. p. pd. Boog en kroonrib 30 ct p. pd. Kalfsbats z. b. 50 ct. p. pd. Kalfsboog z. b. 35 ct. Kalfsrollade 35 ct. p. pd. Poulet 25 ct. p. pd. Kalfscoteletten 30 ct. p. pd. Varkenshalscoteletten 33 ct. Steelcotelet 40 ct. Carbonade ham 42 ct. Carbonade haas 45 ct. Tongeworst 6 ct. p. ons. Spek, vet of mager 30 ct. p. pd. Hamworst 25 ct. p. pd. Prima zacht gezouten **Runder** rookvleesch 60 ct. per pond. Kalfsafvallen 50 ct. p. stuk. Alle boterhamartikelen machinaal gesneden. — **Eigen** electr. koelinstallatie „Kelvinator". Beleefd aanbevelend. **Telefoon 1083.** 4822

Autostalling aangeboden; nog enkele ruimten direct beschikbaar, met of zonder onderhoud; ook in afgesloten boxen tegen lage prijs. Nedam's Service Station „'t Pumpke", Straelscheweg 174 Venlo. Telef. 1415.

Stoomen, Verven, Pliseeren is een zaak van vertrouwen. Neemt inlicht. en vraagt tarief, prima afwerking onder garantie. Binnen drie dagen terug. Mangelinrichting P. Mey, Gr. Kerkstr. 4, Tel. no. 1207. 4786

RADIO. Tegen spotprijs te koop eenige tweede hands radio-apparaten, zoowel gelijk- als wisselstroom, geheel compl. en goed in orde. Te bevr. J. Grothauzen, electroradio, Stalbergweg 103. 4790

Laat Uw Regenjassen naar maat maken, passen beter en in prijs niets duurder. Prijzen vanaf *f* 22, *f* 25, *f* 31 Maatkleermakerij W. de Bruijn, Mariastraat 17, Venlo 4789

Gevraagd een stel gebruikte in goeden staat zijnde **zware beugelballen.** Prijsopgave en maat te zenden aan P. Hegger-Peeters, Lomm. 4812

IEDERE PELSSOORT verven wij in elke gewenschte kleur. Moderniseren van alle voork. bontwerken. Leo Bouten, bontwerker - praeparateur, Parade 11, Venlo. Tel. 1519. 4799

Hallo! Hallo! Ze zijn er weer de maanden met de rrrrrrr! Dat zijn mosselmaanden. Dagelijksch versche à 25 ct. per kop in de IJmuider Vischhal, Kl. Beekstr. 3. Tel. 1405 4818

Fam. v. g. h., geriefl. h. bew., biedt **tehuis aan** voor kind, dame of heer. Op studie kan c. q. gelet worden. Brieven onder no. 4835 bur. dezer.

Gevraagd R. K. **huishoudster** 40—50 jaar oud, liefst van een dorp. Aanmelden Zondags, no. 223, Baarlo.

Net proper **MEISJE** gevr. plm. 18 jaar, voor dag en n. Venlo. 4820

Flink
R. K. DAGMEISJE
gevraagd. Adres bureau dez. 4839

Gevraagd R.K. **huishoudster** in een gezin met 3 kinderen, welke ter school gaan. Vereischte goed kunnende koken en met kinderen omg. Dagmeisje ter beschikking. Indiensttreding Oct. of Nov. Br. ond. no. 4817 bur. dezer.

Gevraagd een sterke **timmermansleerling** leeftijd 15—16 jaar. Br. ond. no. 4791 bureau dezer.

Nette **schildersleerlingen** gevraagd. Beeldenfabriek St. Joseph, Emmastraat 66. 4794

In Tegelen gevraagd 1 of 2 nette **KOSTGANGERS.** Adres bur. dezer. 4823

Biedt zich aan net **MEISJE,** voor **leerling-kapster.** Adres Herungerweg 256. 4795

Biedt zich aan **MEISJE** van 19 jaar voor alle huiswerk; ook boerenbedrijf. Br. ond. no. 4788 bur. dezer.

Bieden zich aan twee R. K. **meisjes,** een van 17 en een van 20 j. v. dag en nacht, v. g. g. v. Adres J. Smedts, Schafelt 337, Barlo. 4834

B. z. a. per 1 Nov. **tweede meisje,** 20 j., kunn. tafeldienen en eenigszins bek. met keuken, goed bij kinderen, in eerste klas huis gediend, v. g. g. v. Br. ond. no. 4838 bureau dezer.

Te huur gevraagd **BAKKERIJ** te Venlo. Brieven onder no. 4802 bureau dezer.

HUIS te huur. Te bevragen Kloosterstraat 22, Blerick. 4819

Mooie **bovenwoning** te huur met aparte opgang en van alle gemakken voorzien. Te bevragen J. H. van Gasselt, Tegelscheweg 3B. 4804

Te huur prima **tuinderij,** m. pl.m. 3 HA. beste tuingrond, gel. te Helenaveen, kom dorp Inl. ten kantore der N.V. Mij. Helenaveen op Maandag of Donderdag.

Te huur ruime **Middenstandswoning** gelegen Blerick, Lambertusstraat 15. Te bevr. no. 17. 4807

Te koop 1 beste **stier,** oud 8 mnd. en dr. varkens en varkens met biggen, 1e prijs fokdag Horst en staat ter dekking de kampioenbeer v. Limburg genaamd Klo bij G. Direks te Oostrum C 46, bij Venray.

Te koop twee jonge **guste zeugen** en 6 schoone **scheutelingen.** Adres A. Baetsen, Horsterweg 68, Blerick. 4793

Te koop gevraagd een goede **Ponney-slagkar;** tevens te koop **handkar en getuig.** Moet weg. Adres M. Simons Zandberg, Helden 800. 4811

Zeer voordeelig te koop **Pathé 17½ m.m. filmtoestel** brandvrij. Speciaal voor patronaten en vereenigingen. H. Brumans, Café-Restaur., Panningen. 4798

Te koop een partij **ROODE UIEN** à 4 ct. per K.G. bij Leo Rutten, St. Jozefstraat 3, Blerick. 4801

Te koop een dragend **VARKEN,** 14 w., een aangemeste **ZEUG** en een 1-j. **RUND.** H. Cuppen, Meerlo. 4815

Te koop twee M. R. IJ. volbloed **stierkalveren,** oud 5 maanden, van beste afstamming. Melklijsten ter inzage. Vortum-Mullem B. 27 (N.B.)

Te koop een groene kachel, een canapé, een ronde tafel, een rijzadel, en een h. schoor steenmantel. Adr. Molenstr. no 31, Venlo. 4824

Te koop een **RUND,** 14 mnd. oud; ook te ruil op een versche of dragende vaars. M. Mooren, Meerlo (82). 4810

Te koop **burgerwoonhuis m. tuin,** bevattende 4 woonvertrekken, bijkeuken, waschkeuken en flinke bergplaats gelegen in het dorp te Velden. Te bevr. bij Henri Clabbers, C. 115, Velden.

Te koop te velde goedgekeurde **Juliana-tarwe,** 1ste nab. tevens voldragen **zeugen.** G. Muijres, Spiekerhof, Lomm.

Te koop of te ruil op aftands werkpaard **5-jarig best merriepaard,** Belgisch type, zeer mak in en bij alles bij Jac. Janssen-Coopmans, Merselo M 18, Venray.

Te koop of te ruilen zware voldragen **vaarzen en koeien** Adres J. Goertz, Barlo, 4837 Vergelt.

Te koop **tropisch aquarium,** 110 L., 70 visschen, 25 soorten m. tafel, Saja-luchtpomp electr. verwarm. enz. voor *f* 23.—. Schaapdijk 98. 4831

Te koop eerste nabouw **ZAAIROGGE.** G. Cronenberghs, Lomm. 4830

Te koop een roodbont **maalkalf** en eerste nabouw **Wilobi zaaitarwe.** J. van Aerts, B. 163, Broekhuizenvorst. 2828

Naar 'n Christelijk kabinet

—:o:—

Godsdienstige grondslag voor samenwerking der Christelijke partijen

—:o:—

Uiterste noodzaak politiek voor goed van de baan

—:o:—

Aldus de meening van mr. A. Baron van Wijnbergen

—:o:—

Voor de leden van de Utrechtsche R. K. Kiezersvereeniging heeft het oud-lid der Tweede Kamer mr. A. baron van Wijnbergen een politieke rede gehouden, waarin hij een gedachte heeft ontwikkeld en een leuze heeft gegeven voor de komende verkiezingscampagne.

De inleider stelde, volgens het Maasb. verslag, de vraag, wat onze taak is tegenover de schare, die steeds nader optrekt onder de leuze: tegen God. Dat kan geen andere wezen dan zich vast aan een te sluiten ook op staatkundig terrein, teneinde het op te nemen *voor* Christus, *voor* God. We weten, dat het kan en hoe het moet. Veertig jaren is zulks in Nederland geschied in minder ernstige tijden, door de Christelijke Coalitie.

Wat zal den Katholieken kiezers in dezen strijd moeten worden voorgehouden? Voorop staat, dat overal, in vergaderingen, in de pers, in particuliere gesprekken, duidelijk, ontdaan van alle bijkomstigheden, worde aangegeven wat men wil.

Laat men ophouden te spreken over een rechts kabinet, een coalitie-kabinet, een parlementair kabinet enz. Neen, onverschillig, welke de uitslag der komende verkiezingen moge wezen, hebben we daarom in dezen tijd, waarin socialisme en communisme steeds verder stuwen, noodig een Christelijke Regeering, een Christelijk Kabinet. Dat worde den kiezers ingestompt, hen steeds, telkens en telkens voorgehouden, dat het daarom gaat!

Eerste eisch dus aan onze Katholieke Kamercandidaten te stellen, is niet, dat zij instemmen met het program van actie, maar dat hun gezindheid zóódanig is, dat zij gaarne zulk een kabinet van harte steunen en blijven steunen, gaarne met zoodanig kabinet samenwerken in gemeen overleg in den meest loyalen zin.

Staat ontwijfelbaar vast, dat de katholieke lijsten zoo zijn samengesteld, dan zal de rechtmatige verwachting mogen worden uitgesproken, dat *alle* katholieken zonder uitzondering hun stem uitbrengen op de lijsten der R. K. Staatspartij, eenvoudig, omdat ze katholiek zijn, maar.... *ook alleen dan.*

Het Partijbestuur bedenke dat wel en tijdig.

STEUN VAN ANDERE PARTIJEN.

Op wie zal dat kabinet moeten steunen? In dezen tijd, nu het leger der Godloozen steeds brutaler optreedt onder de leuze „tegen God" zal een Christelijk kabinet in Nederland rechtmatig steun mogen verwachten van allen, in welk partijverband zij zich ook bevinden, die nog in Christus, in God gelooven.

Daarom zou spr. dan ook den naam van rechtsch kabinet willen vermijden in onze huidige omstandigheden, wijl daaruit te licht kan worden afgeleid, dat zoodanig kabinet slechts op prijs zou stellen steun der drie groepen, der voormalige rechterzijde en van de anderen oppositie verwachtte. Zeker, nu moet niemand tot het voeren van oppositie gedreven worden, oppositie worde niet gesuggereerd. In dezen tijd van gisting en verwording zal men het groote doel, dat den drie christelijken partijen steeds voor oogen heeft gestaan, nimmer uit het oog mogen verliezen, doch van den anderen kant zal niet, in ongezond conservatisme, aan oude termen, aan oude groepeeringne hardnekkig moeten worden vastgehouden.

De kern der steunverleening aan een christelijk kabinet zal liggen in de vast aaneengesloten drie christelijke groepen in het parlement.

Die aaneensluiting zal dàn pas in het parlement voldoende stevig kunnen zijn, als zij rechtstreeks voortvloeit uit den gevoerden verkiezingsstrijd. De ervaring heeft geleerd, dat het noodig is, dat de vertegenwoordigers der drie groepen elkaar ook buiten het parlement reeds in den verkiezingsstrijd ontmoetten.

Met oprechte hulde voor het thans genomen initiatief spoorde de inleider den voorzitter aan, thans een stap verder te gaan; en in den komenden winter gezamenlijk met de leiders der beide andere christelijke groepen een samenspreking beleggen, en een vergadering beleggen, toegankelijk voor allen die in God en Christus gelooven, in de hoop, dat het in gansch het land worde nagevolgd.

Zoo zal het in die verkiezingscampagne duidelijk worden, dat men streeft naar een Christelijk kabinet en als steun daarvoor een hartelijke samenwerking der vastaaneengesloten christelijke groepen in het parlement.

De katholieken kunnen dat niet alleen, maar van hen mag dan toch ook gevraagd worden dat zij hun aandeel leveren. En waarin bestaat dat?

TEN VOLLE BEREID ZIJN.

Vooreerst zal het onomwonden en officieel door Partijbestuur en Partijraad moeten worden utgesproken en in vergaderingen en pers herhaald, dat wij katholieken ten volle bereid zijn tot de hierboven genoemde samenwerking.

Vervolgens moet het vast staan — 't vloeit uit het eerste voort — dat aan een samengaan met de socialisten zelfs niet meer wordt gedacht, ook niet bij chaperonnage door een derde. Ook dit worde officieel ter kennis gebracht.

De uiterste-noodzaak-tactiek, zij moge door Nolens goed bedoeld zijn, die zooveel onheil en verwarring heeft gesticht, worde voorgoed prijsgegeven. De uitdrukking „uiterste noodzaak" worde uit ons politiek woordenboek geschrapt.

Aan het Katholieke Gemeenteraadsbestuur, dat, gelijk zoo pas in meer dan één plaats is geschied bij de wethouderskeuze, gemeene zaak zou maken met de socialisten, worde duidelijk gemaakt, dat zij door dus te handelen, bereiken, dat wij door onze protestantsch christelijke landgenooten — volkomen terecht — niet worden vertrouwd. Zelf eerst vertrouwen weten te winnen en dan een beroep op beide andere partijen.

Aangaande de houding der partijen onderling zeide de inleider: „Onbetamelijk ware het natuurlijk onzerzijds, ook maar in de geringste mate te pogen in te grijpen in hun politieke strategie, maar ik meen toch de verwachting te mogen uitspreken en ik durf dat te doen met te meer vrijmoedigheid, gelet op de zoo vriendschappelijke verhouding, waarin ik tot verschillende harer leidende personen sta, dat zij, met vergeten van onvriendelijkheden, die juist de laatste paar jaren wel hebben plaats gehad, tot die samenwerking zullen bereid worden bevonden."

Met nadruk wees de heer van Wijnbergen op de dwingende noodzakelijkheid dat de gekozen leden der drie christelijke partijen bij hun intrede in het parlement niet vreemd tegenover elkaar mogen staan, niet zullen behoeven te beraadslagen of zij zich zullen aaneensluiten, maar aanstonds aaneengesloten zullen zijn.

Een mogelijke opmerking: als de drie groepen geen meerderheid zullen behalen, moet dan een minderheidskabinet worden gevormd, wees de heer van Wijnbergen al op de voorhand af met dit antwoord: men spreke niet meer van een meerderheids- of minderheidskabinet, ook hierom niet, wijl men daardoor aan de meerderheid oppositie in meerdere of mindere mate suggereert. Aan onze kiezers moet slechts worden voorgehouden, dat slechts een doel voor oogen staat, een *christelijk* kabinet en in het parlement drie groepen der christelijke partijen, vast aaneengesloten en tot hartelijke samenwerking bereid, onderling en met het Kabinet.

DE ANDERE PARTIJEN.

Dan kwam de inleider tot de houding, die de andere partijen ten aanzien van zulk een kabinet zullen innemen. Vooreerst de Staatkundig Gereformeerde Partij en de Hervormd Ger. Staatspartij. Het verleden voorspelt niet veel goeds, doch de tijden veranderen nog steeds en dwingen tot ernstig nadenken. De les van het heden moet toch deze partijen wel hebben bijgebracht, dat de door hen aangeheven leuze **„tegen Rome"** in feite een **„voor Moskou"** wordt. Zullen zij, die toch in Christus gelooven, het aandurven in deze omstandigheden steun te onthouden aan een Christelijk kabinet?

Ook de vrijzinnigen, onder wie er wel degelijk gevonden worden, die gelooven in Christus, zullen hun houding ten aanzien van een dergelijk kabinet hebben te bepalen. Al aanvaarden zij misschien meerdere grondbeginselen niet, toch zullen zij, geleerd door de dagelijksche ondervinding, moeten erkennen, dat het loslaten van de christelijke beginselen niet tot zegen strekt.

Ook zullen wij in de volgende Kamer stellig zien binnenkomen leden der N. S. B. Spreker wilde niet ingaan op het feit, dat ook katholieken bij die beweging hebben aangesloten. Tegenover het woord der bisschoppen past slechts kinderlijke gehoorzaamheid. Spreker begreep, dat deze partij het specifieke, dat haar van andere politieke partijen onderscheidt, niet zal willen prijsgeven, haar werkzaamheid in de Tweede Kamer zal moeten worden afgewacht, maar ook haar houding ten aanzien van een Christelijk kabinet, dat een beroep doet op steun tegen een gevaar, dat de wereld en ook ons land bedreigt.

Een brief van Mussert aan den Paus.

De heer v. Wijnbergen zeide hierover: „Toegeven wil ik, dat ten onzent de N.S.B. op heden niet streeft naar den totalitairen staat, maar anderzijds kan m.i. niet worden betwist, dat zij ten opzichte van de begrenzing van het terrein voor de Kerk en dat voor den Staat onjuist oordeelt. Onder dagteekening van 16 Juni l.l. heeft de heer Mussert een schrijven gericht aan den Paus, waarin deze woorden voorkomen: Dat dit streven naar een Godbelijdenden Staat overeenkomstig de eischen van Z. H. Paus Leo XIII, omschreven in zijn encycliek „Immortale Dei" het waarachtig doel en streven der N. S. B. is, wordt bewezen door haar program en verdere geschriften en haar handelingen.

Wanneer ik de oprechtheid van die woorden aanvaard, dan meen ik goeden grond te hebben te mogen verwachten dat juist onder leiding van een christelijk kabinet het de N. S. B. geheel duidelijk zal worden welke de staatstaak is, een taak — het zij gaarne toegegeven — op verschillende wijze te vervullen, maar ook, wat de Staat zorgvuldig te hebben vermijden, wijl hij niet in meerdere of mindere mate beletten zal, dat de Kerk haar zending ongerept volbrenge, die zij van Christus ontvangen heeft.

DE CHRISTELIJKE STAAT.

Dan wees de inleider op eenige eischen, die m.i. aan een aldus geregeerden Staat mag stellen.

In de Grondwet zal moeten worden neergelegd, dat Nederland is een God-erkennende Staat, terwijl men den moed zal behooren te hebben, de conclusies te trekken, op verschillend gebied, die uit die Godserkenning door den Staat noodwendig voortvloeien.

De regeling voor het kiesrecht zal voorts onder de oogen moeten worden gezien, terwijl een regeling voor het partijwezen niet achterwege zal mogen blijven. En wie mocht meenen, dat na de Grondwetswijziging, die aanstaande is, in de eerste jaren van Grondwetswijziging zal moeten worden afgezien, zij er op gewezen, dat wij leven in een periode, die welllicht de wereld nooit heeft gekend. Hij bedenke, dat wij na de Fransche revolutie ook veelbewogen tijden hebben gehad en ga dan eens na, hoeveel staatsregelingen en Grondwetten we hebben gehad tusschen 1798 en 1818, vrij spoedig weer gevolgd door die van 1840 en 1848.

Mocht blijken, dat de onderstelling van algemeenen steun van de in God gelooovenden aan een Christelijk Kabinet ongegrond is, dat allen, die in Christus gelooven, gezamenlijk niet in staat blijken, om verder te stuiten het verder voortgaan der machten, die de grondslagen van den Christelijken Staat ondermijnen, dan, maar ook dan pas, zou de blik gericht moeten worden naar een dictatoriaal gezag, dat daartoe wel in staat zou zijn.

Moge dat ons land bespaard blijven! En het zal ons land bespaard blijven, indien allen, die in Christus, in God gelooven, indien op de eerste plaats onze drie christelijke partijen, vast aaneengesloten, trouw en hartelijk samenwerkend hun plicht weten te doen.

BINNENLAND

Regeering en lijkverbranding.

EEN OFFICIEELE VERTEGENWOORDIGING?!

We lezen in de „Residentiebode":

„In een algemeene vergadering van de vereeniging voor facultatieve lijkverbranding deelde de voorzitter, dr. van Roojen een en ander mee over het internationale lijkverbrandingscongres te Praag, dat hij had bijgewoond.

Zoo vertelde hij dat men op het congres van onze wetgeving (straffelooze overtreding reeds duizenden malen gedurende tal van jaren van onze Begrafeniswet) niets begreep. Inderdaad, daar is reden voor.

Maar op onze beurt begrijpen wij er niets van, dat dr. Van Roojen heeft kunnen meedeelen dat hij dit congres namens de Regeering heeft bijgewoond.

„Welke minister heeft hem daartoe gemachtigd?, zoo vraagt de „Volkskrant" scherp. Toch niet de minister-president of de minister van Binnenlandsche Zaken of de minister van Justitie? Maar wie dan?"

Naar de voorzitter verder meedeelde „ontbraken" op het congres van Europa alleen België en Italië, wat wel zal moeten beteekenen dat die landen niet officieel vertegenwoordigd waren. Wij kunnen dit begrijpen.

Maar nog eens: wij begrijpen niet dat de Nederlandsche Regeering er behoefte aan heeft gevoeld, zich op 't internationale lijkverbrandingscongres te doen vertegenwoordigen, en we zullen het niet gelooven voordat we dit van Regeeringswege hebben zien of hooren bevestigen.

Laat een der Kamerleden vragen of inderdaad het ergernis gevende feit zich heeft voorgedaan dat onze Regeering te Praag was vertegenwoordigd."

De gewraakte rede van Prof. Volgraff.

KRITIEK DOOR DEN GRONINGSCHEN RECTOR MAGNIFICUS.

„Ons Noorden" schrijft:

„Enkele bladen hebben er zich aan gestooten, dat de afgetreden rector-magnificus van de Utrechtsche Universiteit, nu bij de rectoraats-overdracht geen aanleiding heeft kunnen vinden tot een correctie op zijn lustrum-rede.

Te meer nu hij ook van gezaghebbende niet-katholieke zijde er op was gewezen, dat zijn grievend verwijt aan de katholieken bovendien historisch volkomen onjuist was.

Helaas, tot die hoogte van een mea culpa heeft prof. Volgraff zich niet op kunnen werken.

Intusschen heeft de aftredende Groningsche rector het incident in Utrecht nog wel even besproken.

In het voorgelezen jaarverslag maakte prof. Polak Daniëls melding van het Utrechtsche lustrum, „aan welks schitterend slagen, een weinig gelukkige redevoering geen afbreuk heeft kunnen doen."

Het is misschien wel eens goed er op te wijzen, nu prof. Volgraff meende te moeten zwijgen, dat een collega van hem op den rectorstoel zich genoopt gevoelde den Utrechtschen rector nog eens te moeten corrigeeren.

De gevoerde contingenteeringspolitiek.

De minister van Handel, Nijverheid en Scheepvaart heeft aan de Staten-Generaal een nota aangeboden over de gevoerde contingenteeringspolitiek. Deze nota geeft een overzicht van de toepassing der crisisinvoerwet sinds haar wijziging eind 1933 en sluit aan op den inhoud der beide voorgaande nota's over de contingenteeringspolitiek, welke door den toenmaligen minister van Economische Zaken, resp. in November 1932 en April 1934 aan de Staten-Generaal werden aangeboden.

De nota bevat in de eerste plaats een algemeen overzicht, waarin minister Gelissen een gedocumenteerde uiteenzetting geeft van de grondslagen van de contingenteeringspolitiek en van de gevolgen, die deze voor het Nederlandsche economische leven heeft gehad.

Verder wordt aan elke afzonderlijke contingenteering een beschouwing gewijd, waarin de positie der verschillende gesteunde bedrijfstakken, de motieven tot contingenteering en de invloed, die de steunmaatregelen op den gang van zaken hebben gehad, worden onder het oog gezien.

Tenslotte bevat de nota de 12 bijlagen met statistisch materiaal, welke o.a. een uitgebreid overzicht geven van het verloop van in- en uitvoer van gecontingenteerde goederen, omzetten en werkgelegenheid in de gesteunde bedrijfstakken, verloop van de prijzen en van het verbruik van gecontingenteerde artikelen en van het aandeel van de Nederlandsche industrie in het binnenlandsche verbruik, een en ander over de jaren 1931 tot en met 1935.

De thans gepubliceerde nota is tevens verschenen in de reeks „verslagen en mededeelingen van de directie van Handel en Nijverheid en Scheepvaart". Exemplaren hiervan zijn verkrijgbaar bij de Rijksuitgeverij, Fluweelen Burgwal 18, 's-Gravenhage.

—o—

STADSNIEUWS

HOTEL GERMANIA VENLO.

Aan het enthousiaste publiek van Venlo en Omstreken berichten wij, dat wegens het enorme succes Vrijdag 25 Sept. van 4½ tot 6½ en van 8 tot 12 uur en Zondag 27 Sept. van 12 tot 2 uur en van 7 tot 2 uur José Rosenberg en zijn Orkest zullen concerteeren.

(Adv.)

Alliance Francaise.

HET WINTERPROGRAMMA.

De afdeeling Venlo van de Alliance Française heeft haar programma voor het a.s. winterseizoen vastgesteld.

Hare reeks lezingen zal geopend worden op Vrijdag 30 October a.s. met een voordracht van den heer H. Asselin over „Kunst en techniek in het moderne leven", waarbij deze ook te Venlo bekende en gevierde spreker de Parijsche wereldtentoonstelling van 1937 als uitgangspunt zal nemen. Lichtbeelden zullen het een en ander verduidelijken.

Op Vrijdag 20 November spreekt Claude André Puget over den vermaarden tooneelspeler en dramaturg Sacha Guitry, terwijl op Dinsdag 21 Januari een voordracht- en zangavond volgt, te houden door den heer Joseph Cantaloube en mevr. Aimée Felix Bourgeois over Fransche folklore.

Het seizoen wordt in Februari gesloten met een lezing door Robert le Garrie over het volk en de massa in de hedendaagsche roman.

„Ons Buiten" sterft...

Maar niet voor altijd.

VIERT HET BLIJ AFSCHEID MEE.

—o—

Men schrijft ons:

Gelijk in den herfst de natuur afsterft, zoo sterft in den herfst ook „Ons Buiten" uit. Het drukke beweeg der vele kleinen verstijft als 't ware in de herfstkilte. De herfst met zijn nevel, regen en wind heeft „Ons Buiten" langzamerhand vereenzaamd. Het speelseizoen is weer ten einde. September is de officieele sluitingsdatum voor „Ons Buiten" geworden.

Zondag 27 Sept. a.s. is de laatste dag voor de gezinskaarten. Daarna worden voor zoover noodig en mogelijk de diverse speelwerktuigen gedemonteerd en opgeborgen. Ze hebben dan voor dit jaar weer hun dienst gedaan.

Velen, zéér velen, grooten en kleinen, van Venlo en uit den vreemde hebben ze gezonde ontspanning verschaft. Nu mogen ze de lange wintermaanden rusten en peinzen over de blijde tafereeltjes, die zich in den zomer dagelijks rondom hen afspeelden.

Ja, wat hebben vele kinderen uit Venlo zelfs, maar ook vele van ver daarbuiten, dezen zomer weer op „Ons Buiten" genoten van de vele attracties in zoo'n mooie, gezonde omgeving, onder het wakend oog van een schare trouwhartige, hulpvaardige en zoo belangelooze toezichthouders. En wat hebben vele ouders en vele anderen op „Ons Buiten" mee genoten van de vreugde der kleinen. Van vele zijdnn mocht „Ons Buiten" dan ook hartelijke belangstelling en dankbare waardeering ondervinden. „Ons Buiten" is daar innig dankbaar voor.

Maar hoe dankbaar „Ons Buiten ook is, niemand moge het euvel duiden, het is toch nog niet geheel voldaan. Neen, „Ons Buiten" kan niet geheel voldaan zijn, zoolang er nog stadgenooten zijn, die door niet-stadgenooten naar „Ons Buiten" moeten worden gevoerd. „Ons Buiten" kan niet voldaan zijn, zoolang er nog vooraanstaande personen zijn in onze stad, die niet beseffen, welks volksbelang door „Ons Buiten" wordt gediend, die niet begrijpen wat moeite het kost een dergelijke instelling op eigen wieken te laten drijven, of erger nog, die niet eens schijnen te weten, dat „Ons Buiten" bestaat. „Ons Buiten" kan niet voldaan zijn, zoolang er nog menschen zijn, die „Ons Buiten" nooit zagen tenzij van den buitenkant, die zijn doel en streven niet onderzochten, en toch een goede zaak meenen te dienen door er op onzinnige wijze den staf over te breken.

Maakt nu van den laatsten Zondag in dit seizoen eens gebruik, om U ervan te overtuigen, welk een ideaal ontspanningsoord „Ons Buiten" is door zijn overvloed en variatie van attracties, door zijn overzichtelijke uitgestrektheid en natuurschoon. Komt eens zien en tracht te ontdekken 't vele, dat er allerwege is aangebracht om opvoedend in te werken op de jeugd. Komt en overtuigt U erva nof ouders, die door hun zaken zoo zelden met hun kinderen uit kunnen eaan, hun kleinen veilig aan „Ons Buiten" kunnen toevertrouwen. Of zou 't beter zijn ze maar op de straat te sturen en in 't wilde te laten rondsjouwen? Als ge de gevaren hiervan beseft en niet blind zijt voor de gevaren, die reeds onze kinderen bedreigen, dan zult ge allicht voor „Ons Buiten" over eenige bezwaren heen kunnen stappen.

„Ons Buiten" gaat sluiten! We noodigen U allen uit, 't afscheid te komen meevieren. Vooral zij, die dezen zomer vriendschap sloten met de paardjes Floortje en Jopie mogen Zondag niet wegblijven. Want Floortje en Jopie zijn van zins ons na Zondag voor goed te verlaten. Ze willen verder naar het Zuiden trekken, waar 'n andere jeugd hun komst met spanning tegemoet ziet. Tranen hoeven bij 't afscheid niet te vloeien, want Floortje en Jopie krijgen een goed en deftig tehuis. Eerlijk gezegd maken ze 'n mooie promotie En die mogen we hen toch niet misgunnen.

't Afscheidsfeest a.s. Zondag moet dus een blij feest worden. Temeer daar „Ons Buiten" niet van zins is zijn poorten voor goeed te sluiten. Maar met de nieuwe lente hoopt „Ons Buiten" zich opnieuw te presenteeren in een vernieuwd en zoo mogelijk wéér mooier lentekleed.

VLIEGTUIGMODELLEN, EEN MODEL VLIEGSPORT.

Een demonstratie op de Groote Heide bij Venlo.

De tegenwoordige techniek heeft voor de jeugd een nieuwe sport met zich gebracht: het bouwen en experimenteeren met vliegtuigmodellen. Deze miniatuurvliegtuigjes, die vervaardigd worden uit hout en papier, gedragen zich in de lucht precies als werkelijke vliegtuigen. Zij cirkelen en zweven, draaien loopings en maken altijd driepunt-landingen.

Ze zijn dan ook de moeite, die het bouwen kost te volle waard.

Er wordt wel eens gezegd: „het spelen met zoo'n ding is goed voor kleine kinderen". Niets is echter minder waar. De kennis van de zwaartekracht, vliegeigenschappen, constructies e.d. wordt het beste geleerd door experimenteeren met kleine modellen. Alle groote vliegers hebben in hun jeugd vliegmodellen gebouwd, getuige Fokker, getuige Lindbergh.

De nauwkeurigheid die vereischt wordt bij het vervaardigen van een vliegtuigmodel is buitengewoon groot. Om maar eens een klein voorbeeld te noemen: Indien een vleugeltip, in verhouding van de andere maar één m.m. in grootte of stand verschilt is goed vliegen reeds uitgesloten. Vliegen zal het model dan wel, echter vluchten boven 30 seconden zullen practisch niet gemaakt kunnen worden. Is de afwerking echter goed, dan zijn vluchten van 10 minuten tot 1 uur geen uitzonderingen. Echter komt bij dergelijke lange vluchten ook het weer kijken. Het beste weer voor deze modelsport is een lichte bries en cumulusstratus bewolking. Dan zal het dikwijls voorkomen, dat een model in 'n z.g. thermiekblaas, tusschen de aarde en een wolk, geraakt, waardoor het tot 1500 meter kan stijgen.

Om onze stadgenooten, en vooral de jeugd van 14—20 jaar eens nader met deze leuke, moderne sport in aanraking te brengen, heeft het bestuur van de Venlosche Jeugd Luchtvaart Club de zusterclub in Roermond uitgenoodigd, eens een demonstratie te komen geven, a.s. Zondagmiddag op de Groote Heide, waarin deze club gaarne heeft toegestemd. De bijwoning van dit vliegfestijn is vanzelfsprekend gratis. Alle modelbezitters zijn welkom!

Wij verzoeken toeschouwers nog wel, dalende vliegtuigen niet aan te raken, daar, door de uiterst lichte constructie, bij ruwe behandeling, breuk zeer waarschijnlijk is.

De Venlosche Jeugd Luchtvaart Club is één van de 33 clubs in Nederland, die aangesloten zijn bij de Kon. Nederlandsche Vereeniging voor Luchtvaart, en die zich speciaal op de modelbouw toeleggen.

Inlichtingen worden gaarne verstrekt bij het secretariaat: van Schelbergenstraat 33, alhier.

„Heiersche Kermis"

—o—

IN DE H. HART-PAROCHIE TE TEGELEN.

—o—

Morgen-avond officieele opening door Deken van Oppen.

—o—

Tot het vele goede dat in Tegelen de laatste jaren werd bereikt, tot verheffing van het geestelijk peil der bevolking, behoort zeer zeker de oprichting van de H. Hart-parochie. Door de bevolkingsaanwas was het noodzakelijk een nieuw parochieel verband te vormen en de tegenwoordige parochieherder de Zeer Eerw. Heer Pastoor Dohmen, heeft met God hulp en de steun van geheel Tegelen, ondanks de ongunstige tijdsomstandigheden, met ijver en energie gewerkt, waardoor in Tegelen de H. Hartparochie is ontstaan. met zijn mooie H. Hart kerk, zijn patronaat en scholen.

Hierdoor is het niet alleen mogelijk, dat de menschen van de Heide en aan den Zuidkant van Tegelen eerder en gemakkelijker ter kerke kunnen gaan; het onderwijs der kinderen kan beter en doelmatiger gegeven worden; de jeugdvereenigingen bloeien en geven schoone hoop op de toekomst, en ook het parochiewerk en huisbezoek komt thans veel beter tot zijn recht dan vroeger.

De H. Hart-parochie telt ruim 400 gezinnen. Vele van deze gezinnen zijn echter door werkloosheid getroffen en als men nagaat dat ruim 100 gezinnen „steuntrekkend" zijn, dan baart het geen verwondering dat de collectes in de kerk hierdoor sterk verminderd zijn.

De schaduwzijde van deze mooie H. Hartparochie is mede vooral door het voornoemde, de zeer zorgwekkende financieele toestand. Pastoor Dohmen heeft een jaarlijks tekort van rond *f*1500.—.

Als middel tot dekking van dit déficit wordt de laatste jaren en met succes de Heiersche kermis gehouden. Er bestaat in de H. Hartparochie een comité, uit de jeugd- en godsdienstige vereenigingen die dit jaar met veel ijver en toewijding gewerkt en geploeterd hebben, waardoor de groote schuur van den heer Hansen is omgetooverd in een echt gezellige fancy-fair. De ruimste is verdeeld in tweeën. Er is een restaurant en Beiersch bierhuis ingericht, waar men naast het beroemde trappistenbier en Smedt-koffie, kan genieten van Berliner bollen, pommes-frites en andere heerlijkheden.

Het andere gedeelte wordt ingenomen door attracties. Een zeer bijzondere nieuwigheid op de Heiersche Kermis is het Micky Mousetheater, verder zijn er nog eenige nieuwtjes op deze kermis, die echter niet verklapt mogen worden, maar die een echte spannende sensatie zullen teweeg brengen, te midden der vele attracties die deze fancy-fair zal bieden.

De opening zal geschieden a.s. Zaterdag om 8 uur door den Hoog Eerw. Heer J. v. Oppen, Deken van Venlo, waarna de Heiersche Kermis geopend blijft tot 12 uur.

Zondag zal de Fancy-fair geopend zijn, des morgens van elf uur tot half één, en des middags, na den Ballonwedstrijd van 4 uur tot 12 uur. 'n Aantal leden der Harmonie „Voorwaarts" heeft de muzikale verzorging op zich genomen en aangezien er op een Heiersche Kermis een echt gezellige „stimmung" heerscht, zullen de muzikanten als vanzelf hun instrumenten in deze „sfeer" kittelen. Tenslotte zullen er taxi's en autobussen door Tegelen rijden, die de menschen gratis naar de kermis brengen, gemakkelijker kan het al niet.

Zaterdag en Zondag viert heel Tegelen en half Venlo, want daar zijn ze hun „kapelaan" Dohmen nog lang niet vergeten Heiersche Kermis. Ieder bezoeker zal er aangename oogenblikken beleven, iedereen zal er kunnen genieten van een aangename kermissfeer..... en hij steunt daardoor een goed werk.

Agenda

VENLO.

Vrijdag 25 Sept. — Esperantoclub „Amikeco". Algem. Ledenvergadering in Lunchroom Verheugen.

HET JORDAAN-CABARET.

In 't Concertgebouw.

TILLY KALKHOVEN ENKELE DAGEN IN VENLO.

Zaterdag en Zondag wordt het Concertgebouw geheel in Jordaanstijl ingericht.

Tilly Kalkhoven, de bekende cabarettière, die zich annonceert als „De Hollandsche Mistinguette", komt na haar succesvol seizoen in Amsterdam en Zandvoort, enkele dagen naar Venlo.

We komen op deze avonden nader terug.

Posterijen en Telegrafie.

VERPLAATST.

De adjunct-commies der posterijen en telegrafie J. M. Tinneveld, van het Postkantoor alhier, wordt ingaande 1 October a.s. ingevolge eigen verzoek verplaatst naar Den Haag.

Dhr. Tinneveld zal te 's-Gravenhage bij het Hoofdbestuur der Posterijen en Telegrafie worden werkzaam gesteld.

Bouwvergunningen.

Door B. & W. is vergunning verleend onder bepaalde voorwaarden aan:

J. Grubben namens de Coöp. Veiling Vereniging tot het bouwen van een eierloods, groenteloods, enz. aan de Reedestraat perceel sectie I No. 5141—5051.

Ir. J. Kaiser namens de Chemische Fabriek L. v. d. Grinten tot het bouwen van een transformatorengebouw aan den Hoogeweg perceel sectie U No. 4248.

J. Pieters namens de N. V. Het Middenstandshuis, tot het verbouwen van een kantoorgebouw aan de Nieuwstraat perceel sectie I No. 4432.

A. Stikkelbroek namens P. Verheyden tot het verbouwen van twee woningen aan den Veldenscheweg perceel sectie A Nos. 774—775.

G. Teluy tot het bouwen van vier woningen aan de Ignatiusstraat perceel sectie F No. 1398.

H. Rijven namens W. Linssen tot het bouwen van vier woonhuizen aan de Zandstraat, perceel sectie D No. 1006.

Provinciaal Nieuws

De steenkolenmijnen in Limburg.

ARBEIDERS EN PRODUCTIE.

Het totaal aantal arbeiders der gezamenlijke steenkolenmijnen in Limburg bedroeg op 1 September 1936 ondergronds 18.595 en bovengronds 10.293.

De totale netto-productie bedroeg gedurende de maand Augustus: 1.0777.477.434 ton steenkolen. Het aantal werkdagen, waarop het bedrijf gedurende Augustus regelmatig werd uitgeoefend, bedroeg bij de onderscheiden mijnen Wilhelmina 24, Emma, Hendrik en Maurits 25, Domaniale mijn Mpij. 21. Mijnen Laura en Vereeniging 19. Oranje-Nassaumijn 1, 2 en 3: 25, Oranje Nassaumijn 4: 24, Mijnen Willem Sophia 20.

TEGELEN

De gemeentelijke waterleiding.

EEN VOORSPOEDIGE ONTWIKKELING.

Bouw van een watertoren-uitzichttoren.

De gemeentelijke waterleiding heeft zich voorspoedig ontwikkeld, zelfs in die mate, dat het toenemende waterverbruik genoodzaakt heeft, maatregelen te overwegen, ten einde een ongestoorde waterlevering te kunnen waarborgen.

Hiertoe staan op het oogenblik twee wegen open: uitbreiding van het pompvermogen, van de reinigingsinstallatie en van het aantal waterbronnen, met aanschaffing van een reserve noodstroom-agregaat, ofwel de bouw van een watertoren.

Voor dit laatste pleit het navolgende.

Een watertoren biedt het voordeel, dat steeds een zekere hoeveelheid water voor gebruik voorradig is. Feitelijk moeten de pompen thans het water leveren op hetzelfde moment, dat het verbruik plaats heeft en moeten deze dus berekend zijn op het grootste momenteele verbruik, dat kan optreden, met daarnaast nog eenige reserve.

Bij het bezit van een waterbron evenwel behoeven de pompen slechts berekend te zijn op het gemiddelde dagverbruik, daar uit den aanwezigen voorraad water kan worden aangevuld die hoeveelheid, welke de pompen gedurende het grootste momenteele verbruik niet kunnen opleveren.

Ditzelfde geldt ook eenigermate voor de reinigingsinstallatie en de waterbronnen, welke thans, evenals de pompen, zeer onregelmatig belast en bij hoog waterverbruik vaak overbelast worden.

Een thans dringende uitbreiding van het pompvermogen kan bij den bouw van een watertoren voor de eerste jaren achterwege blijven, terwijl ten aanzien van de reinigingsinstallatie en de bronnen eerst kan worden nagegaan, in hoeverre de werking hiervan door toepassing van een dergelijken toren gunstig beinvloed wordt. Een kapitaalsuitgave van rond *f* 8000 kan daardoor worden bespaard.

Ook in geval van onderbreking der stroomlevering of eenige mechanische storing in de installatie, kan een watertoren goede diensten bewijzen, zoodat de aanschaffing van een noodstroom-agregaat ten bedrage van rond *f* 7000 overbodig wordt.

Een regelmatige en constante druk in het buizennet wordt zeer bevorderd door een watertoren, en verder stelt deze het bedrijf in staat, de pompmotoren gedurende den spertijd niet te laten draaien, hetgeen naar schatting een direct geldelijk voordeel oplevert van rond *f* 450 per jaar, zoodra het loopende contract met de S.V.M. voor stroomlevering aan het pompstation door het electriciteitsbedrijf wordt overgenomen. Dit voordeel stijgt, naar mate het stroomverbruik grooter wordt.

In den oorspronkelijken opzet van de waterleiding was de bouw van een watertoren opgenomen. Ten einde echter in het bedrijf niet meer kapitaal te investeeren dan op dat moment strikt noodig was, is toentertijd, in afwachting van de bedrijfsonwikkeling, van dezen bouw afgezien.

B. en W. meenen echter, dat thans het oogenblik is aangebroken, daartoe over te gaan.

Volgens de berekeningen van den deskundigen adviseur, zou een watertoren met een inhoud van 500 M3 voldoende zijn voor de eerste 30 bedrijfsjaren, terwijl naar zijn raming de kosten van een toren rond *f* 36000 zouden bedragen.

De bouw van een watertoren wordt de laatste jaren veelal zoo ontworpen, dat deze tevens dient als uitzichttoren, welke dan tegen betaling van een kleinen entree-prijs voor iedereen toegankelijk is.

De watertoren is tevens als uitzichttoren geprojecteerd.

Het standpunt van B. en W. in deze is aldus: wanneer de kosten van een watertoren met uitzichttoren niet aanmerkelijk hooger zijn dan van een watertoren alleen, zoo bestaat tegen bouw volgens het schets-ontwerp geen bezwaar. Zoude dit verschil echter een zekere grens overschrijden, dan achten zij deze meerdere uitgave voor dit doel niet voldoende verantwoord.

Zij zullen daarom den Raad voorstellen, hen te machtigen tot den bouw van een watertoren over te gaan, en hiervoor een crediet te verleenen van ten hoogste *f* 36.000.

Door B. en W. zal dan een tweeledige aanbesteding worden gehouden n.l. voor den bouw van een watertoren *met* en *zonder* uitzichttoren, waarna in overleg met de commissie voor de bedrijven gunning van het werk zal volgen. De bouw van een uitzichttoren zal dan afhangen van het bedrag der meerdere kosten, zooals hiervoor aangegeven, alsmede van de totale kosten van het bouwwerk.

Als eventueele bouwplaats heeft men gedacht aan een terrein der gemeente, gelegen achter het pompstation, in de nabijheid van het woonwagenkamp.

Oost-Indië

Amok.

POLITIE-COMMISSARIS MET LANS AANGEVALLEN.

Twee ernstig gewonden.

In den nacht van Zondag op Maandag 7 September, heeft zich in Soerabaja's benedenstad in kampong Seng nabij Kapastan, een geval van amok afgespeeld, waarbij twee zwaargewonden, enkele lichtgewonden en een doode — de dader zelf — zijn gevallen.

Omstreeks half drie kwam een zekere Mohamad Matan'im, een koelie in kampong Seng woonachtig, thuis. Toen hem op zijn kloppen de deur niet geopend werd, heeft hij in een vlaag van woede of verstandsverbijstering de deur der woning ingetrapt, en zijn schoonmoeder, die in de woning vertoefde, met een mes een zware wonde in den buik toegebracht.

De gewonde vrouw vluchtte naar het nabijgelegen bureau der vierde sectie, en deed aangifte van het gebeurde.

Even later kwam echter de dader het sectiebureau binnenstormen, en wilde zich werpen op een posthuis-commandant, dien hij daar tegenkwam.

Deze posthuis-commandant, die zich op dat oogenblik minder goed verdedigen kon, vluchtte, waarop de woesteling den wachtcommandant aanviel. Op het oogenblik, dat hij naar dezen politieman stak, kwam deze te vallen, en, denkende dat hij hem gedood had, rende de amokmaker uit het politiebureau weg.

Terugkomende in zijn kampong ontmoette hij daar een Chinees, dien hij eveneens een steek in den buik toebracht. Deze Chinees begaf zich naar het bureau der vierde sectie, van waar hij tezamen met de gewonde vrouw naar het ziekenhuis werd getransporteerd.

Inmiddels had de wachtcommandant den sectiechef telefonisch gewaarschuwd, en deze kwam zonder verwijl ter plaatse om zich daarna tezamen met een sous-chef en zeven agenten naar kampong Seng te begeven, teneinde den amokmaker te vatten.

In de kampong rondspeurende, werd de sectie-chef, de commissaris van politie 2e klas J. W. Benschop, plotseling aangevallen door den amokmaker, die zich, gewapend met een lans, uit een der woningen op de politiemannen wierp.

Hij stak met deze lans naar den heer Benschop, die bij den afweer kwam te vallen; toen de amokmaker daarop den liggenden commissaris trachtte te doorsteken, werd hem dit door de andere politiemannen belet.

Hij wierp zich vervolgens op den sous-chef en bracht dezen een wonde aan den onderarm toe; voor hij meer kwaad kon doen werd hij door een der politiemannen neergeschoten.

Zwaar gewond werd de amokmaker naar 't ziekenhuis vervoerd, waar hij later overleed.

De heer Benschop had, behalve een vleeschwond in de pink van de rechterhand, schaafwonden aan kin en knie, en een ontwrichten schouder. Hij kon na behandeling in het ziekenhuis echter huiswaarts keeren.

Ook de sous-chef behoefde niet te worden opgenomen.

De beide slachtoffers die buikwonden opliepen verkeeren in vrij ernstigen toestand.

Cheque van 500.000 Mark zoek geraakt

Op het Nederlandsch Gezantschap te Berlijn.

EEN HERINNERING AAN DEN GROOTEN OORLOG.

De torpedeering van „De Berkelstroom" door een Duitsche duikboot.

In 1916 is het stoomschip „De Berkelstroom" van de N. V. Hollandsche Stoomboot Maatschappij te Amsterdam door een Duitsche duikboot getorpedeerd, voor welk feit Duitschland tot een schadevergoeding van 570.000 mark werd veroordeeld. Dit is indertijd door de Nederlandsche Regeering namens de Hollandsche Stoomboot-Maatschappij geïnd. Pas in 1921 heeft de Regeering het bedrag aangeboden aan de Maatschappij, maar toen was de gedeprecieerde mark practisch niets meer waard, zoodat de maatschappij hiermede geen genoegen nam.

Bij de Haagsche rechtbank stelde de maatschappij toen een vordering in tegen den staat van *f*160.000 in verband met den koers van 1919. De rechtbank heeft toen een bedrag van 15.000 toegewezen. Van beide zijden is men in hooger beroep gegaan en thans zijn voor het Haagsche Gerechtshof de pleidooien in deze zaak gehouden. Voor de N.V. Hollandsche Stoombootmaatschappij trad op prof. mr. F. A. Molster uit Amsterdam, voor den Staat mr. Wolterbeek Muller te den Haag.

Prof. Molster zette uiteen, dat de Nederlandsche regeering slechts optrad bij wijze van bemiddeling. De staat zegt ook, het geld ontvangen te hebben, maar de Duitsche regeering verklaarde het ontvangen bedrag schuldig te zijn aan de maatschappij. Het geld kwam dus direct in het vermogen der maatschappij, al was het Nederlandsche gezantschap te Berlijn tusschenpersoon. De Duitsche regeering zou nooit genoegen genomen hebben met een quitteering, waarbij niet de ontvangst gemeld werd van het bedrag namens of door de stoombootmaatschappij. De staat beweert nu niet gekwitteerd te hebben voor de eischeresse, maar al zou dat waar zijn, dan nog raakt dit de verhouding niet tusschen vertegenwoordigde en vertegenwoordiger.

In Februari 1921 ontving de maatschappij pas bericht van de regeering, dat het bedrag ontvangen was en ter beschikking stond van de maatschappij. Voor deze nalatigheid is de Staat aansprakelijk. De maatschappij leed namelijk groot verlies door de daling van de mark. De regeering zou het bedrag per chèque ontvangen hebben. Waarom heeft zij deze chèque niet onmiddellijk geïncasseerd of ter beschikking gesteld van de maatschappij? Welke rechtnormen moeten hier nu worden toegepast? De Staat stelt de niet-ontvankelijkheid voor, onder meer op grond, dat de grondslag der vordering niet beheerscht wordt door het burgerlijk wetboek. Deze stelling bestreed pleiter. de Staat is hier als ieder burger opgetreden. Pleiter zeide verder aan de hand van het B.W., dat de lasthebber onmiddellijk de ontvangen chèque had moeten verantwoorden. Nergens staat, dat met die verantwoording gewacht moet worden tot er om gevraagd wordt door den lastgever.

Ware er wél om gevraagd, wat zou het verschil geweest zijn? De chèque was zoek, zegt de Staat. Die had de Staat dus niet meer kunnen afgeven. Op 9 Maart 1920 is om het geld gevraagd. De rechtbank zegt nu, dat de Staat tot dien datum niets heeft behoeven te betalen. Pleiter is het hiermede niet eens. De Staat trad wel belangeloos op, maar dit ontsloeg hem niet van de verplichting om direct af te rekenen na ontvangst van de chèque.

De Staat oordeelt, dat hier publiekrecht van toepassing is. Dit aangenomen, is er geen geschreven recht, dat zegt, hoe in zoo'n geval gehandeld moet worden. Het is echter onmogelijk een regel te formuleeren volgens welken het er niet toe zou doen hoe de Staat handelt maar hij steeds vrij-uit zou gaan.

Zulk een rechtsregel verwachtte pleiter in 's Hofs arrest niet.

Mr. Wolterbeek Muller wees erop, dat toen in 1919 de Hollandsche Stoombootmaatschappij het verzoek aan de Nederlandsche regeering deed, de vrede er nog niet was. Het was de bedoeling, dat de regeering hier tegenover een andere regeering zou staan. Van een normale verhouding tusschen lastgever en lasthebber is hier geen sprake. Op 30 Januari 1919 kwam een chèque van de Duitsche regeering aan op het Nederlandsche gezantschap, getrokken op de Duitsche Rijksbank. Veertien maanden later kwam de maatschappij op deze zaak terug. Zij was de heele kwestie vergeten geweest.

Intusschen bleek, dat aan het gezantschap de chèque zoek was. Het was ook mogelijk, dat het schip geremplaceerd zou worden. Het ware dus mogelijk, dat de Hollandsche Stoom bootmaatschappij opzettelijk de chèque liet rusten.

Nimmer is verzocht het bedrag in guldens om te zetten. De Staat had dit niet uit eigen beweging kunnen doen, want dan zou hij gespeculeerd hebben. Men wil nu de schade, ontstaan door het zakken van de Mark schuiven op den Staat der Nederlanden.

Pleiter wierp nu twee vragen op:

1e. Is het burgerlijk wetboek hier van toepassing?

2e. Zoo ja, hoe moet het worden toegepast?

Pleiter bestreed de beschouwingen van prof. Molster over den aard civiel en publiek recht en haalde o.m. aan het bekende strooppotarrest van den Hoogen Raad, volgens hetwelk art. 1401 B.W. alleen van toepassing is op het gewone verkeer tusschen burgers en tusschen burgers en den Staat voorzoover de Staat ook als burger is opgetreden.

Pleiter meende hieruit te kunnen concludeeren, dat hetzelfde het geval is met het artikel betreffende de lastgeving. Pleiter, die zich een leerling noemde van den ouden prof. Oppenheim, was — in tegenstelling met prof. Molster — van oordeel, dat wij een ontwikkeling zien van het publiek recht ten koste van het privaat recht. Wanneer het hier nu eenvoudig gold het nakomen van verplichtingen, zou men aan het burgerlijk wetboek kunnen denken. De Staat gedroeg zich immers niet als een particulier incasseerder, maar als de behartiger van de belangen zijner onderdanen.

Gesteld echter, dat pleiter's betoog onjuist zou zijn, wat zou dan de consequentie zijn? Er zou een ingebrekestelling moeten zijn geweest, maar die was er niet. De maatschappij had zelf ook de heele zaak vergeten.

Ten slotte weersprak pleiter hetgeen prof. Molster zeide over het ongeschreven publiek recht. Men kan niet met scherpte van rechten optreden tegen den Staat, die het beroep van incasseerder niet als beroep uitoefent.

De president bepaalde de uitspraak op 29 October.

Niet goed opgelet?

MOTORRIJDER OP ONBEWAAKTEN OVERWEG DOOR TREIN GEGREPEN.

Op den onbewaakten overweg te Zalné, gemeente Zwollerkarspel, is de motorrijder B. uit Dalfsen, toen hij naar zijn woonplaats terugkeerde, door den trein, welke even tevoren uit Zwolle in de richting Coevorden vertrokken was, aangereden.

De motor werd ongeveer een twintig meter meegesleurd, terwijl dhr. B. over een afstand van tien meter werd weggeslingerd. Ernstig gewond bleef hij langs de rails liggen. Hij is naar het Sophia-Ziekenhuis te Zwolle overgebracht, waar bleek, dat hij beide beenen en een arm had gebroken en voorts hoofdwonden en inwendige kneuzingen had opgeloopen.

Hoewel de oorzaak van het ongeval nog niet is vastgesteld, vermoedt men, dat de motorrijder niet voldoende heeft opgelet, of er een trein naderde, daar het uitzicht ter plaatse zeer goed is. Het motorrijwiel werd geheel beschadigd. De trein had ongeveer 15 minuten vertraging.

Radio

PROGRAMMA VRIJDAG—ZATERDAG.

HILVERSUM. — Vrijdag. — N.C.R.V. — 4.00 Populair Orgelspel; 5.00 Zenderverzorging; 5.02 Declamatie en Gramofoon; 6.30 Onderwijsfonds voor de Binnenvaart; 6.30 Voordracht; 7.00 Politieberichten; 7.15 Literair Halfuur; 7.45 P.T.T.-Kwartier. — V.A.R.A. — 8.00 S.O.S.- en Nieuwsberichten; 8.10 Orkestconcert (Belgisch-Fransch Programma); 8.55 „De Karpers", Hoorspel. — N.C.R.V. — 9.30 Orgelspel; 10.30—11.30 Gramofoon.

Zaterdag. — K.R.O. — 8.00 Gramofoon; 8.15 Morgenconcert; 1000 Muziek voor Fabrieken; 10.30 Gramofoon; 11.30 Godsdienstig Halfuur; 12.00 Politieberichten; 12.15 De K.R.O.-Melodisten; 1.00 Gramofoon; 1.10 Vervolg Concert; 2.00 Voor de Rijpere Jeugd; 2.30 Gramofoon; 3.00—4.00 Kinderuurtje.

HILVERSUM. — Vrijdag. — V.A.R.A. — 4.00 De Flierefluiters en Gramofoon; 5.00 Zenderoverschakeling; 5.05 Na Schooltijd; 5.30 The Melody Circle en Gramofoon; 6.30 Orgelspel; 7.00 Voordracht; 7.20 Men vraagt en wij draaien. — V.P.R.O. — 8.00 Berichten; 8.05 Cursus; 8.30 Concert; 9.00 Cursus; 9.30 Gramofoon; 10.00 Lezing; 10.30 Gramofoon; 10.40 Avondwijding. — V.A.R.A. — 11.00 Gramofoon (Jazz en Populair.)

Zaterdag. — V.A.R.A. — 8.00 Gramofoon. — V.P.R.O. — 10.00 Morgenwijding. — V.A.R.A. 10.15 Voor Arbeiders in de Contenubedrijven; 12.00 Gramofoon (Populair); 1.45 Zenderverzorging; 8.00 Van het witte doek; 2.15 Melody Circle; 2.40 Voordracht; 3.00 Melody Circle; 3.40 Esperanto Uitzending.

BRUSSEL (VLAAMSCH.) — Vrijdag. — 5.20 Dansmuziek; 6.20 Gramofoon; 7.05 Voordracht; 7.20 Vioolrecital; 7.50 Berichten; 8.20 Concert; 10.20 Berichten; 10.30—11.20 Gramofoonmuziek.

Zaterdag. — 6.57 Gramofoon, Gymnastiek, Gramofoon, Berichten, Gramofoon, Kroniek, Berichten en Gramofoon; 12.20 Gramofoon; 12.50 Concert; 1.20 Berichten; 1.30 Populair Concert; 1.50 Gramofoon; 2.20 Kamermuziek; 3.10 Gramofoon; 3.35 Max Alxys Orkest.

DEUTSCHLANDSENDER. — Vrijdag. — 4.20 Populair Concert en Verhalen; 6.50 Piano Recital; 7.20 Gramofoon; 8.20 Berichten; 8.30 Concert; 9.20 Orkestconcert; 10.20 Berichten; 10.50 Concert; 11.20—12.20 Dansmuziek.

Zaterdag. — 6.20 Berichten, Gymnastiek en Concert; 10.50 Voor Kinderen; 12.00 Voor Boeren; 12.20 Concert; 2.05 Berichten; 2.20 Gevarieerd Programma; 3.30 Voordrachten.

KEULEN. — Vrijdag. — 4.05 Berichten; 4.20 Voordrachten en muziek; 6.20 Concert uit Leipzig; 7.20 Gevarieerd Programma; 8.20 Berichten; 8.30 Hoorspel; 9.35 Voor Oud-Soldaten; 10.20 Concert m.m.v. Koor en Solisten; 11.30—12.20 Populaire- en Dansmuziek.

Zaterdag. — 6.05 Gymnastiek, Berichten en Populair Conecrt; 8.20 Berichten en Gymnastiek; 10.20 Schets; 10.50 Voor Kinderen; 12.00 Voor Boeren; 12.20 Gevarieerd Concert en Solisten; 1.35 Vervolg Concert; 2.20 Berichten; 2.35 Gramofoon; 3.20 Voor de Jeugd;

DROITWICH. — Vrijdag. — 4.20 Midland Orkest; 5.35 Parkington Kwintet; 6.45 Orkestconcert; 7.50 Koorconcert; 8.20 Populair Programma; 9.20 Concert; 10.30 Concert; 11.10 Celebrity Trio; 11.35 Dansmuziek; 11.50—12.20 Dansmuziek (Gram.)

Zaterdag. — 11.20 Orgelconcert; 11.50 Strijk kwartet; 12.50 Gramofoon; 1.20 Grand Orkest; 2.20 Gramofoon; 2.50 Celeste Octet; 3.35 Coventry Orkest.

RADIO PARIJS. — Vrijdag. — 4.20 Gramofoon; 5.50 Symphonieconcert en Vioolsoliste; 6.50 Vervolg Concert; 8.20 Corsicaansche muziek; 9.05 Concert en Solisten; 11.05 Concert.

Zaterdag. — 7.05 Gymnastiek, Gramofoon, Berichten, Gymnastiek, Gramofoon; 11.20 Populair Concert; 12.35 Vervolg Concert en Zangsoliste; 2.50 Gramofoon; 3.20 Kinderuur.

PROFESSOR SLIM EN ZOON

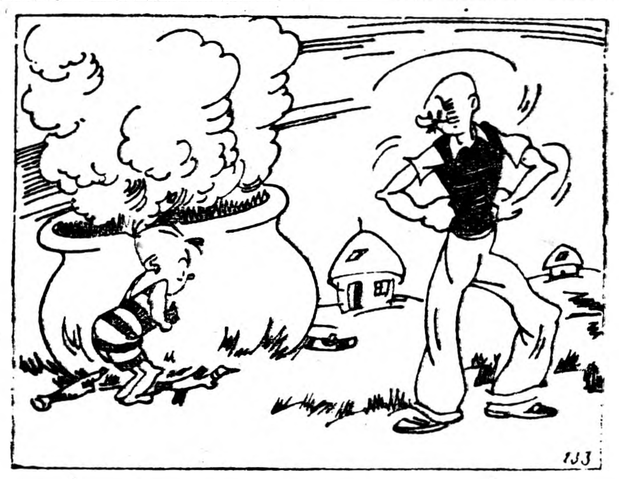

233. De professor greep Pietje bij het zwempak en trok hem uit de ketel. Gelukkig maar dat het water nog niet aan de kook was. Pietje zal vol met selderie en soepgroenten, maar dat was natuurlijk niet zoo erg.

234. Toen de negers dat zagen, stoven ze schreeuwend op den professor af. Maar gelukkig kwam er redding van een onverwachte kant. Het gebeurt immers wel eens dat de olifanten in groote troepen bij elkaar, de negerdorpen te pletter loopen.

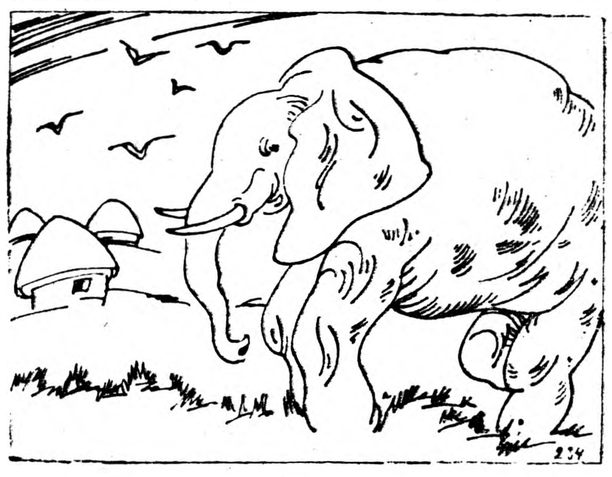

FEUILLETON.

LEVENSVLAM

Naar het Engelsch
van Mrs. PATRICK McGILL.

(Nadruk verboden).

17.

De vreemde jongeman, bracht Hetty onmiddellijk daarop naar den overkant, met zijn ellebogen den weg voor haar banend door de dichte menigte en bijna onder de oogen van de beambte van het Verbeterhuis, die angstig naar haar pupillen zocht, hielp hij het verwonderde meisje in een gesloten auto stappen, legde doodkalm een plaid over haar beenen en in het volgende oogenblik reed Hetty Loring in vliegende vaart in de tegenovergestelde richting.

De groote wagen spoedde zich voort en Hetty leunde in den versten hoek, tot nog toe niet in staat zich over haar bevrijding te verheugen; zij was alleen vervuld van een namelooze angst en nieuwsgierigheid, wat er met haar zou gaan gebeuren en waar men haar heenbracht.

Het groote, drukke spoorwegstation van Kings Cross kwam in zicht; haastig liepen de menschen dooreen; ieder ging zijn eigen weg en Hetty dacht, wat zij wel zouden zeggen, wanneer zij wisten dat zij, op weg naar een tuchthuis, gevlucht was.

Opeens viel haar in wat de jongeman haar had verteld toen hij haar vroeg met hem mee te gaan.

„Dit heele zaakje is ter wille van u op touw gezet." Dat waren zijn woorden en Hetty's hart sprong op van vreugde, toen zij er aan dacht. Wie anders dan Jack kon iets dergelijks voor haar gedaan hebben?

Een zwakke glimlach speelde om haar lippen, toen die gedachte bij haar opkwam en een gevoel van zalige veiligheid omving haar als een beschermende mantel. Het licht was door de wolken gebroken en liet haar alleen nog een levendig gevoel van schaamte, dat zij ooit aan haar jongen had kunnen twijfelen, ook al getuigde alles tegen hem.

„Nu wordt alles natuurlijk zoo klaar als de dag! Hij deed alsof hij het met zijn vader eens was om tijd te winnen en mijn ontvluchting te kunnen voorbereiden. Zoodra wij getrouwd zijn, is natuurlijk alles in orde."

Hetty troostte zichzelf met deze gedachte en weldra had het heerlijke vooruitzicht haar lichamelijke vermoeidheid zoover overwonnen dat zij rechtop durfde zitten en nu en dan eens uit het raampje kijken.

Tot nu toe wist zij nog waar zij was. Zij hadden High Gate bereikt en waren nu op den grooten Bathe Road, ze reden met de allergrootste snelheid, die geoorloofd was en bleven met dezelfde vaart rijden tot ze niet alleen Londen, maar twee voorsteden achter zich hadden.

De wagen had een korten bocht genomen door een smalle laan, waarin levendig het avondgezang der vogels weerklonk, toen Hetty de snelheid voelde minderen en zij hoorde takken en bladeren kraken terwijl de geheimzinnige chauffeur den wagen door een groote opening in een haag een veld opreed.

Het volgende oogenblik verscheen het bruin gebrande, vriendelijke gezicht van den chauffeur voor het geopende portier.

„Wilt u er even uitkomen om een luchtje te happen, juffie?" vroeg deze.

„Neen, dank u.... het is hier binnen prettiger en rustiger. Wilt u mij niet vertellen waarheen en bij wien u mij brengt?" was Hetty's nieuwsgierige wedervraag.

„Ik zou het u graag vertellen als ik niet zoo schitterend betaald was, om mijn mond te houden," was het eenigszins teleurgestelde antwoord, terwijl de jonge chauffeur bewonderend naar het mooie meisje keek.

„Ik begrijp het, maar dit kunt u mij wel vertellen: daarin kan niets kwaads steken: werd u betaald door een heer — door een heel goeden vriend van mij?"

Ademloos wachtte zij op het antwoord.

„Ja," luidde dit prompt.

„Dank u," zei Hetty haastig, zonder eenig spoor van twijfel meer.

Zij was zelfs niet langer ongerust over de kinderen. Jack zou ook wel aan hen gedacht hebben.

De eenige over wien zij nu nog bezorgd was, was haar vader. Was hij gepakt of was het hem gelukt te ontkomen?

Er waren zooveel vragen, waarmee zij haar hersens pijnigde en er klonk oprechte sympathie in de stem van den jongen chauffeur toen hij haar een mand overhandigde met de woorden: „nu moet u maar goed eten, juffie, want wij rijden den heelen nacht door; dit is veiliger dan de trein, want alle stations worden natuurlijk gewaarschuwd om een oogje op u te houden!"

Die woorden gaven Hetty een onaangenamen schok, maar toch opende zij de mand, die met zooveel zorg voor haar gereed was gemaakt en zij genoot van een heerlijk maal van koude kip, ham, brood, tomaten, gebak en van wat zij het meest op prijs stelde: een thermosflesch gevuld met heerlijke, warme thee.

De sterren stonden reeds aan den hemel, toen de auto zijn reis ging voortzetten en nu zij goed doorvoed en gerustgesteld was, voelde Hetty eerst haar groote behoefte aan slaap.

Zij strekte zich uit op de zachte zitting en de gelijkmatige beweging van den wagen — zij waren blijkbaar op een hoofdweg — brachten haar vermoeide zenuwen tot rust: acht uur lang sliep zij rustig en kalm zoo door.

Zij was juist ontwaakt en nauwelijks was de geur van de morgenlucht, de lentebloemen en het weiland tot haar doorgedrongen, toen de auto stilhield voor een klein huisje, dat bijna op de punt van een rots stond en dat omringd was door wijde heidegronden, terwijl men geen ander huis in den omtrek ontwaarde.

Hetty voelde de smaak van de zoute zeelucht aan haar lippen toen zij nog half slapend uitstapte, maar haar blauwe oogen openden zich wijd van verbazing en angst en haar mondhoeken vertrokken in teleurstelling, toen zij in de deuropening niet Jack, haar beschermer en ridder zag staan, maar Max Reiss.

XVI.

Hetty geeft haar belofte ten tweedenmale.

Hetty's teleurstelling, die te hevig was om te kunnen verbergen, ging voor Max Reiss niet verloren, hoewel hij haar toch lachend, met uitgestrekte armen tegemoet kwam.

„Welkom in „Zeezicht", Hetty! Wat heb ik een verduivelde moeite gehad om iemand te krijgen, die je wou helpen met de verdwijningstruc. Maar je hebt het er goed afgebracht en hier zullen ze je niet vinden, ook al zoeken ze zich blind."

Hij praatte aan een stuk door, terwijl hij Hetty hielp haar mantel uitdoen en toen ging hij haar voor naar een aardige, kleine kamer, waar het jonge meisje een tweede en nog heftiger verrassing wachtte.

Bij het vuur, met zijn kortgeknipt hoofd op zijn hand leunend, zat haar vader.

Hij sprong op, toen Hetty binnenkwam en in het volgend oogenblik lag zij in zijn armen en werd haar gelaat bedekt met teedere kussen.

„Mijn kleine meisje! Mijn eigen lief dochtertje!" stamelde Robert Loring gebroken.

„Vader!" was alles wat Hetty kon uitbrengen en zij snikte zacht, maar al haar gevoelens werden toch overheerscht door die ééne gedachte: „Jack heeft mij in den steek gelaten! Wat zijn vader gezegd heeft, was de waarheid."

„Mijnheer Reiss is een buitengewoon man; de braafste man, dien ik ooit ontmoet heb. Hij verdient al het geluk, dat een mensch in zijn leven maar hebben kan — alles," zei Hetty's vader met de sporen van zijn ude enthousiasme en blind vertrouwen in de goedheid van anderen.

„Heeft.... heeft.... mijnheer Reiss u dan geholpen, vader?" vroeg Hetty na een korte stilte.

Er klonk een groote mate van bewondering in de holle stem, die toonde dat dit heerschap geen tijd verloren had laten gaan om bij haar vader in de gunst te komen, toen hij antwoordde: „Nadat ik van je weg was gegaan, probeerde ik over den heuvel te komen, maar juist toen ik die poging wilde wagen, werd ik aangehouden door iemand, die mij vroeg wat ik in dat huis gedaan had om het op zoo'n eigenaardige manier te moeten verlaten; bijna had ik hem aangevallen, want ieder wordt als een vijand beschouwd door hem, die bezig is uit de gevangenis te vluchten — maar plotseling blies de wind mijn jas open en zag hij den breeden pijl op mijn kleeren. Hij had medelijden met mij en bood aan mij te helpen. De hemel moet hem op mijn pad gestuurd hebben, want naderhand hoorde ik, dat hij jou kende en je arme moeder ook gekend heeft."

Robert Loring's stem stokte en zijn oogen werden vochtig bij de herinnering aan zijn vrouw. Had hij slechts even onder het glimlachende masker van Max Reiss kunnen zien, dan zou hij zijn woorden gauw teruggenomen hebben. Max Reiss was altijd bereid een veroordeelde te helpen; alleen zij, over wie hij op deze wijze eenigen invloed had, konden hem van nut zijn.

Hetty drong de tranen, die zich in haar oogen drongen, terug en trachtte haar stem te beheerschen, toen zij antwoordde: „Ja, zeker kende hij moeder; hij heeft haar geld geleend en ons huis met alles wat het bevat, behoort hem."

„O, dat wist ik niet; maar toch moet hij een brave man zijn; om iemand die zich in zoo'n neteligen toestand bevindt als ik, te helpen; en ik kan het hem met niets vergelden, met klonk uit de woorden van den man, die al vaker de dupe was geweest van zijn goedgeloovigheid.

Het viel Hetty niet moeilijk te raden, op welke wijze Max Reiss die schuld betaald wenschte te zien; maar zij was te rampzalig en te vermoeid om met haar vader meer daarover te spreken.

(Wordt vervolgd).

Uit de geschiedenis van Palestina

De Kruisvaarders - De Turken

(Vervolg.)

In het jaar 750 werd de zetel van het Khalifaat van Damascus verlegd naar Bagdad. De dynastie der Omajaden werd opgevolgd door die der Abessieden. Palestina werd een ver van het centrum verwijderde provincie en een tijdperk van diep verval zette in. Het bevolkingsgetal liep meer dan de helft terug en ook de volkskracht.

Onder deze omstandigheden viel de komst der eerste kruisvaarders. Het Palestina dier dagen vertoonde groote gelijkenis met het Palestina, dat in de zevende eeuw door de Arabieren was veroverd. Het was weer goeddeels 'n verwaarloosd en ontvolkt land, openliggend voor de doelbewusten, die het bezetten en tot hun woonplaats wilden maken. Het „opstaan is plaats vergaan" geldt ook in de geschiedenis, ten rechte of ten onrechte. Wat Palestina betreft, zoo hadden er in de zevende eeuw de Arabieren over gedacht — toen de joden eeuwen vroeger het land, zij het gedwongen, verlaten hadden en het sindsdien grootendeels onbewoond en ongebruikt was blijven liggen. De Kruisvaarders hadden in de elfde eeuw hetzelfde spreekwoord in praktijk kunnen brengen. Maar de christenwereld heeft de historische gelegenheid Palestina tot een Europeesch-christelijk land te maken, verzuimd, de expedities der kruisvaarders liepen tenslotte op een fiasco uit.

De eerste Kruisvaarders stootten op maar weinig tegenstand, Palestina werd snel veroverd en het koninkrijk Jeruzalem gesticht. Afgezien van een zeker aantal handelslieden, minder bezield door idealisme dan door winzucht, hoofdzakelijk Genueezen en Venetianen, die zich in de kuststeden vestigden, brachten de kruistochten geen nieuwe bevolking in het land. De legers der Kruisvaarders gingen onderweg deels ten gronde, deels bleven zij in Europa hangen, deels verspreidden zij zich over Alexandrië, Syrië en zelfs Egypte, die eveneens onder het steeds wijder wordend begrip „Heilig Land" werden thuisgebracht. Het katholieke koninkrijk Jeruzalem had dan ook geen eigen bevolking achter zich, het was „op los zand gebouwd" en kreeg nooit vasten voet in het land. En toen den Islam zich van zijn eerste periode van verval herstelde, kon een doortastend krijgsman en fanatiek Moslem als de Koerden-sultan Saladin, in het jaar 1187 in den vernietigende slag bij Chatten (nabij Tiberias) aan het koninkrijk Jeruzalem, na een bijna negentigjarig bestaan, voorgoed een einde maken.

Wanneer het kruisvaarders-idealisme een practische, goed-georganiseerde immigratiepolitiek in den rug had gehad als thans in onzen tijd het Zionisme voert, hoe geheel anders zou de geschiedenis van Palestina en den Islam zijn verloopen. Maar die tijden vol van geestdrift, romantiek en wild avontuur, waren daarvoor niet rijp. En Saladin versloeg in de oogen der Moslems, voor het eerst het prestige der christelijke wereld.

De nakomelingen van Saladin regeerden tegelijkertijd in Damaskus en Kaïro. Palestina nam de gewichtige schakelpositie in tusschen de beide landen, Syrië en Egypte, en trok daarvan vele voordeelen. Het was weer een betrekkelijk goede tijd voor het land, waarin wegen werden aangelegd,scholen, moskeeën, ziekenhuizen, en kloosters gebouwd.

In 1250 kregen de Mamelukken-sultans het land onder hun macht, die het regeerden vanuit Kaïro. Voor Palestina waren twee eeuwen van verderen voorspoed weggelegd, waarvan tegen het einde der Mamelukken-periode een einde kwam. Het Arabische volk werd toen een voorwerp van uitroeiing.

Toen de nood het hoogste gestegen was, verscheen, zoo dacht men, een redder: het Osmaansche Turkije. Sultan Selim vestigde de Mamelukken-heerschappij, in 1516 kwam Palestina onder de Turksche kroon. Al spoedig echter bleek, dat de begroeting van de Turken als redder in den nood een schromelijke vergissing was geweest. Met de Turksche verovering zetten voor Palestina de vier eeuwen van het Turksche sultanaat in, waarin het land sport na sport de ladder afsukkelde naar den bodem van diepste armoede en verval.

De Turken verachtten de Arabieren, zooals zij de Egyptenaren verachtten en alles, wat niet Turksch was. Turksch werd de officieele taal en het Arabisch gedegradeerd tot vulgaire volkstaal, het onderricht werd verwaarloosd. Scholen werden ingericht tot gevangenissen.

Maar het fraaiste haalden de Turken uit met de belastingheffing. De belastingkantoren werden te Konstantinopel eenvoudig aan de meest biedende pasja's verpacht, meestal voor korten tijd, vaak maar voor één jaar. Het kwam er dan op aan in dien korten tijd binnen te halen wat binnen te halen was, om het geïnvesteerde kapitaal met winst eruit te halen. Het gevolg was plundering der bevolking. En daar men er geen heil in zag in het zweet zijns aanschijns het land te bewerken, voor de portemonnaie van de vreemde Pasja's werd er in het land niet meer gedaan, dan het hoogst noodige.

In de eerste helft der vorige eeuw scheen het eenigen tijd, dat aan de Turkenheerschappij in Palestina een einde was gekomen. De groote Mohamed Aly, de grondlegger van het moderne Egypte, had zich van zijn Turksche souverein practischon afhankelijk weten te maken. Hij droomde nu van de wedergeboorte van het oud-Egyptische Imperium, dat den Soedan, Palestina en Syrië omvatte. En inderdaad versloeg hij de Turksche troepen te land en de Turksche vloot op zee. Negen jaren was Palestina in handen van Mohamed Aly, die ook dit land door uitroeiing van 't feodale stelsel, economisch, agrarisch, en industrieel omhoog wilde brengen. In 1840 kwam echter Engeland na lang twijfelen en aarzelen tot de gevolgtrekking, dat een Groot-Egypte in het Oosten niet in zijn belang was. Het werd beter geoordeeld het Ottomaansche Rijk met al zijn zwakte en wanbeheer en onderdrukking weer op de been te helpen. Met de ondersteuning van Engeland gelukte het tenslotte het Turksche leger de Egyptenaren weer uit Palestina en Syrië te drijven.

Hoe hopeloos groot het religieus fanatisme en de onverdraagzaamheid der Moslem-Arabieren kan zijn, bewijst de korstondige Egyptische periode in Palestina-. Mohamed Aly was een tolerant heerscher, die evenals hij in Egypte gedaan had, ale godsdiensten van het land, de christelijke, de joodsche en de Islam gelijkberechtigd verklaarde.

Dat stond de Arabische Moslems geenszins aan, zij waren onder de Turken gewoon geweest dat de inheemsche joden en christenen, die zich niet, zooals buitenlandsche, op capitulaties konden beroepen, nog een graadje slechter werden behandeld dan zijzelven. En ondanks alles, wat Mohamed Aly, voor de welvaart van het land ondernam, vergaven zij hem zijn religieuze verdraagzaamheid niet. En zij hielpen zelven mede de Turken heerschappij weer in het land te halen. En eerst toen zij door de Turksche Pasja's, in naam van Z. M. den Sultan en Khalief van den Islam, weer werden uitgeplunderd en uitgezogen, maar juist een graadje minder dan de christenen en de joden van het land, voelden zij zich weer behaaglijk als Allah welgevallige geloovigen.

De groote oorlog bracht eindelijk het einde van het Ottomaansche Rijk, met de verdeeling van zijn provincies in Fransche en Engelsche invloedsferen en mandaten, waarbij aan Engeland Palestina toeviel. Waarmede de Palestijnsche wisselvalligheden onzer dagen inzetten.

BUITENLAND

DE VOLKENBOND

Italië treedt niet uit.

MAAR WEL GROOTER RESERVE.

Men heeft thans zekerheid verkregen, dat Italië niet als lid van den Volkenbond zal aftreden.

Overigens verluidt, dat Rome een nog grootere reserve tegenover den Bond zal aannemen dan tijdens de toepassing der sancties het geval was.

Ontwapeningsconferentie redivivus ?

DELBOS WENSCHT BIJEENROEPING.

De Fransche minister van buitenlandsche zaken, Delbos, heeft het presidium der Volkenbondsvergadering medegedeeld, dat hij voornemens is de bijeenroeping van de bestuurscommissie van de ontwapeningsconferentie te vragen.

DUITSCHLAND

TSJECHO-SLOWAAKSCH PROTEST.

Tegen beweringen van Goebbels en Rosenberg.

GEVAAR VOOR VERSTORING DER GOEDE BETREKKINGEN.

De zaakgelastigde van Tsjecho-Slowakije heeft zich naar het ministerie van Buitenlandsche Zaken begeven en staatssecretaris Dieckhoff een protestnota overhandigd tegen het door Göbbels en Rosenberg op het congres van Neurenberg tegen Tsjecho-Slowakije gerichte verklaringen.

Het protest richt zich met name tegen de bewering, dat in de nabijheid der Duitsche grenzen vliegvelden werden aangelegd en dat officieren van het Sovjet-Russische leger in Tsjecho-Slowakije plannen voorbereiden van operaties tegen Duitschland.

Deze sedert verscheidene maanden door de Duitsche pers verspreide beweringen werden herhaaldelijk door Praag officieel tegengesproken, gelijk dit ook in verscheidene diplomatieke besprekingen is geschied.

De zaakgelastigde van Tsjecho-Slowakije heeft de aandacht van den staatssecretaris gevestigd op het feit, dat deze herhaalde aanvallen de tusschen beide staten bestaande betrekkingen van goede nabuurschap zouden kunnen verstoren.

OOK ROEMENIE ZOU PROTESTEEREN.

Anderzijds loopt het gerucht, dat de Roemeensche gezant van zijn kant een soortgelijken stap heeft ondernomen en mondeling heeft geprotesteerd tegen de door de Duitsche pers tegen Roemenië geuite beschuldigingen en met betrekking tot den beweerden aanleg van strategische wegen, die Rusland met Tsjecho-Slowakije over Roemeensch grondgebied verbinden.

Tijdens zijn onderhoud met den Duitschen staatssecretaris zou de gezant van Roemenië hebben verklaard, dat de aanvallen, die ondanks herhaalde tegenspraken blijven aanhouden, den indruk wekten, dat men de publieke opinie in Duitschland en Hongarije voor wilde bereiden op een vijandelijke houding tegen Roemenië.

SPANJE

SUCCES DER INUNDATIE.

Regeeringstroepen willen het vaker doen.

Officieus werd medegedeeld, dat de regeeringscolonne onder kolonel Navaro bijna Talavera zou hebben bereikt.

Dank zij het onder water zetten van een sector der nationalisten hebben de regeeringstroepen een reeks belangrijke operaties kunnen beginnen en zouden de opstandelingen verscheidene stellingen hebben moeten ontruimen.

Door de opening van de sluizen van de Alberghe zijn 4 millioen kubieke meters water met woest geweld de vlakte van de Taag binnengestroomd. Deze operatie zal herhaald worden, tot de rechtsche troepen verdreven zijn verklaart Madrid.

TSJECHO-SLOWAKIJE

Aanslag op Kamer-afgevaardigde.

Onbekende daders hebben op den tot de regeeringspartij behoorenden Skoepsjtina-afgevaardigde Bogdan Milintsjitsj geschoten. Er bestaat weinig hoop, dat men hem in het leven zal houden.

FRANKRIJK

IDEAAL VAN COLLECTIEVE VEILIGHEID.

Gevraagd maar ook aangeboden

REDE VAN WINSTON CHURCHILL TE PARIJS.

Te Parijs sprak Winston Churchill over de betrekkingen van Frankrijk en Engeland. Hij begon met de mogendheden in te deelen in drie klassen: zij die geregeerd worden door nationaal-socialisten, zij die geregeerd worden door bolsjewisten en zij die zichzelf regeeren. Deze laatste regeeringsvorm verzekert volgens Churchill niet alleen de rechten van den burger, doch geeft de volkeren ook een grooter materieele welvaart.

Vervolgens besprak Churchill de maatregelen, welke het moreel en de idealen van de beide democratiën Engeland en Frankrijk kunnen steunen. Als eerste maatregel wenscht hij, dat beide mogendheden tezamen blijven voor vrede en vrijheid.

Verder zeide Churchill, dat het ideaal van collectieve veiligheid moet worden gehandhaafd, dit is het ideaal van de „groote massa".

Sprekend over Spanje, verklaarde Churchill, dat de Spaansche regeering een fout beging toen zij de verantwoordelijkheid op zich bleef nemen, toen zij de macht niet meer uitoefende. Hierdoor wordt het handhaven van een strikte neutraliteit nog meer gerechtvaardigd.

Nogmaals kwam spreker op de collectieve veiligheid terug en hij verklaarde, dat aan twee voorwaarden moet worden voldaan, de vreedzame landen mogen niet ontwapenen, zoolang de makers van den oorlog nog hun wapens smeden en hun regimenten vormen en vervolgens, wanneer wij deze collectieve veiligheid zoeken voor onszelf, moeten we deze ook ernstig aan de anderen aanbieden.

Tenslotte wees Churchill nog op de gevaren welke een klassegeest oplevert voor de collectieve veiligheid en hij veroordeelde de interventie in binnenlandsche aangelegenheden en propaganda, welke een ernstige provocatie vormen.

Italiaansch vice-consul lastig gevallen.

OORLOGSVERMINKTE MISHANDELD.

De „Matin" bericht uit Nizza, dat de Italiaansche vice-consul te Cannes, Di Calabria tezamen met den Italiaanschen oorlogsverminkte Campinotti te Vallauris is lastig gevallen door een aantal jongelieden.

Campinotti wilde een politieman te hulp roepen, doch de jongens vielen hem aan en mishandelden hem en eerst nadat de viceconsul hulp uit het raadhuis had gehaald kon het slachtoffer worden verlost. De vice-consul heeft bij den prefect geprotesteerd.

PALESTINA

44 Dooden en gewonden bij een botsing.

VLIEGTUIGEN GRIJPEN IN.

Tijdens een tusschen Britsche troepen en Arabieren in de nabijheid van Jenin geleverd gevecht zouden 41 Arabieren gedood of gewond zijn door bommen, die door Britsche vliegtuigen werden geworpen, terwijl door de militairen drie Arabieren werden gedood.

Sport en Spel

De Zesdaagsche te Londen.

GEBRS. VAN KEMPEN OP DE 3e PLAATS.

LONDEN, 25 September.

De stand der Zesdaagsche was hedenochtend vroeg:

1.	Aerts—Buysse	313 pt.
2.	Kilian—Vopel	289 pt.
	Op 1 ronde:	
3.	**Gebrs. van Kempen**	456 pt.
4.	Diot—Ignat	313 pt.
	Op 2 ronden:	
5.	Walthour—Crosly	211 pt.
6.	v. Buggenhout—v. Vlockhoven	56 pt.
7.	Hansen—Christensen	293 pt.
8.	Merkens—Hürtgen	117 pt.
9.	Demetrio—Prior	132 pt.
10.	Pecqueux—Tonnelier	357 pt.
11.	Lepage—Peden	159 pt.
12.	Gebr. Smith	166 pt.

BOKSEN.

Robert Disch verliest te Parijs van Renault.

PUBLIEK PROTESTEERT.

In de Wagramzaal te Parijs vond een gevecht plaats over tien ronden van drie minuten tusschen den Nederlandschen kampioen lichtgewicht, Robert Disch en den Franschman Maurice Renault, welke laatste de ontmoeting op punten heeft gewonnen.

Het publiek protesteerde tegen deze beslissing, aangezien men van oordeel was, dat Disch een licht overwicht had op zijn tegenstander.

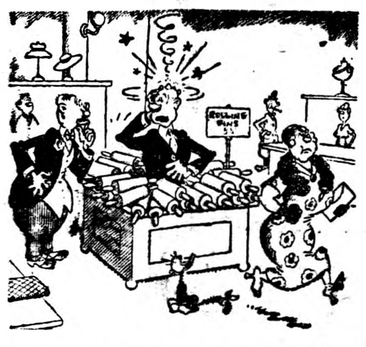

overplaatsing naar een andere afdeeling."
(Everybody's.)

Maatschappij voor industriefinanciering.

Naar wij vernemen zal dezer dagen de acte van oprichting gepasseerd worden van de N.V. Maatschappij voor Industriefinanciering.

Latere Berichten

VORSTELIJK HUWELIJK.

Omstreeks Januari-Februari.

Naar de Tel. verneemt, zal de voltrekking van het huwelijk van Prinses Juliana en Prins Bernhard waarschijnlijk in de tweede helft van Januari of begin Februari van het volgend jaar geschieden.

De datum is nog niet bepaald, mede in verband met eenige aangelegenheden, welke eerst moeten worden geregeld.

Het gerucht wil dat het jonggehuwde vorstenpaar zich nog vóór den zomer van 1937 naar Indië zal begeven en dat deze reis, aansluitend aan de eigenlijke huwelijksreis, ongeveer drie maanden in beslag zal nemen. Ook hieromtrent is echter nog geen beslissing genomen.

OPSPORING VAN DELFSTOFFEN

Vooronderzoek is in goede handen.

Op de vragen van den heer Van der Waerden in verband met het verzoek van het Economisch Technologisch Instituut van Overijssel om een vergunning tot het opsporen van delfstoffen door middel van boringen in de provinciën Overijssel en Gelderland luidt het antwoord van den minister van Waterstaat:

Op het bedoelde verzoek, alsmede op een soortgelijk verzoek van andere zijde, wordt heden afwijzend beschikt, onder verwijzing naar de wet van 1 November 1933 (Staatsblad no. 568) tot tijdelijke beperking van de vrijheid van opsporing van delfstoffen door boringen, welke blijkens de memorie van toelichting de strekking heeft door het uitsluiten van concurrentie een stelselmatig onderzoek naar het voorkomen van olie in de door de wet genoemde provinciën mogelijk te maken.

Inderdaad bestaat de mogelijkheid, dat ontginbare afzettingen van aardolie of aardgas in de provinciën Overijssel en Gelderland voorkomen, doch die afzettingen zullen, indien zij al aanwezig zijn, in elk geval vp groote diepte liggen. De moderne ontwikkeling van de diepboortechniek en ontginningsmethoden van petroleum wettigen het instellen van een onderzoek daarnaar, doch deze opsporingen zijn uiterst kostbaar, met zeer onzekere uitkomst, zoodat het risico slechts kan worden aanvaard na een grondig en stelselmatig, eveneens zeer kostbaar geologisch en geophysch vooronderzoek.

Blijkens het ambtsbericht van den hoofdingenieur der mijnen wordt zulk een vooronderzoek thans op zeer deskundige wijze verricht door de Bataafsche Petroleum-Maatschappij — zooals reeds werd medegedeeld bij de beantwoording van de vereischte boringen zal leiden.

Met verwijzing naar de bovengenoemde wet vindt de minister geen vrijheid om in dit stadium van bedoeld vooronderzoek aan andere gegadigden een vergunning ingevolge artikel 1 dier wet te verleenen, te minder, daar betwijfeld moet worden, of dezen daarvoor inderdaad zoo volledig uitgerust zouden zijn en of zij voor de uitvoering van zulk een kostbare en risquante onderneming wel aangewezen moeten geacht worden.

Opmerking verdient, dat werkverruiming van eenige beteekenis slechts verwacht mag worden, indien de opsporingen zouden leiden tot ontginning van petroleumafzettingen. Zoowel het vooronderzoek als de diepboringen, die daaraan moeten voorafgaan, zullen slechts aan enkele personen werk verschaffen.

Het einde der legeroefeningen.

EEN DAGORDER VAN DEN COMMANDANT VELDLEGER.

De leider van de legeroefening, luitenant-generaal jhr. W. Roëll, commandant van het Veldleger, heeft uit het hoofdkwartier Princenhage de volgende dagorder doen verspreiden:

„Bij het einde der legeroefening betuig ik allen daarbij ingedeelden troepen en anderen daaraan medegewerkt hebbenden militairen mijne bijzondere tevredenheid voor de toewijding en opgewektheid, bij de van hen gevergde diensten en vermoeienissen betoond.

Ik gedenk met weewoed den kameraad, bij de uitvoering van zijn dienst gevallen, en zijn gezin, en ik spreek mijn besten wensch uit voor het herstel van hen, die ongeval of ziekte beliepen.

De hooge eer, welke Hare Majesteit de Koningin ons heeft willen bewijzen, de legeroefening in tegenwoordigheid van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Zijne Doorluchtige Hoogheid Prins Bernard van Lippe—Biesterfeld, gedeeltelijk bij te wonen en te bezichtigen, zal het geheele Veldleger een aansporing te meer zijn, op den weg van trouw aan het Huis van Oranje, plichtbetrachting en dienstijver voort te blijven gaan.

Leve de Koningin!

Leve het Huis van Oranje!

Schrijver van dreigbrief gearresteerd.

HIJ HAD NOG MEER OP ZIJN KERFSTOK.

Te Kapelle a.d. IJsel is gearresteerd den 23-jarigen chauffeur J. N., gedomicilieerd te Ouderkerk a.d. IJsel, die heeft bekend aan het meisje G. de L. uit Kapelle a. d. IJsel, met wie hij enkele jaren geleden omgang had gehad, een met doodskoppen en revolvers geïllustreerden dreigbrief te hebben geschreven.

Tevoren was bij de politie de klacht ingekomen, dat B. het meisje, dat eenige jaren met een ander verloofd was, herhaaldelijk lastig viel.

De politie is B. op het spoor gekomen, doordat hij gelijktijdig werd gezocht door de gemeentepolitie te Hillegersberg, waar hij een meisje, waarmede hij verkeering had gehad, bedreigd had en op straat tegen den grond had gesmakt.

Bij onderzoek bleek B. voorts nog te worden gezocht door de politie te Gouderak, als verdacht van oplichting van een houder van een benzinepomp. Hij is na verhoor opgesloten in het huis van bewaring te Rotterdam.

Een eigenaardige moeilijkheid.

DE BELGISCHE GEZANT TE DEN HAAG.

De correspondent van de N. Rott. Crt. te Brussel, telefoneerde aan zijn blad:

Het is vrijwel zeker, dat de heer Charles Maskens, gezant van België te 's Gravenhage, binnenkort tot ambassadeur bij de Italiaansche regeering te Rome zal worden benoemd. Indien de benoeming nog niet officieel is, dan spruit dit voort uit de moeilijkheden, ontmoet bij de redactie van de geloofsbrieven van den nieuwen ambassadeur. De Koning van Italië betitelt zichzelf in de geloofsbrieven van den onlangs te Brussel gearriveerden nieuwen Italiaanschen ambassadeur als Keizer van Abessinië, maar deze titel is nog niet erkend geworden en kan dus ook door de Belgische regeering, voorloopig althans niet worden gebruikt. Men wacht nu den loop van de gebeurtenissen te Genève af alvorens een definitief besluit te nemen.

De heer Maskens zal als gezant van België bij het Nederlandsche Hof vervangen worden door baron Kervyn de Meerendré, gevolmachtigd gezant, die thans de functie waarneemt van consul-generaal te Montreal in Canada.

Regeling voor verkoops-automaten

Onderscheid door plaatsing in winkels, café's en hotels of daarbuiten.

Blijkens de thans verschenen Memorie van Antwoord inzake het wetsontwerp tot regeling van den verkoop door middel van automaten zijn in dit ontwerp belangrijke wijzigingen aangebracht.

Minister Gelissen geeft in deze Memorie het volgende exposé van den toestand, zooals die practisch zal worden indien het ontwerp in den thans voorgestelden vorm tot wet zou worden verheven:

Buiten de wet vallen sommige verkoopautomaten, in verband met verkeersbelangen, enz.

De **overige verkoopautomaten** mogen alleen in gebruik zijn bij het hoofd of den bestuurder van een winkel in den zin der wet en moeten in of bij den winkel zijn opgesteld. De ruimte, waarin uitsluitend door middel van automaten wordt verkocht, beschouwt de wet niet als **winkel,** tenzij het een café, restaurant of dergelijke inrichting betreft.

a. Te verkoopen waren:

Door middel van een verkoopautomaat mogen alleen waren worden verkocht, die in den winkel, waarbij de verkoopautomaat behoort, aan het publiek in het klein plegen te worden verkocht.

Uitzondering: door middel van bij café's e.d. behoorende „buiten-automaten" mogen uitsluitend bederfelijke levensmiddelen worden verkocht.

b. Plaatsing.

Automaten behoorende bij gewone winkels of café's e.d. mogen zoowel buiten als binnen de inrichting staan.

Automaten, behoorende bij hotels moeten binnen staan.

c. Verkooptijd.

Automaten, behoorende bij gewone winkels:

a. staan zij in den winkel, dan regelt de verkooptijd zich naar den tijd van sluiting van den winkel;

b. zijn het „buiten-automaten", dan is de verkooptijd onbeperkt.

Automaten, behoorende bij café's e.d.:

a. Staan zij in het café, dan regelt de verkooptijd zich naar den sluitingstijd van de winkelsluitingswet, zoodat dus in het algemeen in den tijd, dat de gewone winkels gesloten moeten zijn, slechts spijzen, dranken of tabaksartikelen voor verbruik ter plaatse door middel daarvan mogen worden verkocht;

b. zijn het „buiten-automaten", dan is de verkooptijd onbeperkt.

Automaten, behoorende bij hotels:

de verkooptijd richt zich naar de winkelsluitingswet, dus in het algemeen mag in den tijd, dat de gewone winkels gesloten moeten zijn, slechts worden verkocht aan logeergasten.

d. Bijvulgelegenheid.

Automaten behoorende bij gewone winkels:

a. staan zij in den winkel, dan mag te allen tijde worden bijgevuld;

b. zijn het „buiten-automaten", dan mag gedurende den tijd, dat de winkel gesloten moet zijn„ niet worden bijgevuld.

Uitzondering op b.: beperkte gelegenheid tot bijvullen met bederfelijke eetwaren op Zondagen en op werkdagavonden.

Automaten behoorende bij cafe's e.d.:

a. staan zij in het cafe, dan mag te allen tijde worden bijgevuld;

b. zijn het „buiten-automaten", dan is er een beperkte bijvulgelegenheid op Zondag en op werkdagavonden.

Automaten behoorende tot hotels:

De bijvulgelegenheid is onbeperkt.

e. Controle op het bijvullen.

„Buiten-automaten" moeten zoodanig zijn geplaatst, dat bijvulling daarvan uitsluitend op van den openbaren weg af gemakkelijk zichtbare wijze kan geschieden.

f. Overgangs- en invoeringsregeling.

Tegenwoordige exploitanten van verkoopsautomaten, niet-houders van een winkel, zoomede hunne rechtverkrijgenden, zullen de exploitatie hunner verkoopautomaten nog gedurende twee jaren na de inwerkingtreding der wet op denzelfden voet mogen voortzetten.

De bepalingen betreffen het bijvullen van „buiten-automaten" en de controle op het bijvullen daarvan treden eerst na twee jaar in werking.

Weerbericht

Medegedeeld door het K.N.M.I. te De Bilt:

Verwachting: zwakke tot matige, Oostelijke tot Zuidelijke, of Zuid-Westelijke wind. Toenemende bewolking, eenige kans op regen in het Westen. Iets warmer.

Verdere vooruitzichten: zacht, met eenige kans op regen, daarna opklarend.

Rivierbericht

Waterhoogte Maas, Venlo

VENLO, 25 September 1936.

Stand om 8 uur 's morgens 10.88; was 17 cm.

Klok-Advertenties

Morgen weer bij Lamberts te Venlo, groote aanvoer van hoogdr. en versche kozen. Verder geregeld aan huis. Aanb. Jac. Roefs, Velden. Tel. 5. 4859

GEBR. MANS
Schilders en Behangers.
Lomstraat 19, Venlo.
Telefoon 715.
4858

Te koop wit fornuis, z. g. a. nieuw; tevens klassieke muziek voor piano en viool. Bolwaterstraat 8. 4860

Net proper MEISJE gevr. pl.m. 18 jaar, voor dag en nacht, Adres Hendrikstraat 9 Venlo. 4820

Viert ons jubileum mee!

Op 26 September a.s. herdenken wij het 40-jarig bestaan van het

Kreymborg-kleedingmagazijn
Vleeschstraat, Venlo

Dit heuglijk feit willen wij voor onze klanten op voor hen aangename wijze herdenken. Daarom stellen wij zoolang de voorraad strekt vanaf 26 Sept. a.s. aan iederen klant die voor minstens f 23.— besteedt als cadeau beschikbaar een der

500 prachtige zwaar verchroomde klokjes
(winkelprijs minstens f 4.–)

Zullen wij ook aan U zoo'n prachtig cadeau mogen uitreiken?

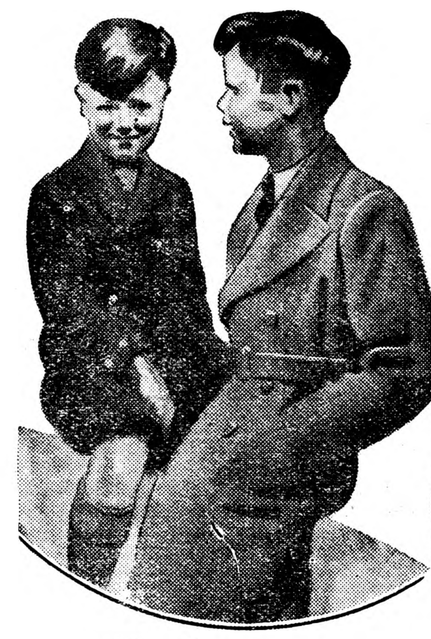

Waarborgjasjes
voor jongens van 6 jaar. Vlotte sportieve modellen, leuke stof, fijne afwerking.
4.75 6.25 8.50 10.75
(kleine stijging per maat)

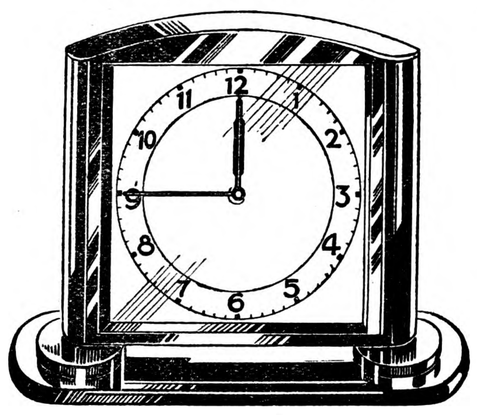

Waarborg-jassen en Waarborg-costuums
in elke prijs-klasse de beste voor hun geld. Gun U zelf zoo'n heerlijke waarborgjas.
Waarborgjassen en costuums:
23.- 26.50 29.50 36.50
Populaire jassen en costuums:
9.75 12.50 14.75 19.75

Kreymborg
Venlo - Vleeschstraat

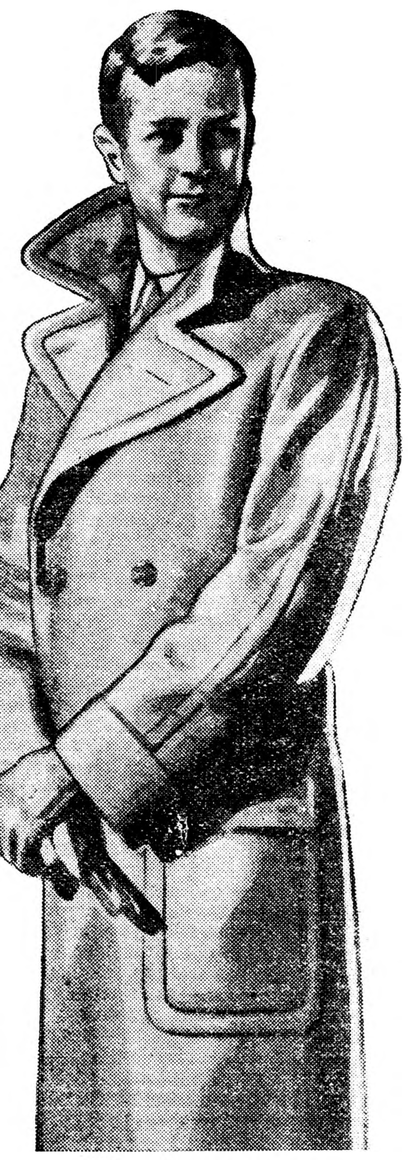

Waarborg-jassen
voor jongens van 14 jaar prachtige modellen van mooie sterke wollen stof.
9.75 12.50 14.75 16.50
(kleine stijging per maat)

„Ons Buiten" gaat sluiten
Zondag 27 September

Ten afscheid zullen aan alle bezoekers gratis 3 passe-partouts aangeboden worden, geldig voor hemelluis, rodelbaan of manége.

Alle Gezinskaarten geldig

Gedé-Zalf
Tegen Eelt en Likdoorns. Het nooit falende middel. Staat sinds 30 j. aan de spits. Verkr. bij Apoth. en Drog. à 45 cts. Gedé-pleister, zeer aanbev. à 45 ct. Gedé-Voetbadzout, zeer verkwikkend à 45 cts.

THUIS EN OP STRAAT
blijkt een Bleyle japon steeds zeer practisch te zijn. Laat U zich eens de groote keuze toonen, past U eens de een of andere japon, U zult verrast zijn over de pasvorm en over het prachtige sterke materiaal. Komt eens kijken.

Truijen-Langenhoff
HEEFT ALTIJD IETS APARTS

EET NU PEULVRUCHTEN

van de nieuwe oogst. ALBERT HEIJN garandeert U de allerfijnste kwaliteit Inlandsche erwten en boonen. Puik van kook! Van Zaterdag 26 Sept. t.m. Vrijdag 2 Oct. a.s.

EXTRA LAGE PRIJZEN

Bij aankoop van minstens f 1.— aan gemengde boodschappen suiker, roomboter, margarine en slaolie uitgesloten, doch waaronder EEN HALF POND KOFFIE vanaf 20 cent:

2 pond groene erwten van 10 ct. per pond voor 15 ct.
of
2 pond capucijners van 16 ct. per pond voor 25 ct.
of
2 pond grauwe erwten van 24 ct. per pond voor 35 ct.

U doet toch ook mede aan de groote Boffieprijsvraag met f 5000.- aan geld en andere prijzen. Deze week verschijnt de eerste teekening van de 2e serie en wel no. 5 Bewaar deze teekeningen en beoordeel, welke U van de nummers 5-8 de aardigste vindt. Iedere week verschijnt één teekening.

Benut Uw kans op een fraaie prijs!

en zendt Uw oplossing aan Albert Heijn postbus 4 te Zaandam, of geef haar af in één onzer filialen. Bij Uw oplossing insluiten 5 complete achterzijden onzer halfponds koffie, of ons theezakjes, of 5 Koelies uit de Delicata koffie-wikkels, benevens Uw mededeeling waarom Albert Heijn's koffie en thee, de voorkeur verdienen. Verdere inlichtingen gratis verkrijgbaar in onze winkels.

ALBERT HEIJN'S KOFFIE EN THEE. DE KRACHTIGSTE EN GEURIGSTE!
Koffie per half pond . . . . . 14½, 20, 25, 32½, 37½, 45 ct.
Delicata koffie per half pondsblik 40 ct., per pondsblik . . . . . 75 ct.
Thee per ons . . . . . 18, 22, 25, 28, 33, 38 ct.

Alleen Vrijdag en Zaterdag — Afgehaald uit de winkel
Haring in tomatensaus 3 blik voor . . . . . 25 ct.
Echte Engelsche toffee's per half pond van 19 voor . . . . . 17 ct.
Duitsche cervelaatworst per pond . . . . . 49 ct.

ALBERT HEIJN

R. 809 MAAKT U HET LEVEN GOEDKOOPER!
VENLO, Klaasstraat 16, Telefoon 35 — VENRAY – TEGELEN

Penn-Craft Stetson Kensington

De nieuwe modellen en kleuren voor herfst en winter. Bij

Lina

HANG HET AAN DE GROOTE KLOK

DRIE PLAATSINGEN VOOR EEN GULDEN

MAXIMUM 5 REGELS, ELKE REGEL MEER WORDT IN REKENING GEBRACHT

STEEDS VOORRADIG ALLE MODELLEN
Falcon
WEATHERPROOF

19.75 24.50
27.50 32.50
K. E. PALEARI
Roermondschestr. 33 Tel. 1187

Photomaton
Gasthuisstraat 22 Venlo
6 Pasfoto's f 0.60
Direct klaar

N.V. Handelsmaatschappij voorheen H. VAN BOOM

VLEESCHST. 13-15 - VENLO

Winter 1936-1937

Insluithaarden en Haardkachels Siersalamanders

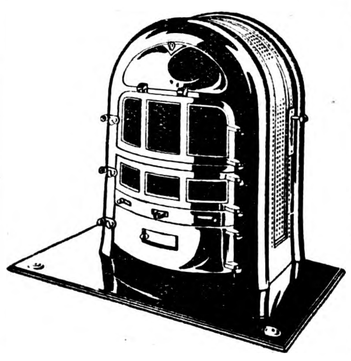

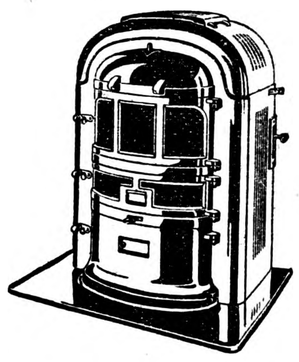

Een reuze sorteering in uitsluitend de beste merken zooals Jan en E. M. Jaarsma-, Tiger-fabrikaten en anderen. - Gunstigste prijzen. - Vakkundige voorlichting en plaatsing. - Zie onze etalage

De rationalisatie in 't mijnbedrijf

De voortschrijdende techniek zal steeds meer arbeiders uitschakelen

De mijnen dienen op adem te komen

HEERLEN, 23 September 1936.

De belangrijke vermindering van het aantal mijnwerkers met vele duizenden is niet alleen het causaal gevolg van de wereldcrisis, maar ook het gevolg van de rationalisatie van en in den mijnbouw.

Als er nooit of te nimmer van een crisis in de mijnindustrie ware sprake geweest, dan nog zou het aantal mijnwerkers met duizenden zijn verminderd, en die voor goed buiten de mijnpoorten zouden gebleven zijn. — Terloops mogen we er nog wel even aan herinneren, dat de kringgang van het aantal kolendelvers met 8 à 9000 man gedurende de laatste jaren van zelf invloed heeft gehad op de bevolking van de gemeenten, daar honderden mijnwerkersfamilies, destijds met vlag en wimpel hier binnen gehaald, weer naar hun vaderland zijn teruggekeerd.

Een mijnwerker uit Tsjecho-Slowakije vertelde ons dezer dagen, hoe hard het vooral voor die mijnwerkersfamilies uit Tsjecho-Slowakije en Joego-Slavië is geweest, het gastvrije Nederland, waar ze jaren lang een flink gemeubileerde boterham hebben verdiend, te moeten verlaten, gedwongen door de ijzeren wet der omstandigheden. In het patria leidden de menschen vroeger een pover, armzalig bestaan. Heel hard werken, weinig verdiensten, sobere levenswijze, en de rest navenant. Hier in onze mijnstreek, zoo zeide de man, hebben mijn landgenooten, evenals ik, in een soort aardsch paradijs geleefd; zij waanden zich in den zevenden hemel: net, proper huisje met tuin, behoorlijk loon, voeding en kleeding, ontspanning en wat dies meer zij. — En nu moesten ze terugkeeren naar de ellende van hun vaderland, dat ze als het ware met vreugde hadden verlaten en met tranen in de oogen hebben betreden.

De zwoegers en tobbers, die nooit hun vader land hebben verlaten, weten niet beter. Maar voor de teruggekeerde families zal de „aanpassing" wel bijzonder pijnlijk worden gevoeld. De teruggang van de te werk gestelde mijnwerkers demonstreert zich ook in den achteruitgang van de bevolking: Heerlen heeft slechts heel korten tijd zijn 50000 inwoners kunnen handhaven, en telt nu nog rond 49500 inwoners. Sedert 1931 verminderde het aantal inwoners van Brunssum en Kerkrade met 1100 en 1200; 13 gemeenten in de mijnstreek loopen gestadig in bevolking achteruit; als Eygelshoven, Geleen, Hoensbroek, Klimmen, Nieuwenhagen, Nuth, Schaesberg, Ubach-over-Worms enz. Een ander gevolg is verder, het groot aantal leegstaande huizen en winkels, de voortdurende verhuizing naar goedkoopere woningen. Ook ter voorkoming van het betalen van hoogere personeele belasting, die in vele gemeenten tot 200 opcenten zijn opgevoerd. Een andere wijze van „aanpassing" — al zal ze wel niet door de Haagsche heeren zoo bedoeld zijn —, dat vele huishoudens verschillende kamers in hun woningen onbewoond laten of voor andere doeleinden doen inrichten, dan waarvoor ze feitelijk bestemd zijn. Het is toch een wantoestand dat b.v. een huiseigenaar meer belasting voor een woning moet betalen, dan hij als huur kan incosseeren. Zoo roept de eene financieele afgrond de andere op. Maar: revenons aux montons.

Gedurende de laatste 7 à 9 jaren is een aanmerkelijke wijziging gekomen in de arbeidsmethoden bij de Limburgsche mijnen. In den arbeid der bovengrondsche arbeiders is geen belangrijke verandering gekomen. Een gedeelte van den handenarbeid is door machinale arbeid vervangen. In het ondergrondsche bedrijf hebben naar ir. de Groot, directeur van de mijn Willem Sophia in de laatste vergadering van de Contactcommissie heeft gezegd, wel veranderingen van beteekenis plaats gevonden als: de invoering van boorhamers, schudgoten, laadwagens, transportbanden. De taak der arbeiders, werkzaam in de z.g. voorbereiding, is vereenvoudigd. De categorie stutters is o.m. tengevolge van de concentratie en het invoeren van ijzeren stempels in aantal sterk teruggeloopen. De eigenlijke stuttersarbeid is niet veranderd. Ook de categorie sleepers is tengevolge van de mechanisatie in aantal afgenomen. Hun arbeid is van dien aard geworden, dat de naam „sleeper" op deze groep arbeiders niet meer past. Immers: het sleepen van wagens over lange afstanden door minder goede gangen en sporen heeft nagenoeg opgehouden. Sleepslieren, transportbanden, mechanische opstuwinrichtingen, e.a. hebben het sleeperswerk aanmerkelijk verlicht, hetgeen in zeker opzicht te betreuren is, daar de sleepers thans te weinig worden voorbereid voor het zwaardere houwerswerk, waartoe zij later meerendeels worden geroepen. Ir. de Groot is er van overtuigd, dat ook de inspanning van de houwers geringer is geworden, sedert de vervanging van de kolenhak door de afbouwhamers en door de perfectioneering van deze machines. Ook de omstandigheden waaronder gewerkt wordt, dragen er toe bij, dat de dagtaak der mijnwerkers verlicht wordt. O.a. door de invoering en verbetering van het ondergrondsche vervoer der mijnwerkers, in stede van het zich te voet begeven naar het werkpunt, de verbetering der luchtverversching, de aanzienlijke verbetering der verlichting — de meeste mijnen zijn thans electrisch verlicht —, de stofbestrijding enz.

Uit een en ander meende ir. de Groot te mogen concludeeren, dat de beweringen —, onlangs nog in de Tweede Kamer — omtrent de toeneming van inspanning der arbeiders allen feitelijken grond missen. Desniettemin moet de vraag worden gesteld, welke de oorzaken zijn van de klachten der arbeiders met betrekking tot meerdere inspanning. Deze zijn klaarblijkelijk een gevolg van de volgende omstandigheden.

Ten eerste missen de sleepers bij de tegenwoordige werkmethoden de noodzakelijke voorbereiding voor het zwaardere houwerswerk; vooral de jongere houwers, die pas aan het werkfront worden geplaatst, voelen dientengevolge het houwerswerk zwaar aan. Verder is de houwersarbeid minder aangenaam(!) geworden dan voorheen, als gevolg van de eentonigheid, de mindere vakkennis, die vereischt wordt, de meer stringente werkverdeeling enz.

Een derde oorzaak der klachten schuilt in de opvatting der arbeiders, dat zij persoonlijk aan de per arbeider berekende productiestijging hebben medegewerkt.

Deze meening is, naar ir. de Groot verklaarde, verklaarbaar en menschelijk, doch onjuist. Het effect is, evenals is vele andere industrieën, verhoogd door de uitschakeling van den meer stroeven handenarbeid en de vervanging daarvan door machines en andere technische hulpmiddelen, alsmede door het toepassen van moderne arbeidsmethoden.

In de mijn Willem Sophia bedroeg in 1929, toen de concentratie een aanvang nam, de productie aan het werkfront 1328 ton per dag, en in Juli 1936, 1338 ton per dag. Werd in 1929 deze productie bereikt door 137 koolhouwers in 24 pijlers, in 1936 werkten ter verkrijging van ongeveer dezelfde productie 133 kolenhouwers in 7 pijlers. Het koolhouwerseffect bedroeg in Juni 1929, 9696 K.G. tegen 9856 K.G. in Juni 1936 en geeft dus slechts een vrij onbelangrijke stijging te zien. Het totale aantal ondergrondsche arbeiders liep terug van 1198 in Juni 1929 tot 800 in Juni 1936. Terwijl dus het aantal houwers aan de koel met slechts 4 verminderde en dus practisch gesproken gelijk bleef, nam het overige ondergrondsche personeel met bijna 400 of 33 pct. af. Uit een en ander concludeerde ir. de Groot, dat van de houwers aan het kolenfront geen meerdere krachtsinspanning is verlangd.

Ook over de „opleving" in de mijnindustrie heeft ir. de Groot gesproken van een uitgesproken „opleving" is nog geen sprake. Men kan hoogstens zeggen, dat het in 1936 den particulieren mijnen iets minder slecht gaat dan in 1935. Indien nieuwe rampen thans uitblijven, kan in 1936 een deel der in vorige jaren geleden verliezen worden goedgemaakt en geringe afschrijving plaats vinden, welke in deze jaren niet of in onvoldoende mate heeft plaats gehad. De mijnen moeten gelegenheid hebben weer eenigszins op adem te komen.

De werkloosheid is een geesel; verkorting van den arbeidstijd kan hierin slechts een finantieele verbetering brengen. De voortschrijdende techniek zal echter steeds meer arbeiders uitschakelen, tenzij men overgaat tot het verbod van het gebruik van machines en andere technische hulpmiddelen.

Alhoewel de werkloosheid in de mijnindustrie niet groot is, moet toch bij een bekingstoename in Limburg van plus m 10.000 zielen per jaar de benauwende vraag gesteld worden, hoe in de toekomst in de behoefte aan werkgelegenheid kan worden voorzien. De kolenmijnen verkeeren niet, met betrekking tot de voortbrenging, in gelijke positie als andere industrieën; in de kolenmijnen komen geen kolen meer bij. Zij hebben gedurende de laatste 4 à 5 jaren belangrijke tonnages uit haren begrensden voorraad geput. Haar substantie in welker uitputting haar bedrijf bestaat, heeft dientengevolge een niet te verwaarloozen vermindering ondergaan.

Mr. dr. Frowein, president-directeur der Staatsmijnen zeide, dat een arbeidssysteem, dat van den arbeider te veel vergt, noch uit sociaal oogpunt noch van bedrijfsstandpunt beschouwd, juist kan zijn. Van belang is het eveneens, dat de mijnen thans op adem komen. Een belang van beteekenis is tevens, dat de verzuimdiensten eenigszins zijn verminderd.

Strengere maatregelen tegen anti-Japansche actie in China

:o:

Acht dooden bij ongeregeldheden in Polen

:o:

CHINA

KAWAGOE WAARSCHUWT NANKING-REGEERING.

Strenger maatregelen tegen anti-Japansche actie.

Reuter meldt uit Sjanghai, dat de Japansche ambassadeur Kawagoe na een conferentie met Japansche militaire èn vlootautoriteiten en diplomatieke ambtenaren een „waarschuwing" heeft gericht tot de Nanking-regeering, waarin hij met name verklaart, dat „veel strenger maatregelen dan vroeger zouden moeten worden genomen om de anti-Japansche beweging in China te onderdrukken".

SLECHTS DADEN!

De Japansche vloot-autoriteiten hebben beraadslaagd na het laatste incident te Sjanghai, waarbij een Japansch marinier werd vermoord. Nagano heeft na afloop der bespreking tegenover de pers verklaard:

„Geen conferentie meer, noch verklaring, doch slechts daden".

Diplomatieke waarnemers verklaren, dat weinig voortgang wordt gemaakt bij de onderhandelingen tusschen den Japanschen ambassadeur Kawagoe en den Chineeschen minister van buitenlandsche zaken Tsjang.

Men verklaart, dat het noodig is directe onderhandelingen te openen tusschen den Japanschen ambassadeur en maarschalk Tsjang Kai Tsjek, teneinde de incidenten van Hankau, Tsjengtoe, Pak Hoi en Sjanghai spoedig te kunnen bijleggen en ook om de Chineesch-Japansche betrekkingen te regelen en te voorkomen, dat de toestand verergert.

Japansche troepen te Sjanghai.

NA DEN AANSLAG OP DEN JAPANSCHEN MARINIER.

Na den aanslag op den Japanschen marinier te Sjanghai heeft de keizer de admiraliteit gemachtigd versterkingen naar China te sturen, teneinde alle maatregelen te kunnen nemen, welke noodig mochten worden geacht voor de bescherming der Japansche onderdanen in China.

Het transportschip Mucoto is uit Japan te Sjanghai aangekomen met aan boord afdeelingen infanteristen en mariniers. De Japansche autoriteiten bewaren het stilzwijgen over de sterkte en de bestemming der effectieven.

JAPANNERS PATROUILLEEREN TE HONGKONG.

Japansche mariniers patrouilleeren te Hongkong in de internationale nederzetting en in het aangrenzende Chineesche gebied.

De Chineesche autoriteiten hebben geprotesteerd tegen deze feitelijke bezetting van Chineesch gebied door Japansche vlootstrijdkrachten.

De Japanners hebben geantwoord, dat zij handelden in overeenstemming met hun recht van verdediging.

POLEN

Ongeregeldheden in de Wojwode Lublin.

ACHT DOODEN EN VERSCHILLENDE GEWONDEN.

In de buurt van Zamoc (Wojwode Lublin) hebben zich ongeregeldheden voorgedaan.

Er zouden acht personen gedood en verscheidene gewond zijn.

Volgens niet-officieel bevestigde berichten zou de politie hebben ingegrepen bij botsingen tusschen nationalisten en communisten.

DE VOLKENBOND

Volkenbondsraad.

ZWEDEN EN BOLIVIA CANDIDATEN.

Zweden en Bolivia hebben zich candidaat gesteld voor de zetels in den Volkenbondsraad, die vrij komen door het periodieke aftreden van Denemarken en Argentinië.

SPANJE

Binnen enkele dagen aanval op Madrid ?

De Radioclub te Teneriffe heeft medegedeeld dat over enkele dagen zal worden overgegaan tot den aanval op Madrid, welke van twee fronten zal uitgaan: Talavera en Guadarama.

GARNIZOEN IN OPSTAND?

De Radioclub houdt staande, dat het garnizoen van Lerida in opstand is gekomen en dat de beweging tot de geheele provincie is uitgebreid.

Te Carthagena is het tot botsingen gekomen tusschen de bemanningen van visscherssschepen.

Bankdirecteur gearresteerd.

WEGENS HET HERBERGEN VAN GEESTELIJKEN.

De directeur van de Banco de Bilbao, Del Cervera is gearresteerd, omdat hij een luitenant-kolonel en vier geestelijken in zijn woning had ontvangen.

Guipuzcoa vrijwel geheel in Franco's handen.

Generaal Queipo de Llano heeft o.a. het volgende medegedeeld:

„Aan het Noordelijk front hebben de nationalisten zich vrijwel geheel van de provincie Guipuzcoa meester gemaakt, en op het oogenblik bevinden zij zich op 5 K.M. van Eibar, dat volgens de regeeringsaanhangers een vesting van het hoogste belang vormt."

De nationalisten hebben zich voorts meester gemaakt van Durango, terwijl de troepen in Galicië bezit genomen hebben van Trubia in Asturië.

BELGIE

VERDWENEN ONDEROFFICIER-VLIEGERS.

Zijn instructeur te Madrid geworden.

„Le Peuple" verneemt, dat de beide vliegers, die sinds Zaterdag uit het vliegkamp van Wevelghem zijn verdwenen, zich in Spanje ophouden.

Zij bevinden zich nl. te Madrid, waar zij optreden als instructeur voor de luchtmacht.

ZWITSERLAND

Protest tegen Nicole.

De radicaal-democratische fractie in de Bondsvergadering heeft geprotesteerd tegen de uitlating van den Voorzitter van den Staatraad van Genève, Nicole, waarin hij zeide, zich niet te zullen storen aan de neutraliteitsovereenkomst inzake Spanje.

Naar vernomen wordt, overweegt men in de burgerlijke partijen, Nicole uit te sluiten van de raadsbesprekingen.

DANTZIG

Ontbinding van de socialistische vakvereeniging.

Op 17 December j.l. is de Danziger Allgemeine Arbeitersverband door den Politiepresident van Danzig verboden, aangezien deze socialistische vakvereeniging een vermomde strijdorganistatie van de socialistische partij is geweest.

Tegen dit besluit is de bond in beroep gegaan bij het Landesgerecht te Danzig, doch dit wees de aanklacht van de hand, waarna de Bond in hooger beroep ging bij het hoogste gerecht in Danzig. Het Danziger Obergericht heeft het beroep thans niet ontvankelijk verklaard, zoodat de vakvereeniging ontbonden blijft. Hooger beroep is niet meer mogelijk.

Eveneens werd het beroep van den leider der communisten, Plenikowski tegen het verbod van de communistische partij verworpen.

RUSLAND

MANOEUVRES IN RUSLAND.

Wederom oefeningen met „lucht-infanterie".

TROEPEN IN DEN RUG VAN DEN VIJAND.

Bij manoeuvres in de omgeving van Mosou werden in tegenwoordigheid van Molotow, na Stalin de hoogste autoriteit in Sovjet-Rusland, en de volkscommissaris voor defensie, Worosjilof, wederom oefeningen gehouden met landen van troepen vanuit vliegtuigen in den rug van den vijand.

Tijdens de gevechtsoefeningen daalden 220 parachutespringers omlaag, later gevolgd door 3000 man, ‚lucht-infanterie."

Molotow toonde zich zeer tevreden. De eerste politieke commissaris van het roode leger, Gamarik, is te Chabarovsk aangekomen om de manoeuvres van het roode leger in 't Verre Oosten bij te wonen. Vermoedelijk moet hij ook een onderzoek instellen naar de politieke gezindheid van het leger van Bluecher.

BINNENLAND

Werklooze leden van ziekenfondsen.

EEN CRISISREGELING.

In de zoojuist verschenen achtste aflevering van het maandschrift van het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt het resultaat medegedeeld van een onderzoek, door dit bureau ingesteld naar de crisisregeling voor werklooze leden van ziekenfondsen. Hieruit blijkt, dat op 1 Januari 1936 in 239 van de 1064 gemeenten e enregeling bestond, waarbij de gemeente een toeslag in de premie voor werklooze leden van ziekenfondsen verleent. De steunverleening werd in een aantal gevallen niet uitsluitend beeprkt tot werklooze arbeiders, doch strekte zich ook uit tot zelfstandigen, die in dezelfde ecnomische omstandigheden verkeerden, of tot de armlastigen. In totaal werden meer dan 100.000 arbeiders op deze wijze gesteund. De verdeeling over de provinciën blijkt uit onderstaand staatje:

	1	2
Noordbrabant	29	6.121
Gelderland	22	6.572
Zuid-Holland	54	10.958
Noord-Holland	46	32.608
Zeeland	10	888
Utrecht	25	9.052
Friesland	8	1.593
Overijssel	13	23.495
Groningen	2	170
Drenthe	6	4.326
Limburg	24	4.820
Het Rijk	239	100.603

1 = aantal gemeenten dat een regeling heeft getroffen.

2 = totaal aantal arbeiders e.d. dat een bijdrage in de premie ontving.

Verschillende gemeentebesturen hebben verder ook in de premie van de vereenigingen voor ziekenhuisverpleging een tegemoetkoming verleend.

In de meeste gevallen werd door gemeente en/of fonds een vaststaand percentage in de ziekenfondspremie bijgedragen, in andere werd het bedrag der bijdrage afhankelijk gesteld van de gezinssamenstelling of het gezinsinkomen. Voor zoover het de eerstgenoemde gevallen betreft (betrekking hebbende op 218 gemeenten) blijkt, dat van de 236 maal, waarin een bepaald percentage werd bijgedragen, 46 maal door het fonds geen bijdrage werd verleend, terwijl, om slechts de voornaamste cijfers te noemen, gemeente en fonds elk 25 pct. hebben bijgedragen in 65 gevallen en 33 1/3 pct. in 66 gevallen.

Voor verdere bijzonderheden wordt naar het maandschrift verwezen.

HAATZAAIERIJ.

Een tegenstelling uitgebuit, die niet bestaat.

Het „bankgeheim" is altijd een geliefd chapiter geweest voor onzakelijke demagogie. Bepaalde politieke stroomingen zijn er op uit om iedereen die geld bij een bank heeft als volksvijand te bestempelen en beloven gouden bergen, indien de banken er maar eens toe verplicht werden, hun boeken open te leggen.

Over de bezwaren, aan zulk een maatregel verbonden — kapitaalvlucht en verlies van vertrouwen, corruptie en pogingen daartoe en den ondergang voor menige zwakstaande onderneming — reppen zij nooit, en evenmin achten zij het der vermelding waard dat de kapitalist, die geld bij een bank heeft, zèlf wel verplicht is zijn boeken en bescheiden voor de belastingadministratie open te leggen, waaronder óók de rekeningen-courant en de creditnota's van zijn bank.

Onlangs heeft de Regeering aan alle gesteunde werkloozen een verklaring ter onderteekening laten uitreiken dat zij geen gelden op een spaarbank hebben, noch obligaties, deposito's, hypotheken of legaten. Een inzender in de „Arnhemsche Courant" teekende hiertegen protest aan en het „Volk" neemt dit met instemming over:

„De Minister van Financiën heeft zich in de Tweede Kamer verzet tegen opheffing van 't bankgeheim en in de reglementen van alle spaarbanken is geheimhouding verzekerd.

Onder die omstandigheden mist de Regeering het recht om de werkloozen tot opheffing van het geheim te dwingen, een dwang, dien zij weigert op de kapitalistische klasse uit te oefenen.

Zulk tweeëërlei recht voor twee klassen is onduldbaar. De armste nopen tot datgene waarin de rijksten ontzien worden, is de schromelijkste ongerechtigheid."

Goedkooper demagogie is moeilijk denkbaar. Immers, zoo zegt de „Tijd" terecht, de verklaring die men van werkeloozen vraagt heeft met bankgeheim niets te maken. Zij kan hoogstens vergeleken worden met de aangifte voor de vermogensbelasting, die men ook van de rijken onder bedreiging met strenge straffen vordert. Door de werkeloozen in den waan te brengen dat zij juridisch achtergesteld zijn bij hun vermogenden medeburgers zaait men slechts ontevredenheid onder hen en verhoogt men hun ongeluk.

Zóó wordt de volkseenheid verder ondermijnd.

Rechtszaken

RECHTBANK ROERMOND

ZITTING VAN DEN POLITIERECHTER WOENSDAG 23 SEPTEMBER.

H. S. 20 jaar, arbeider te Maasniel, verdacht van verduistering van ten behoeve der Azenrafsche voetbalvereeniging geincasseerde geld in de maand Juni 1936; zaak uitgesteld.

J. Th. B. 20 jaar, kapper te Venlo, verdacht van het valschelijk doen van aangifte van ten zijnen nadeele gepleegden diefstal van *f* 10; eisch *f* 25, vonnis *f* 15 of 10 d. h.

J. M. 31 jaar, stratenmaker te Venray, verdacht van misdrijf van art. 239 W. v. Str.; eisch en vonnis drie maanden gev.straf voorwaardelijk.

H. P. M., 31 jaar, zandvormer te Asten, verdacht van mishandeling van J. van Bussel te Asten op 12 Juli j.l.; eisch 1 maand gev.straf, vonnis *f* 20 boete of 10 d. h.

F. van H., 22 jaar, arbeider te Arcen, verdacht van huisvredebreuk in de woning van J. Siderius te Arcen op 9 Aug. j.l.; eisch en vonnis 14 dagen gev.straf.

A. R. hvr. K., 57 jaar, te Venlo, verdacht van beleediging van buurvrouw Schouten te Venlo op 10 Aug. j.l.; eisch en vonnis *f* 5 boete of 3 d. h.

G. H. S., 23 jaar, motordrijver te Venlo, verdacht van mishandeling van zijn zuster door deze te slaan en te schoppen, gepleegd te Venlo op 5 Aug. j.l.; eisch en vonnis *f* 15 boete of 10 d. h.

P. K. P., 22 jaar, slagersknecht te Venlo, verdacht van mishandeling van A. W. Strik te Venlo op 5 Aug. j.l.; eisch en vonnis *f* 10 boete of 10 d. h.

F. A. B., 25 jaar, arbeider te Venlo, verdacht van beleediging van M. Stoks te Venlo op 28 Juli j.l.; eisch en vonnis vrijspraak.

J. H. T., metercontroleur te Venlo, verdacht van diefstal van een potje inmaakharing bij den bakker Berden te Blerick op 7 Juli j.l.; eisch 3 en vonnis 1 maand gev.straf.

J. S., 37 jaar, arbeider te Weert, verdacht van het doen van onjuiste opgave omtrent zijn inkomen van de gemeentelijke steunverleening, gepleegd te Weert op 4 Mei j.l.; eisch en vonnis 1 mnd. gev.str. voorw.

H. H. G., 26 jaar, werkman te Echt, verdacht van wederspannigheid tegen den gehem op 23 Aug. j.l. wegens dronkenschap in arrest wilde stellen; eisch en vonnis *f* 20 boete of 15 d.h.

L. K., 28 jaar, koopman te Haelen, verdacht van diefstal van schansen, toebehoorende aan de gemeente Haelen en aldaar gepleegd op 21 Aug. j.l.; eisch en vonnis 8 d.gv.

C. v. J., 55 jaar, zwervende, thans gedetineerd, verdacht van landlooplrij te Roermond; eisch en vonnis 1 d.h. en 2 jaar en 9 mnd. Veenhuizen.

J. H., 52 jaar, zwervende, thans gedetineerd, verdacht van landlooperij te Roermond, eisch en vonnis 1 d.h. en 2 jaar 9 mnd. Veenhuizen.

J. N. hvr. B. 22 jaar, te Budel, verdacht van smaad, aangedaan aan A. J. van Werde aldaar in Juni 1936; eisch en vonnis vrijspraak.

A. J. H., 22 jaar, werkman, zwervende en thans gedetineerd, verdacht van landlooperij te Kessel en omgeving; eisch en vonnis 1 d.h. en 9 mnd. Veenhuizen.

A. C., 44 jaar, drukker te Weert, H. P. H. 52 jaar, werkman te Weert, P. H. v. d. H., 49 jaar, te Weer,t J. H. 56 jaar, werkman te Weert en J. S., 47 jaar, arbeider te Weert, allen verdacht van het doen van valsche aangifte omtrent hun gezinsinkomen aan de gemeentelijke steunverleening, tengevolge waar van meer steun dan waarop rechtens aanspraak kon worden gemaakt, word uitgekeerd eisch en vonnis voor ieder 1 mnd. gev.str. voorwaardelijk.

VONNISSEN VAN 23 SEPTEMBER.

C. H. S. 32 jaar, te Weert, vrijgesproken van diefstal van een portemonnaie van een bezoeker in het café van Sien te Weert. Verdediger Mr. S. Smeets.

P. J. T., 20 jaar chauffeur te Meerlo, *f* 25 boete of 25 d.h. wegens stukrijden van een sluitboom in den overweg te Venray.

M. J., 32 jaar, te Weert, vrijgesproken van smokkelarij van margarine.

Wetenschappen

Oudste handschrift van de Rattenvangersage ontdekt.

Te Lüneburg heeft men een ontdekking gedaan, waaraan cultuur-historische waarde niet kan worden ontzegd en waarvan ook in Nederland velen met belangstelling kennis zullen nemen. Bij het inventariseeren van de Lüneburger Stadtbibliothek heeft men n.l. een handschrift ontdekt, vermoedelijk dateerende uit 1440, waarin de sage van den Rattenvanger van Hameln reeds vermeld staat. Reeds in de 17e eeuw is door verschillende schrijvers verwezen naar een manuscript, waarin o.m. de naam werd genoemd van een ooggetuige van den uittocht der kinderen uit Hameln. Thans is dit handschrift, dat sedertdien verloren scheen, teruggevonden in een lijvig theologisch werk, waarin „zeldzame wonderen" worden besproken. Op de twee laatste bladzijden wordt de „Uittocht der kinderen van Hameln" beschreven en als ooggetuige wordt genoemd de moeder van Deken Johannes de Lude; uit Lügde bij Pyrmont.

De sage vermeldt, gelijk bekend, dat in het jaar 1250 een vreemdeling met de muziek van zijn fluit alle ratten en muizen uit de stad Hameln in de Wezer heeft gelokt. De beloning voor deze bevrijding der stad werd hem geweigerd, hoewel de rattenplaag zeer hevig moet zijn geweest — en uit wraak lokte de rattenvanger de kinderen uit de stad naar den naburigen Koppelberg, waar zich plotseling de aarde opende en rattenvanger en kinderen verslond.

De weergeving van deze sage, die tot nu toe als de oudste gold, werd in 1585 door den dichter Georg Rollenhagen, rector van de Domschool te Maagdenburg, te boek gesteld. Het thans gevonden handschrift is dus ongeveer 150 jaar ouder.

In Duitschland beschouwt men deze nieuwe vondst als een bewijs, dat de sage wel degelijk een historische kern heeft. Men neemt aan, dat er in 1259 geen uittocht van kinderen heeft plaats gehad, maar van weerbare jongemannen, die ten oorlog trokken en allen sneuvelden. Op een oud kerkraam zou dit voorval in beeld zijn gebracht. Voorop marcheerde een fluitspeler, die groot was afgebeeld, achter hem de jongelingen, die perspectivisch sterk verkleind waren weergegeven. Later zou men, tengevolge van dit verschil in grootte, de jongelingen voor kinderen zijn gaan houden en daaruit zou na verloop van tijd de sage zijn ontstaan.

Kerknieuws

Feest in het Missiehuis te Uden.

ZILVEREN BESTAANSVIERING.

Dinsdag a.s., St. Michielsdag, viert het Missiehuis te Uden den 25sten verjaardag van zijn oprichting — in dien zin, dat het vroegere, in breeden kring bekende Ursulinenpensionaat „Nazareth" (door de Paters van Steyl) voor hun pas-begonnen afdeeling voor Nederlandsche studenten aangekocht) — als „Missiehuis St. Willibrordus" geopend werd.

Uit het zeer onaanzienlijk en nederig begin is in deze jaren een flinke inrichting gegroeid; en vraagt men naar de resultaten, die hier voor de kerk en de heidenmissies werden bereikt, dan kan gewezen worden op de 177 priesters, die reeds uit St. Willibrord's Missiehuis zijn voortgekomen. Het grootste gedeelte daarvan is in de verschillende Missies der S(ocietas) V(erbi) D(ivini), d.w.z. Gezelschap van 't Goddelijk Woord, werkzaam — verreweg de meesten in de Missie van Flores-Timor.

Misschien mag — bij een gelegenheid als dit zilveren jubilé — er wel eens aan herinnerd worden, dat „St. Willibrord" te Uden de centrale en krachtbron is van een zeer uitgestrekt en intensief missiebedrijf. Immers, van de totaal pl.m. 365.000 inlandsche katholieken in geheel Oost-Indië komen er thans ruim 270.000 alleen op de Missie van Flores-Timor! Met andere woorden: — en het wil wat zeggen! — drie-kwart van de geheele „missiezorg" in onze Oost rust op de Missionarissen van Steijl-Uden.

Vieren zij daarom terecht hun zilveren feest met groote dankbaarheid jegens God, die hun werk met zulk een vruchtbaarheid zegent, en vol oprechte erkentelijkheid ook jegens hun vele vrienden en weldoeners — zij beschouwen dezen dag toch ook als een welkome gelegenheid, de schoone en uitgestrekte, maar thans zoo noodlijdende Floresmissie bij Neerland's katholieken weer eens in herinnering te brengen....

Luchtvaart

Het nieuwste oorlogssnufje.

DE SNELSTE EEN-PERSOONS BOMMENWERPER.

Van bovengenoemden eendekker, waarop het Engelsche departement van Luchtvaart dezer dagen een groote order geplaatst heeft, wordt medegedeeld, dat hij in snelheid niet overtroffen wordt door de snelste gevechtsmachines voor één persoon, welke in eenige luchtmacht in gebruik zijn. Hij heeft een groot laadvermogen en een zeer aanzienlijke draagwijdte, en wordt gekenmerkt door verwonderlijk gemakkelijke hanteerbaarheid, aldus deelt de „Maasb." mede.

Deze nieuwe machine zal het volgende jaar deel uitmaken van de Britsche luchtmacht. Zij heeft een dubbelen motor; de vleugels zijn op halve hoogte bevestigd aan een ongewoon slanke en diepe verstijving, gelijk aan die welke 't eerst aangebracht werd bij de zware Heyford tweedekkers-bommenwerpers, die thans de standaard-uitrusting vormt voor dit type machine, en 't vorig jaar toegepast werd op den H. P. 47 „general purpose" eendekker (voor algemeene doeleinden). Bij de H. P. 52 is 't beginsel tot volle ontwikkeling gebracht. 't Sprietvormige achterdeel van de verstijving is, in eenigzins gewijzigde gedaante, hetzelfde als dat van de H. P. 47, terwijl 't voorste deel een diepe en zeer nauwe metalen kast met vlakke zijkanten geworden is, waarin de bemanning en de militaire belasting plaats vinden. Berekend is dat 't voorste deel, aldus overeind staande, slechts de helft van den tegenstand der lucht veroorzaakt, welke zich zou doen gevoelen, indien het op z'n kant geplaatst was.

Dit „vliegend valies"-model (gelijk 't genoemd wordt) biedt nog vele andere voordeelen. Zoo maakt de smalheid der verstijving 't mogelijk, dat de twee motoren dichter bij elkaar geplaatst zijn dan bij de gebruikelijke, meer ronde verstijving mogelijk is, hetgeen wil zeggen, dat wanneer een der motoren onklaar raakt, de vliegvaardigheid minder ernstig aangetast wordt.

Beweegkracht wordt verschaft door twee Bristol Pegasus, door lucht verkoelde motoren, die elk op vele duizenden voet boven zeepeil 900 P.K. kunnen ontwikkelen.

De eerste H. P. 52 — dezelfde machine die thans aan 't proefstation der Luchtmacht op Martlesham Heth de proef doorstaan heeft werd zeer snel gebouwd, namelijk van 16 tot 19 Juni, dus in drie dagen tijds. Den volgenden dag werden de motoren reeds aan 't loopen gebracht, maar daar 't op 21 Juni zwaar stormde werd de proefvlucht den 22 Juni uitgevoerd, dus zes dagen nadat met de constructie een aanvang gemaakt was. Na nieuwe proefvluchten op de volgende twee dagen, werd de machine den 25 Juni te Hendon afgeleverd, en dienzelfden middag nam zij deel aan herhalingsoefeningen voor de groote jaarlijksche vliegdemonstratie. Tot 't eind v. Juni toe werden nog verscheidene proefvluchten gemaakt met zóó voortreffelijke resultaten, dat de officieele piloten geen enkele wijziging meer aangebracht wenschten te zien.

Deze bijzonderheden zijn van belang ook voor diegenen, die zich niet voor de militaire aviatiek interesseeren, omdat eruit blijkt, dat Groot Brittannië zijn luchtmacht, alhans wat 't materiaal betreft, met bijna onbeperkte snelheid kan uitbreiden, hetgeen een geruststelling is, zooal niet in het belang van den algemeenen vrede, dan toch in dat van de bijna algemeene veiligheid van Europa.

Sport en Spel

VOETBAL.

Limburgsche Voetbalbond

NOORD 1e KLASSE.

Tegenover vorig seizoen toont deze afdeeling slechts een geringe wijziging. Door de promotie van M. G. S. I speelt thans het 2e elftal in deze klasse, terwijl als nieuwelinge is opgenomen Offenb. Boys. De groep ziet er bijgevolg als volgt uit:

V.V.V. 3, V.O.S. 3, M.G.S. 2, D.E.S.O. 1, Tegelen 3; Maasniel 2, Roermond 3, Weert 1 en Offenb. Boys 1.

Voor morgen is het navolgende program vastgesteld:

M.G.S. 2—V.O.S. 3.
D.E.S.O. 1—Roermond 3.
Off. Boys—Tegelen 3.

Aan een voorspelling wagen we ons voorloopig niet en zullen de resultaten dezer voorposten-gevechten rustig afwachten. Alleen willen we even releveeren, dat D.E.S.O. haar nieuw terrein aan „de Koekoek" opent; een gewichtig moment in het leven dezer jonge club, hetgeen echter getuigt van een gezond vereenigingsleven.

Voetbal-varia.

Evenals dit reeds twee achtereenvolgende jaren is gebeurd, geeft ook dit jaar de N.V. Louis Dobbelman weer haar boekje „Voetbal-Varia "uit. Dit boekje stelt zij gratis ter beschikking van iedereen, die er belang in stelt.

Het aantal aanvragen, dat de N.V. het vorig jaar bereikte, overtrof weer verre de oplaag, zoodat men dit jaar een grootere oplaag heeft laten drukken.

Dit jaar hebben er afzonderlijke uitgaven voor de Kon. Ned. Voetbalbond; de R.K. Voetbal Competitiebond en de Christ. Nederl. Voetbal Bond.

Behalve de competitie-schema's van deze 3 Bonden bevat „Voetbal Varia" zeer lezenswaardige artikelen van de bekende sportjournalisten Cocheret, Meerum Terwogt, de Grood en Hoekstra.

TOEKOMST ZAG ER SLECHT UIT

door rheumatische pijnen en indigestie.

NU VAN ALLE PIJNEN VERLOST.

Wij laten den heer W. H. G. te G. zelf aan het woord. — „Toen ik 50 werd, kreeg ik aanvallen van rheumatische pijn en van indigestie. De toekomst zag er slecht voor mij uit, en omdat ik handelsreiziger was, liep mijn productiviteit eveneens aanzienlijk terug. Ik nam de gebruikelijke middelen, zonder eenig blijvend resultaat. Toen begon ik Kruschen Salts te nemen. Hoewel ik eigenlijk nogal pessimistisch gestemd was, ging ik mij toch spoedig anders voelen. Opgewekter, sterker en veel energieker, zonder rheumatiek, terwijl ik geen last meer had van indigestie. Ik blijf doorgaan met Kruschen Salts. Meestal neem ik wat mee in een enveloppe als ik buitenshuis moet overnachten. Op reis raad ik iedereen Kruschen Salts aan".

Dikwijls is bij beginnende rheumatische pijn het slachtoffer zich niet bewust van de oorzaak. Immers, onbemerkt kunnen de afvalstoffen zich in Uw lichaam ophoopen, die niet alleen de oorzaak zijn van indigestie, maar waaruit dan langzamerhand ook de schadelijke stoffen als urinezuur etc. ontstaan. Juist dit urinezuur is maar al te dikwijls de oorzaak van rheumatiek.

De zes zouten, waaruit Kruschen Salts bestaat, sporen Uw afvoerorganen, lever, nieren en ingewanden, aan tot krachtiger werking, waardoor de afvalstoffen snel en volkomen op natuurlijke wijze worden verwijderd. Het bloed wordt gezuiverd, de eetlust keert terug en de rheumatische pijnen zullen afnemen, om tenslotte geheel op te houden.

Kruschen Salts is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en erkende drogisten à *f* 0.40, *f* 0.70 en *f* 1.60 per flacon, omzetbelasting inbegrepen. Let op, dat op het etiket op de flesch, zoowel als op de buitenverpakking de naam Rowntree Handels Maatschappij, Amsterdam, voorkomt.

Gemengd Nieuws

Fietsrijder door auto aangereden

EN ERNSTIG GEWOND.

Op den Eperweg te Heerde heeft een ernstig ongeluk plaats gehad. Dhr. van Leeuwen, landbouwer van beroep, lid van den gemeenteraad van Heerde, fietste, komende van Heerde, huiswaarts. Bij het plotseling oversteken van den rijweg is hij aangereden door een achterop komende personenauto, bestuurd door dhr. L. L. uit Heerde. Dhr. Leeuwen is eenige meters weggeslingerd en bleef bewusteloos op den weg liggen. Na voorloopig door doktoren te zijn verbonden, is hij in zorgwekkenden toestand naar het ziekenhuis te Zwolle vervoerd. O.a. heeft het slachtoffer een schedelbasisfractuur bekomen. De autobestuurder, die nog trachtte een aanrijding te voorkomen, botste tegen een boom. De auto werd daarbij geheel vernield. Dhr. L. L. bekwam geen letsel. De politie heeft auto en rijwiel in beslag genomen.

Als men verre reizen doet.....

HET PERZISCHE KLEED.

Dezer dagen werd een arts te Rotterdam opgebeld door een man, die zeide steward te zijn bij een bekende reederij. Met den scheepskok samen had hij, zoo vertelde hij, op zijn jongste reis een paar Perzische kleeden gesmokkeld en hij dacht, dat de arts misschien wel lust zou hebben zulk een kleed te koopen. Inderdaad had de arts wel zin in een Perzisch kleed en men sprak af, dat steward en kok den volgenden dag bij hem thuis zouden komen, om een paar kleeden te laten zien. De beide mannen verschenen den volgenden dag en vóór zij aan het onderhandelen gingen over den prijs, onderhielden zij den arts op zeer prettige wijze met reizen, vreemde havens, stormweer en orkanen, schipbreuken en wat niet al.

Daarna kwamen zij tot het eigenlijke doel van hun bezoek en de arts kocht een kleed voor *f* 125. Men kwam overeen, dat het geld den volgenden dag zou worden betaald; het kleed lieten de mannen zoo lang achter.

Dien avond evenwel heeft de arts zijn nieuwe aanwinst aan een kennis laten zien en deze kennis had verstand van Perzen. Hij bekeek het kleed eens nauwkeurig en zei toen, dat het er wel aardig uitzag en dat *f* 12.50 geen te hooge prijs was. De arts bekende zijn vriend, dat hij er *f* 125 voor had willen geven, want hij had niet geweten, dat het kleed een imitatie was.

Toen den volgenden dag de steward en de scheepskok kwamen om het geld te halen, vonden zij een verstoorden arts, maar ook een paar rechercheurs, die de beide mannen mee naar een politiebureau namen. Daar bleek, dat men te doen had met den 42-jarigen koopman S. B. de G. en den 34-jarigen koopman H. B. van W. Mogelijk hebben deze kooplieden wel eens een reisje gemaakt, maar aan boord van een zeeschip zijn zij nooit geweest. Het publiek zij gewaarschuwd.

Het ongeval bij de manoeuvres.

In sommige bladen is ten onrechte gemeld, dat het slachtoffer van het ongeval bij de manoeuvres in Westelijk Noord-Brabant C. Duizing is genaamd en in Berkenbosch woonachtig is.

De naam van het slachtoffer is echter Berkenbosch en diens woonplaats Rhoon in Zuid-Holland.

Ruzie over wie met de hond mocht gaan wandelen.

ZIJN VRIEND ZOO MISHANDELD, DAT DEZE VOORTAAN 'N ARM MOET MISSEN

De 74-jarige Leidenaar J. W. D. L. wien zwar mishandeling ten laste is gelegd, heeft op 4 April oneenigheid gehad met den bij hem inwonende schoenmaker K., die, tegen zijn zin, met den hond van L. wilde wandelen Deze oneenigheid verliep in een handgemeen tusschen beide mannen, waarbij L. met het hoofd door een ruit kwam te vallen. De twist scheen aanvankelijk bijgelegd, doch toen korten tijd later K. opnieuw aanstalten maakte om met d enhond te gaan wandelen, kwam L. op hem toe en bracht hem met een mes eenige steken in den rechteronderarm toe, tengevolge waarvan K. bewusteloos raakte.

Le mishandelde heeft als gevolg van deze mishandeling den rechteronderarm moeten missen.

Een en ander is echter geen aanleiding tot blijvenden wrok tusschen de beide mannen geweest, die nog steeds, naar verdachte verklaarde, tezamen wonen.

Verdachte zeide in drift te hebben gehandeld, nadat hij zelf door K. mishandeld is. Hij heeft niet de bedoeling gehad, zijn kostganger lichamelijk letsel toe te brengen.

Het O.M. waargenomen door Mr. Cohen Tervaert, eischte wegens mishandeling, zwaar lichamelijk letsel tengevolge hebbend, drie maanden gevangenisstraf.

Uitspraak 8 October a.s.

Een drama op zolder.

Een liter jenever.. een bloedige vechtpartij

In den vroegen ochtend van 20 Juli had een drietal bezoekers van het café gedreven door den landbouwer H. te Rijswijk, reeds behoefte aan sterken drank en tezamen dronken zij een liter jenever. Een hunner, zekere van O., kreeg daarop behoefte aan slaap en werd door zijn makker, den 59-jarigen zeeman L., naar den zolder gebracht, om zijn roes uit te slapen. Kort daarop hoorde men gestommel op den zolder en toen men op onderzoek uitging, trof men L. aan, liggende op van O. die hevig bloedde. De politie werd gewaarschuwd, die den man naar het ziekenhuis liet vervoeren, waar operatief ingrijpen noodzakelijk bleek en waarbij het linkeroog moest worden verwijderd.

Volgens verklaringen van Dr. Hoogeveen uit Delft, moesten de verwondingen met een scherp voorwerp zijn toegebracht. Bovendien had de mishandelde een schdelbreuk, vermoedelijk tengevolge van toegebrachte schoppen tegen het hoofd.

L. die wegens zware mishandelng terecht stond, zeide, zich niets te kunnen herinneren Hij was steeds vriendschappelijk met van O. omgegaan en had niets tegen den man.

Het O.M. achtte uit de getuigenverklaringen bewezen, dat de mishandeling door L. gepleegd moet zijn, daar niemand anders zich naar den zolder had begeven. Verdachte is reeds negentien maal wegens verschillende feiten veroordeeld. De eisch luidde 1 jaar gevangenisstraf.

Uitspraak 8 October a.s.

Serieuse reflectanten gezocht.

VOOR LEVERING VAN ANTI-SLIP-APPARATEN.

„Wie wil dertig à veertig gulden per week verdienen?" zoo luidde het in een advertentie, welke kort geleden in de groote dagbladen werd geplaatst en waarin reflectanten bovendien werd verteld, dat zij voor deze verdiensten een kapitaaltje van slechts tweehonderd à driehonderd gulden noodig hadden. Alleen serieuze personen gelieven te reflecteeren....

Thans is gebleken dat de steller dezer advertentie, de man die soliede personen zoekt, zelf zóó onsolide is, dat de politie reeds herhaaldelijk tegen hem waarschuwde, aldus de „Telegr.".

Het is de man, die kort geleden met een „compagnon" z.g. ruitenwas verkocht. Ruitenwas voor auto's of te wel busjes.... groene zeep, waarvoor de koopers belachelijk hooge prijzen betaalden.

Ditmaal vraagt dezelfde zwendelaar serieuze personen. Zij, die op deze advertentie schreven, kwamen spoedig met den steller in contact. Hij vertelde bezig te zijn in alle deelen van het land vertegenwoordigers en hoofdvertegenwoordigers aan te stellen voor den verkoop van non-slipapparaten.

De vertegenwoordigers moeten beginnen met een partij dezer apparaten van „den directeur" te koopen. Zij moeten dan zelf maar probeeren de toestellen aan den man te brengen. En dat lukt slecht of in het geheel niet.

Contractueel verbindt de zwendelaar zich, de toestellen terug te koopen bij beëindiging van het agentschap.

Wanneer het zoover is, dat de „aangestelden' hun geld kwijt zijn en met een partij toestllen opgescheept zitten, dan voelt de directeur er niets voor het agentschap te beëindigen. Zelfs niet wanneer de agenten den dienst opzeggen. „Ik beschouw", zoo ongeveer redeneert de directeur, „het agentschap pas voor beëindigd, wanneer ik een nieuwen agent heb aangesteld...."

Men kan er tegen sputteren, men kan over deze schandelijke praktijken van den zwendelaar gaan klagen, het helpt allemaal niets. Wie zijn geld in „de zaak" heeft gestoken, geloovende 30 à 40 gulden te zullen verdienen, kan lang wachten op eenige restitutie. Het is te hopen, dat de politie ook thans zal ingrijpen.

Zijn kind ernstig mishandeld.

ACHTERLIJK MEISJE IN EEN TOCHTIGE SCHUUR OPGESLOTEN.

Begin Juli van dit jaar kreeg de politie van Velsen kennis van een ergerlijk geval van mishandeling in den Spaarndammerpolder. Bij onderzoek vond zij in een schuurtje bij de woning van den 55-jarigen machinist C. B. een 17-jarig meisje, dat in zeer vervuilden toestand verkeerde. Hoewel het in het schuurtje vochtig en tochtig was, had het kind bijna geen kleeren aan, terwijl het lichaam vele sporen van mishandeling vertoonde.

De Machinist stond thans voor de Haarlemsche Rechtbank terecht. Uit het getuigenverhoor bleek, dat de man voor de tweede maal getrouwd was. Zijn tweede vrouw was niet bijster met het mismaakte en achterlijke meisje ingenomen en daarom werd het kind in het schuurtje opgesloten.

Toen zij op 12 Juli het slot van het schuurtje had vernield, ranselde verdachte het kind met een gummistok af. Buren, die het gekerm van het meisje reeds eerder hadden gehoord, waarschuwde de politie, met het gevolg dat de vader werd aangehouden. Het meisje werd in een inrichting te Zandvoort ondergebracht.

De Officier van Justitie Mr. A. R. Andringa, zeide in zijn requisitoir, dat verdachte verschillende malen gepoogd heeft zich van zijn kind te ontdoen. Spr. eischte drie maanden gevangenisstraf. Mr. M. van Vugt uit Amsterdam vroeg een nader onderzoek.

De Rechtbank willigde dit verzoek in en wees de zaak terug naar den rechter-commissaris.

Als het bar koud is

dan merkt U pas, wat Uw haard waard is. U koopt toch geen haard alleen maar voor een kwakkelwinter? Welnu, schaft U dan een Permanent Duplex aan. Dan hebt U een warmtebron, waar U **altijd** wat aan hebt. Permanent Duplex haarden en haardkachels zijn sierlijk van model en stoken zeer zuinig. Niet minder dan **87 % nuttige warmte** (officiëel vastgesteld). En de aanschaffingsprijs? Zeer laag..... reeds van **f 37.50** af.

PERMANENT DUPLEX haarden en haardkachels

N.V. HAARDENFABRIEK „DE SCHELDE" v/h GEERS & ZOON — BERGEN OP ZOOM

Uitsluitend verkrijgbaar bij:
Firma C. v. d. Schoor, Gasthuisstraat 24

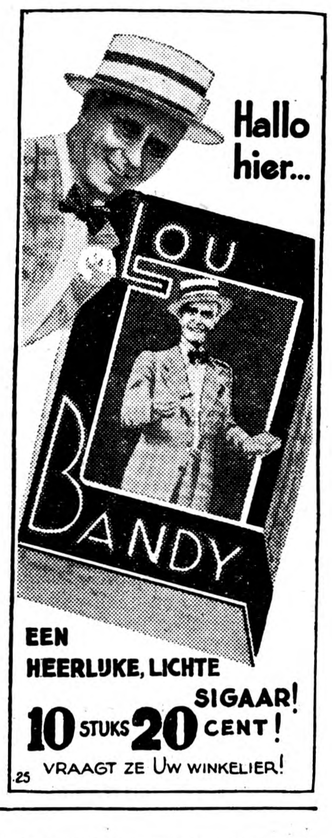

De schrik van Eindhoven veroordeeld.

OOK TWEE COLLEGA'S VOOR HET HEKJE.

De Rechtbank te 's-Hertogenbosch heeft vonnis gewezen in de zaak tegen den 27-jarigen gedetineerden landbouwer G. P. van der L. uit Eindhoven tegen wien de officier van Justitie twaalf jaar gevangenisstraf heeft geëischt, omdat hij in den nacht van 29 op 30 Mei 1936 te Eindhoven brand heeft gesticht in een schuur aan den Aalsterweg te Eindhoven van den heer T. Smits van Oyen. Van der L. wordt er van verdacht nog andere branden in Eindhoven en omgeving te hebben gesticht.

De Rechtbank heeft hem veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes jaar.

Voorts heeft de Rechtbank vonnis gewezen in de zaak tegen den 19-jarigen gedetineerden leerling-kok P. A. H. B. uit Eindhoven, die op 4 Juni 1936 te Eindhoven brand heeft gesticht in een vertrek van het warenhuis van de Hema. De Rechtbank heeft hem veroordeeld tot een gevangenisstraf van acht maanden.

De zaak tegen den 30-jarigen gedetineerden behanger M. H. M. van der L., die op 1 Juni te Eindhoven brand heeft gesticht in zijn woning aan het Roosterplein, heeft de rechtbank terug gewezenn aar den rechter commisaris, om een onderzoek in te stellen naar zijn geestvermogens.

Doove man aangereden.

Gistermorgen omstreeks elf uur is de ongeveer 70-jarige A. van K. wonende alhier, door een uit de richting Gorinchem komende personenauto aangereden. Het slachtoffer, dat zeer doof is, werd gegrepen toen het de straat wilde oversteken. Van K. is in hoogst zorgwekkenden toestand per roode kruis-auto naar het ziekenhuis te Gorinchem overgebracht.

De bestuurder van de auto trachtte nog door krachtig remmen de aanrijding te voorkomen, doch slaagde hierin niet. Volgens ooggetuigen zou hem geen schuld treffen. De outo werd licht beschadigd aan de rechter voorzijde.

Zijn kind gedood.

VERDACHTE ONTSLAGEN VAN RECHTSVERVOLGING.

Het Gerechtshof te Leeuwarden heeft den 22-jarigen handelsreiziger Y. K., wonende in Leeuwarden, thans gedetineerd, overeenkomstig den eisch van den procureur-generaal ontslagen van rechtsvervolging terzake van den hem ten laste gelegden moord op zijn zes maanden oud dochtertje, dat ongeneeslijk ziek was. De Rechtbank had den man vijf maanden gevangenisstraf opgelegd.

Y. K. was voorts wegens verduistering en diefstal voor de rechtbank veroordeeld tot vier maanden gevangenisstraf, waarvan twee maanden voorwaardelijk. De procureur-generaal vorderde een jaar gevangenisstraf, waarvan zes maanden voorwaardelijk onder aftrek van de geheele voorloopige hechtenis.

Het Gerechtshof veroordeelde hem thans tot zes maanden gevangenisstraf, waarvan vier maanden voorwaardelijk en met aftrek van twee maanden preventieve hechtenis, zoodat de verdachte in vrijheid werd gesteld.

Dertien korenmijten verbrand.

Gistermorgen omstreeks twaalf uur ontdekten arbeiders, die op de grens Appelscha-Smilde bezig waren met machinaal dorschen, dat brand was ontstaan in een korenmijt. De vlammen sloegen weldra ook op de andere korenmijten over, zoodat in weinig tijd dertien korenmijten behoorende aan zes verschillende eigenaars, brandden. Alle dertien mijten, in totaal twintig H. A. koren, verbrandden. Hiervan was een H.A. niet verzekerd.

Veeteelt

Boternoteering.

De commissie-noteering voor Nederlandsche boter is voor de week van 28 September tot 3 October vastgesteld op 53 cent per K.g.

Sport en Spel

VOETBAL.

De wedstrijd Duitschland—Nederland.

NIET OP 6 DECEMBER.

Naar bekend, zou waarschijnlijk op 6 Dec. a.s. te Duesseldorf de landenwedstrijd Duitschland—Nederland plaats vinden. De datum was nog niet definitief en naar wij thans vernemen, zal deze ontmoeting inderdaad niet op dien dag worden gehouden. Het bestuur van den Kon. Ned. Voetbalbond heeft n.l. aan den Duitschen Voetbalbond bericht gezonden, dat met het oog op de St. Nicolaasviering 6 Dec. minder wenschelijk werd geacht.

Er zijn thans besprekingen gaande, om deze wedstrijd op een anderen datum te organiseeren. Aangenomen mag worden, dat nog dit seizoen, n.l. in een der eerste maanden van 1937, de wedstrijd Duitschland—Nederland definitief zal worden vastgesteld.

WIELRENNEN.

DE ZESDAAGSCHE TE LONDEN.

De Duitschers Kilian en Vopel met de Belgen Aerts en Buysse aan den kop.

ONZE LANDGENOOTEN OP DE DERDE PLAATS MET EEN RONDE ACHTERSTAND.

In den loop van Donderdag is er in den stand van den Zesdaagsche te Londen weer eenige verandering gekomen. Onze landgenooten hebben hun eerste plaats weer aan de Duitschers Kilian en Vopel moeten afstaan en bezetten met ht grootst aantal punten de derde plaats met een ronde achterstand. Het Belgische koppel Aerts—Buysse weet zich goed te handhaven en indien onze landgenooten er niet in slagen, hun ronde achterstand weer in te loopen, zal het zeer zeker nog een harden strijd worden tusschen de Duitschers en de Belgen om de eerste plaats.

Donderdagavond 12 uur was de stand:

1. Kilian—Vopel, 284 pnt.; 2. Aerts—Buysse 272 pnt.; op één ronde: 3. Piet en Jan van Kempen; 4. Ignat—Diot, 303 pnt.; op 2 ronden 5. Walthour—Crosley, 208 pnt.; 6. van Buggenhout—van Vlockhoven, 54 pnt.; op 3 ronden: 7. Falk Hansen—Christensen, 276 pnt.; op 9 ronden: 8. Merkens—Huertgen, 164 pnt.; op 10 ronden: 9. Dimetrio—Prior, 127 pnt.; op 11 ronden: 10. Tonnelier—Pecqueux, 343 pnt.; 11 Lepage—Peden, 147 pnt.; 12. Gebr. Smith, 165 pnt.

†

Heden overleed tot onze diepe droefheid, in het R. K. Ziekenhuis St. Joseph, voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden, na een langdurige ziekte, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader en Zoon

Hubert Cristiaan Marie Haenen

Lid van St. Raphael

echtgenoot van

Leonora Johanna Caris

in den ouderdom van 39 jaren.

Wij bevelen de ziel van den dierbare overledene in Uwe godvruchtige gebeden aan.

De diepbedroefde Familie

Leonora Haenen-Caris
Gerard Haenen
Wim Haenen
Rika Haenen
Familie Haenen
Familie Caris

VENLO, den 24 September 1936.

De plechtige lijkdienst gevolgd door de begrafenis zal plaats hebben Maandag a.s. om 9 uur in de Rectoraatskerk St. Joseph, Maagdenberg.

Bijeenkomst Kaldenkerkerweg 64, om 8¾ uur.

†

Tot onze diepe droefheid overleed heden, zacht en kalm, tijdig voorzien van de H.H. Sacramenten der Stervenden, onze inniggeliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader

DEN HEER

Jacob Willem Jozef Schönefeld

in den ouderdom van 71 jaren.

Kerkrade	**J. Schönefeld-Schmitz**
	Jos. Schönefeld
	Martha Schönefeld-Schreuder en kinderen
Hilversum	**Frans Schönefeld**
	Rie Schönefeld-van Rhijn en kind
Kerkrade	**René Schönefeld**
Boxtel	**Mia Schönefeld**
	(*Soeur M. Francesco*)

KERKRADE, 23 Sept. 1936.

De plechtige lijkdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaats hebben op Zaterdag 26 September, te half tien uur, in de Parochiekerk St. Catharina, Holz.

Bijeenkomst aan het sterfhuis, Bockstraat 43, te half tien uur.

Eenige kennisgeving voor Venlo en omstreken

De ondergeteekende curator brengt ter kennis dat het faillissement van **Th. van Well**, loonsproeier, wonende te Horst, Schutroede, door het verbindend worden der eenige uitdeelingslijst is geëindigd.

De Curator
MR. ARMAND GEURTS
Advocaat Procureur
Hamburgersingel 53; telefoon 1286

VENLO, 24 September 1986.

Dr. Alph. Lommen

Specialist voor Huid- en Blaasziekten

is den 2en en 4en Zondag van iedere maand te raadplegen van 3—5 uur, HOUTSTRAAT 4 — VENLO

Kom je ook 's kijken?

Naar de nieuwe SHOWROOM van

WASMACHINES, WRINGERS, MANGELS enz. STOFZUIGERS

F. M. KEIZER, Venlo, Nieuwstr. 43

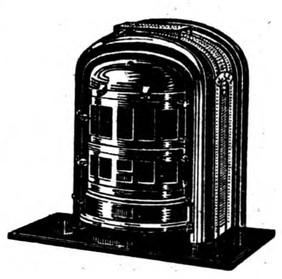

U wil een haard haardkachel of kachel koopen ?

Dan eerst onze monsterkamer bezoeken. Het is Uw voordeel. Wij hebben 'n reuzensorteering en lage prijzen

J. van Enckevort, - Blerick

Zaterdag en Zondag a.s. komt

Tilly Kalkhoven

met haar origineel

JORDAAN CABARET

in het

Concertgebouw

Een bruisend feest van vroolijkheid!
Het groote succes van de Nakermis!

Entree 50 ct. - Entree 50 ct.

W. de Bruin-Uitjens

Groote Beekstraat 6 - Ven'o - Groote Beekstraat 6

De nieuwste Dames- en Heerenstoffen

aan crisis prijzen.

Bij iedere mantel de voering gratis.

W. DE BRUIN-UITJENS.

Eén kop thee en alle moeheid is weg! 'n Wijze maatregel, vooral 's middags om half 4, als de laatste uren van den werkdag frissche aandacht vragen. 'n Goede drank, 'n lekkere drank, 'n goedkoope drank. 125 Pittige, geurige koppen uit ½ pond. Overal waar gewerkt wordt, verdubbelt thee de energie!

ZOO ZET U EEN GOED KOP THEE! Doe per kop 1 maatschepje thee in den theepot. Versch kokend water opgieten. 3 tot 5 minuten laten trekken. Vóór het inschenken even omroeren.

HET THEEMAATSCHEPJE is verkrijgbaar bij het Theebureau Koloniaal Instituut, Afd. H., Amsterdam, tegen inzending van 10 cent aan postzegels, of door overschrijving van 10 cent op Postgiro No. 262910.

ALLEEN
VRIJDAG EN ZATERDAG

2 KOOPJES

1 kilogram EERSTE KLAS TOILETZEEP diverse parfums gesorteerd . . . . **48** ct.

12 FLINKE ROLLEN CLOSETPAPIER, van prima kwaliteit voor. . **25** ct.

Deze artikelen worden niet thuis bezorgd.

GEERLINGS' - BAZAR

Klok-Advertentiën

Drie plaatsingen voor ƒ 1.00

Naar Wittem. Dinsdag 29 Sept. a.s. gelegenheid per autobus naar de bedevaart te Wittem. Prijs ƒ 1.50 per pers. Aanmeld. tot Zondagavond. Bel. aanbev. W. Houben, Sevenum. Tel. 2. 4844

Portretten. 6 fijne fotokaarten v. ƒ1.50 bij Jos. Strijbosch, Ant. laan 48, Blerick. Atelier steeds geopend; ook Zondags. Fam.portretten i. a. maten en prijzen. Komt zien

Voor dat men iets **zonder geld leverd** of **geld leent** aan **A. Velleman,** Burg. v. Rijnsingel 45, Venlo, is het raadzaam eerst bij mij te informeeren.

Adres bureau dezer.

4853

Het Goederen-bestelhuis bij Marinus, Venlo is voortdurend te bereiken door Telef. no. **835.** Goederen worden zonder bijkomende kosten afgehaald. 4841

H. H. Kippenhouders. **Hout voor kippenhokken** tegen uiterste prijzen; wordt ook compleet geleverd; tevens nieuwe schaafbanken in voorraad. H. Gerats, houthandel, Broekhuizen. 4845

4 p. Kalfsvleesch 100 ct., 4 p. braadw. gehakt 100 ct., 4 p. rib of boog 120 ct., kalfsbil 50 ct., K. rollade 30-40 ct., cotelet 40 ct., uit de ham 40-50 ct.

Soepvl. 30 ct., c.filet 55 ct., rosbief 50 ct., kalfstongen, boterhamvl. 5 ct. p. ons. Alle lever, nieren 50 ct., gesneden vleeschwaren in eigen electr. koelinrichting.

Wij kunnen u hierdoor steeds naar wensch bedienen
P. FEIJEN-FLOS,
Klaasstraat 25.

4854

Halt! Spotkoopjes! Kleerkasten ƒ 10, ƒ 14; glazenkast ƒ 9; linnenkasten ƒ 7; tafels stoelen, ledikanten, waschtafel, nachtkastjes, H. costuum, kachels, H. fiets ƒ 4.50 klok ƒ 3.50; handnaaimachine ƒ 5; motorfiets Sarolea m. electr. verl. Maasschriksel 3 Venlo. 4847

Te koop **kaasmachine, papierstandaard, weegschaal m. gewichten.** Tegelscheweg 35 (boven). 4848

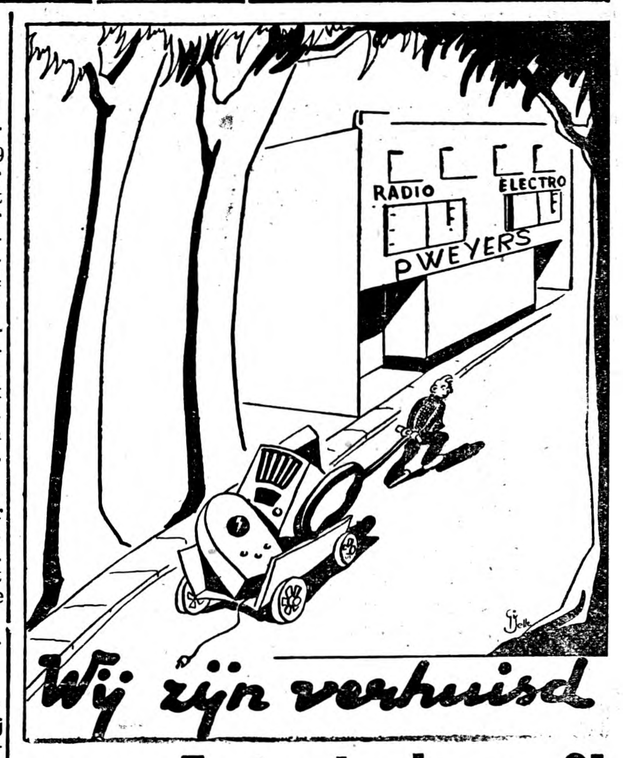

Wij zijn verhuisd

naar Antoniuslaan 81

naar een grooter pand. Vijfmaal zooveel ruimte als vroeger. Natuurlijk hebben wij onze ruime sorteering nog weer extra uitgebreid. Wij heropenen hedenavond en noodigen U beleefd tot een bezoek uit.

P. WEIJERS - Radio-Electro
Antoniuslaan 81 BLERICK Telefoon 1331

In doktersgezin gevraagd zindelijke
DIENSTBODE.
Z. g. g. o. z. a. t. m. Brieven onder no. 5855 bur. dezer.

Veehandel „De Staai" tegen over de kazerne. Voorradig allerbeste melk- en kalfkoeien; tevens twee beste maalkalveren. Ook te ruilen Aanb. J. M. Drijvers. 4856

Te koop partij beste ongemerkte **BIGGEN** bij J. Duikers, Hoogriebroek, Castenray. 4850

Te koop 4 beste
OOISCHAPEN
Texelsch met 6 lammeren bij G. v. d. Berg, Oostrum. 4851

HANG HET AAN DE GROOTE KLOK !
Drie plaatsingen voor ƒ 1.00
Maximum 5 regels.
Elke regel méér, wordt in rekening gebracht.

Te koop 6 ongemerkte
BIGGEN
Prijs billijk en een vet **rund** bij M. Keijsers, Castenray. 4852

Te koop gevraagd zware, grijze **ponney** of iets zwaarder paard van 4—7 j., moet mak zijn en goed beenwerk. J. Driessen, Hoogeschoorweg 68, Venlo. 4840

Te koop een beste **schot** met nog wat melk; wil ook ruilen op dragende of afgekalfde vaars of koe. H. Vissers, Meerlo. 4843

Te koop een beste r. b. **koe,** half Oct. voldr.; ook te ruil tegen schot met melk. tev. 1e nab. **Petkuser zaairogge,** te velde goedgekeurd. Bern. Aerts, Swolgen, Gun. 4842

Te koop wegens overcompleet een bed m. beddegoed, waschtafel, waschstel, een spiegel, brood en vleeschsnijmachine. Te bevr. Mercatorstraat 5, Venlo. 4846

Laagste prijzen, de Beste waren
Niemand kan Edah evenaren

Vanaf heden
tot en met Donderdag a.s.
Groote Koffiereclame

Bij elk pond **VERPAKTE EDAH-KOFFIE** van 40 - 48 - 60 - 64 - 74 - 80 - 90 of 100 ct. per pond

Een kilo's-bus Rinsche Appelsiroop voor **12 ct.**

of een pond's-pot lijne tafeljam voor **11 ct.**

(statiegeld potje 2 ct., wordt echter teruggenomen)

KASTEEL-RECLAME Voor slechts ½ pond **Kasteelcadeauwaarde**
EEN STERK LINOLEUM KACHELZEILTJE

NIEUWE PEULVRUCHTEN

Groene erwten p. pond	7, 9, 12, 14	Kroon erwten ponds'pak	15
Spliterwten p. pond	10, 12, 14	Kroon spliterwten	15
Bruine boonen p. pond	9, 12	Kroon bruine boonen	15
Capucijners p. pond	13, 17	Capucijners extra	19
Grauwe erwten p. pond	17	Grauwe erwten	19

Boterhamworst per ½ pond 17 ct. Fijne ingelegde haring, flacon van 6 stuks 18 cent. Fijne ingelegde haring, pot van 20 stuks 55 cent
(potten worden extra berekend, doch teruggenomen)

N. V. EDAH Venlo Vleeschstraat 21 Telefoon 403

Tegelen, Blerick,
Horst, Tienray. Venray, Bergen, Panningen, Arcen, Lottum en Reuver

ARDENNEN - SPA - LUIK

Prachtige dagtour, vertrek Zondagmorgen 8 uur
Keulsche Poort. f 2.75. GEEN PAS OF VISUM

Reisbureau W. Zaeyen Venlo
Keulsche Poort 10 Telefoon no. 1

Accountantskantoor W. J. van Brederode

Belasting — Boekhouding — Contrôle

Burgem. v. Rijnsingel 54. Venlo, Telef. 134

KOOPT UWE
BRANDSTOFFEN
BIJ
Firma H. Goossens
Parade 33 — Telefoon 34
Gevestigd sedert 1807

Reeds 125 jaren bedient zij hare klanten tot hunne volle tevredenheid

SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN

KIJK KIJK KIJK
Ook in de SAMARITAAN
zijn de winterstoffen per meter geprijst, en welke prijzen! Zoo laag heb ik ze nog niet gekend. Ook de bontvellen kosten bijna niets. Groote witte bontvellen voor kindermantels á 50 ct. Laat ik het daar eens probeeren, want, je krijgt er ook alles **gratis geknipt.**
PEPERSTRAAT no. 36 — VENLO

Copiëer-inrichting
voor het cyclostyleeren van convocaties, circulaires, agenda's, bestekken, enz.
VLUG - GOEDKOOP
PRIMA AFWERKING
KOOPS'
Kantoormachinehandel
VENLO
Klaasstr. 22 Nieuwstr.

Denkt U niet langer over na welke taxi U zult nemen
NEEM EENVOUDIG EEN
CITAX TEL. 436

R. K. BOND VOOR GROOTE GEZINNEN
Afd VENLO

Voor alle zaken den Bond betreffende, zich te vervoegen bij den Penningmeester A. Teunissen, Helbeek no 23

Het Bestuur

Ook voor U
HEBBEN WIJ EEN GOED PASSENDEN
BRIL
EERSTE KWALITEIT GLAZEN
FIRMA F. NELLISSEN
JUWELIER — HORLOGER — OPTICIEN
Markt 4. — VENLO. — Markt 4.

De schaduwen en de avonden worden langer
De nachten en de huizen worden koeler

Laat Uw jongen flink warm gekleed gaan in een gemakkelijk zittende **pull'over** uit

„De Wolbaal"

Ze staan er zoo aardig mee en het is een goedkoope, dankbare dracht!

AANBEVELEND,

„De Wolbaal"

„Wat zie jij er goed uit!"

„Ja - ik gebruik nu Sanatogen"

Doordat Sanatogen zoowel de zenuwen sterkt, als het bloed vernieuwt en verfrischt, zult gij er weldra jaren jonger uitzien.

„Wanneer ik in den spiegel kijk, kan ik nauwelijks gelooven, dezelfde mensch te zien van eenige maanden geleden. Ik heb nu - dank zij Sanatogen - weer een gezonde teint, vroeger was ik bleek en soms aschgrauw".

schrijft een Sanatogen gebruikster.

Probeer Sanatogen ook eens, begin er nog vandaag mee.

SANATOGEN

Verkrijgbaar in alle Apoth. en Drog. vanaf fl. 1.- per bus.

Rembrandt THEATER

Vanaf Vrijdag 25 Sept. presenteeren wij U

Een sensationeele gebeurtenis op filmgebied

Een uiterst realistisch en diepaangrijpend filmwerk van grootsch formaat

Schlußakkord

UFA

Verrassende, subliemeregie. Sterke handeling Meesterlijke montage. Interessante dialoog. Prachtig spel

Slotaccoord zal ontroeren en fascineeren

De muzikale illustratie voor deze film bestaat o.m. uit:

Een feitlooze uitvoering van de Negende Symphonie van Beethoven door het volledig orkest der Berlijnsche Staatsopera met groot koor en solisten

Slotaccoord zult U niet één maar meerdere malen willen zien.

Wij raden U echter dringend aan minstens één dag te voren uwe plaatsen te bespreken

Aanvang iederen dag 8½ u. Zondag 6 en 9 u.

Cassa geopend van 10 tot 3 en van 7—10 uur
Telefoon den geheelen dag.

SCALA
MARKT VENLO

Vanaf Vrijdag 25 Sept. t.m. Donderdag 1 Oct.

Een pracht-programma

waarover eenieder enthousiast zal zijn

JOSEPH SCHMIDT

de zanger waar de geheele wereld naar luistert in zijn nieuwste triomffilm

met
FELIX BRESSART
en
OTTO WALLBURG

Een succes-film zooals wij nog nimmer vertoonden
MUZIEK TEMPO HUMOR
Een film die U met groot genoegen zult aanschouwen
JOSEPH SCHMIDT zingt op ongeëvenaarde wijze

Tevens in dit zelfde programma

Frances Dee

Francis LEDERER

in

„CHASSEUR 14"

Verwarringen en persoonsverwisselingen maken deze rijkopgezette film tot het summum van amusement

Wij raden u dringend aan één dag tevoren uwe plaatsen te reserveeren want wij voorspellen een ongekende drukte.

CITY Theater
Venlo
Vleeschstraat
Telefoon 674

Vertoont bij gelegenheid der Venlosche na-kermis

EEN ENORM PROGRAMMA

met twee schitterende hoofdfilms

Aanvang: Iederen dag 8½ uur, Zondag 6 en 9 uur
No. 1

◀ Tanz-musik ▶

met Herman Thimig, Leo Slezak, Liane Haid, George Alexander.

Een film die U kostelijk zal amuseeren. Schitterende schlagers. Een weelde van muziek.

Tevens in dit programma:

Richard Talmadge

als

DE VECHTENDE PILOOT

(IN DUIZEND GEVAREN)

LENNARD B. KAY presents

DICK TALMADGE
(DARE DEVIL OF THE SCREEN)
in **"FIGHTING PILOT"**
with
GERTRUDE MESSINGER
ROBERT FRAZER
EDDIE DAVIS
and
VICTOR MACE

Directed by NOEL MASON
Associate Producer HARRY S. WEBB
Distributed by AJAX PICTURES CORPORATION

Spanning! Sensatie! Avonturen! Tempo! Tempo!

Richard Talmadge op zijn best!

U kent hem wel. Iedereen zal hem weer willen zien. Hij is kolossaal. Hij is fenomenaal. Wij raden U dringend aan:

Bespreekt tijdig Uwe plaatsen!

(Telefoon 674) Kassa's vanaf 10 uur geopend.

Het gaat weer stormloopen!